

Årsberetning og Årsmelding 2025

Vågan kommune

Forord

Forord

Årsmelding 2025

Vågan kommunes årsberetning og årsregnskap for 2025 utgjør en sentral del av kommunedirektørens samlede rapportering til kommunestyret. Samlet gir disse dokumentene et helhetlig bilde av kommunens økonomiske situasjon, virksomhetsresultater og måloppnåelse gjennom året. Årsregnskapet inneholder økonomiske oversikter og noter til driftsregnskapet, investeringsregnskapet og balanseregnskapet. Årsberetningen gir informasjon om forhold som er viktige for å vurdere kommunens økonomiske resultat og stilling, samt andre vesentlige forhold. Den beskriver også utviklingstrekk og nøkkelhendelser i 2025, samt resultater innenfor kommunens tjenesteproduksjon. I henhold til kommuneloven § 25-2 skal kommunedirektøren rapportere om internkontroll minst én gang i året. Dette er ivaretatt i del 2 av årsmeldingen.

Økonomiske utfordringer og ROBEK-status

Vågan kommune ble innmeldt i ROBEK-registeret i august 2024, i henhold til kommuneloven § 28-1 bokstav d. Dette skyldes en krevende økonomisk situasjon, preget av flere faktorer:

- Økende demografiske utfordringer og et høyere tjenestebehov, særlig blant yngre brukere
- Høye kostnader knyttet til pris- og lønnsvekst, rente samt generell dyrtid
- Økende finanskostnader som følge av nødvendige generasjonsinvesteringer i samfunnskritisk infrastruktur
- Mangel på arbeidskraft/riktig kompetanse
- Globale endringer som påvirker lokalt

Disse utfordringene speiler også en nasjonal utvikling, der befolkningen eldes og andelen yrkesaktive reduseres.

For å møte kommunens utfordringer ble det gjennom året vedtatt flere innsparings- og effektiviseringstiltak. Dette skjedde under en samlet omstillingsparaply, kalt «Ta Spranget». Egen prosjektleder er ansatt for å koordinere og fasilitetere nødvendige endringer i Vågan kommune. Grunnleggende filosofi i prosjektet er styring og struktur med tiltak rettet mot forbedret rapportering, kostnadskontroll og driftstilpasninger. Videre en klar strategisk retning gjennom oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel samt innovative løsninger innenfor de rammer og muligheter vi har.

Målet er å få Vågan kommune ut av ROBEK og skape en bærekraftig økonomi som over tid kan gi innbyggere og næringsliv gode kommunale tjenester.

Mange tiltak er gjennomført i løpet av året og flere av de vil ha effekt i 2026 og i de påfølgende år. Blant disse kan nevnes:

- Det er vedtatt et nedsalg av kommunens aksjer i Lofotkraft AS. Dette vil i 2026 kunne frigjøre ca 200 mill kr, som i sin helhet vil gå til nedbetaling av gjeld.
- En skole vil bli nedlagt fra høsten 2026. I tillegg vil det bli laget en skole- og barnehagebruksplan som skal til politisk behandling våren 2027.

- I 2025 ble en omsorgsinstitusjon nedlagt, dette frigjorde store ressurser både økonomisk og i form av arbeidskraft. Tiltaket vil over tid gi en bedre fordeling av innsatsen i «helsetrappen», lavere kostnader og bedre utnyttelse av arbeidskraften.
- I 2026 er det flyttet 20 mill kr fra øvrige områder og til Helse- og mestring
- I 2025/2026 er det tatt ned 10 – 12 årsverk innen oppvekst.
- Det er satt i gang prosesser for å utvikle og gjennomføre ytterligere tiltak slik at en i størst mulig grad sikrer at vedtatte budsjetter nås.

Likevel gjenstår omfattende arbeid for å sikre fremtidige budsjetter som dekker kostnadsveksten uten å akkumulere merforbruk. Per 31. januar 2025 var det akkumulerte driftsunderskuddet 174 mill kr. For at Vågan kommune skal komme ut av ROBEK må disse millionene nedbetales. I tillegg bør kommunen spare opp en «buffer» på disposisjonsfondet på anslagsvis 100 mill. Omstillingsbehovet er svært krevende, og det kan bli oppsigelser utover det vi kan håndtere gjennom naturlig avgang. Normalt kreves det av Kommunal- og Distriktsdepartementet at akkumulerte underskudd skal nedbetales over 4 år. Vågan har søkt om forlenget inndekningstid til inntil 8 år.

Demografi og langsiktig bærekraft

Alderssammensetningen i befolkningen innebærer at utgiftsbehovene forventes å øke, samtidig som antallet unge og yrkesaktive går ned. Det økonomiske arbeidet fremover vil i større grad handle om å begrense kostnadsveksten enn å redusere utgiftene fra dagens nivå.

Vågan er i den heldige situasjon at befolkningen vokser, per 1. januar 2025 var vi 9 871 innbyggere. 1. januar 2026 var det økt med 34 innbyggere, til 9 905 innbyggere. Dette er en økning på 0,3 %. Veksten skyldes delvis at kommunen tok imot 46 antall flyktninger hvorav 10 var barn i 2025 og hadde et positivt fødselsoverskudd på 10 i året som gikk.

Som ROBEK-kommune må Vågan være særlig bevisst på tiltak som fremmer langsiktig økonomisk og sosial bærekraft. Dette innebærer å balansere nødvendige investeringer med ansvarlig gjeldsutvikling. Det betyr også at nye tiltak som krever økte driftskostnader må unngås, med mindre tiltak medfører lavere driftskostnader over tid.

Gjeld og økonomisk styring

Gjeldsveksten er et resultat av store investeringer i samfunnskritisk infrastruktur. Økte renter og avdrag utgjør nå en betydelig belastning på driftsbudsjettet. Målet for perioden 2025–2028 er å redusere gjeldsgraden til 85 %, i tråd med vedtatt målsetting.

Økonomisk resultat for 2025

Årsregnskapet for 2025 viser et negativt netto driftsresultat på 23,624 millioner kroner, tilsvarende -1,88 % av brutto driftsinntekter. Kommunens disposisjonsfond utgjør 0 % av inntektene, mens netto lånegjeld tilsvarer 118 % av brutto driftsinntekter. Dette resultatet er svært alvorlig, og det kreves betydelige tiltak for å sikre økonomisk bærekraft fremover. Merforbruket for 2025 ble kr 19,885 mill.

Avslutning

Kommunens viktigste ressurs er de ansatte. Kommunedirektøren ønsker å benytte anledningen til å takke alle medarbeidere for god innsats, godt samarbeid og stor medvirkning i året som har gått. Årene fremover vil bli krevende, men sammen skal vi klare det.

På vegne av alle ansatte vil jeg takke ordfører og alle folkevalgte for et godt samarbeid i 2025.

Med vennlig hilsen

Tommy M. Stensvik
Kommunedirektør

Om dokumentet

Om dokumentet

Årsberetningen gir et totalt bilde av kommunens aktivitet og økonomiske situasjon, hvor den pliktige informasjonen jf. Kommunelovens §§ 14-7 og 31-3 er ivaretatt i de påfølgende kapitlene og er en integrert del av årsberetningen.

Kapittel om finansforvaltning utgjør også obligatorisk årsrapportering for kommunens finansforvaltning i tråd med forskriftens § 9 og Vågan kommunes finansreglement.

Beretningen omfatter også kommunens organisering, befolkningsutvikling, økonomisk utvikling og finansutvikling.

Årsberetningen omtaler videre, menneskelige ressurser, herunder samlet sykefravær, likestilling, etikk, HMS og internkontroll.

Under kapitlet økonomisk status og utvikling ser man nærmere på de sentrale postene, vesentlige avvik fra budsjett og premisser, nøkkeltall og handlingsregler. Her vurderes også kommunens stilling og økonomiske handleevne over tid.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling jfr. SSB:

<https://www.ssb.no/kommunefakta/vagan>

Årsmelding 2025

Folkemengde pr. 1. januar grunnkretser. Endringer perioder.

	2025	2026	Avvik		2000	2026	Avvik	
	Pers.	Pers.	Pers.	%	Pers.	Pers.	Pers.	%
Sum Svolvær	4840	4885	45	0,9 %	4145	4885	740	17,9 %
Sum Kabelvåg	2113	2119	6	0,3 %	1788	2119	331	18,5 %
Total Svolvær og Kabelvåg	6953	7004	51	0,7 %	5933	7004	1071	18,1 %
18650106 Skrova	197	203	6	3,0 %	290	203	-87	-30,0 %
Sum Laupstad/Vaterfjorden	306	306	0	0,0 %	384	306	-78	-20,3 %
Sum Østre Vågan og Store Molla	126	128	2	1,6 %	275	128	-147	-53,5 %
Sum Ørsnes, Hopen og Rørvik	839	835	-4	-0,5 %	757	835	78	10,3 %
18650207 Henningsvær	520	504	-16	-3,1 %	493	504	11	2,2 %
Sum Lyngvær og Kleppstad	70	72	2	2,9 %	107	72	-35	-32,7 %
18650303 Gimsøy	202	208	6	3,0 %	223	208	-15	-6,7 %
Sum Sydalen, Gravermark, Rystad	277	265	-12	-4,3 %	323	265	-58	-18,0 %
18650308 Laukvik/Delp	378	375	-3	-0,8 %	425	375	-50	-11,8 %
Total resten av Vågan	2915	2896	-19	-0,7 %	3277	2896	-381	-11,6 %
18659999 Uoppgitt grunnkrets	3	5	2	66,7 %	19	5	-14	-73,7 %
TOTALT VÅGAN	9871	9905	34	0,3 %	9229	9905	676	7,3 %

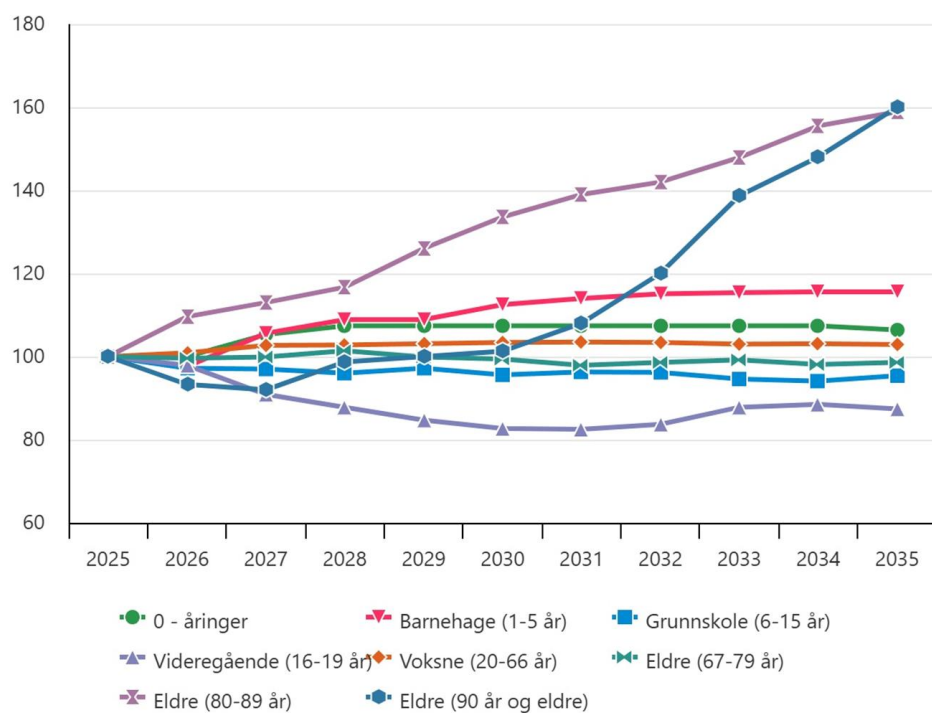
Utarbeidet 03.03.2026

Befolkningsutvikling	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0 - åringer	78	91	115	109	85	91	75	85	97	81	94
Barnehage (1-5 år)	481	447	461	492	535	508	508	475	453	451	449
Grunnskole (6-15 år)	1 126	1 134	1 099	1 136	1 107	1 111	1 071	1 060	1 060	1 061	1 053
Videregående (16-19 år)	473	532	533	515	492	462	468	466	466	475	485
Voksne (20-66 år)	5 664	5 626	5 666	5 750	5 751	5 762	5 799	5 828	5 815	5 835	5 874
Eldre (67-79 år)	998	1 065	1 120	1 163	1 204	1 256	1 328	1 367	1 379	1 416	1 403
Eldre (80-89 år)	363	358	358	353	338	331	337	360	389	397	438
Eldre (90 år og eldre)	102	97	92	93	83	87	84	83	77	77	75
Total	9 285	9 350	9 444	9 611	9 595	9 608	9 670	9 724	9 736	9 793	9 871

Middel nasjonal vekst:

Befolkning framskriving	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0 - åringer	94	94	99	101	101	101	101	101	101	101	100
Barnehage (1-5 år)	449	438	474	489	489	505	512	517	518	519	519
Grunnskole (6-15 år)	1 053	1 024	1 021	1 011	1 023	1 007	1 014	1 013	996	991	1 005
Videregående (16-19 år)	485	475	441	426	411	401	400	406	426	429	424
Voksne (20-66 år)	5 874	5 927	6 033	6 038	6 056	6 071	6 082	6 072	6 050	6 055	6 042
Eldre (67-79 år)	1 403	1 397	1 402	1 423	1 402	1 395	1 374	1 384	1 392	1 376	1 383
Eldre (80-89 år)	438	480	495	511	552	585	609	622	648	681	696
Eldre (90 år og eldre)	75	70	69	74	75	76	81	90	104	111	120
Total	9 871	9 905	10 034	10 073	10 109	10 141	10 173	10 205	10 235	10 263	10 289

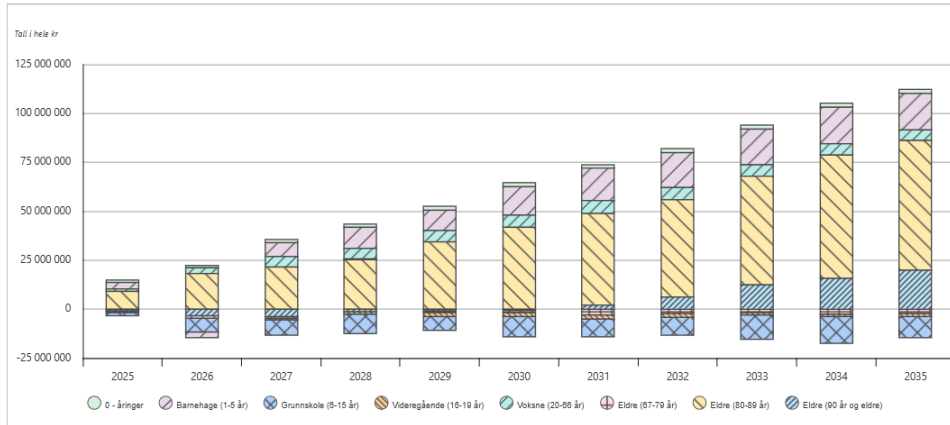
Grafen er i prosent

Årsmelding 2025

Middel nasjonal vekst:

Demografiutgifter	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt
0 - åringar	1 259 492	0	484 420	193 768	0	0	0	0	0	0	-96 884	1 840 796
Barnehage (1-5 år)	3 241 090	-6 127 620	9 815 194	3 622 644	-180 782	4 261 874	1 943 662	1 388 330	277 666	458 448	0	18 700 506
Grunnskole (6-15 år)	-1 543 224	-5 594 187	-578 709	-1 929 030	2 314 836	-3 086 448	1 350 321	-192 903	-3 279 351	-964 515	2 700 642	-10 802 568
Videregående (16-19 år)	283 764	-275 612	-933 820	-401 190	-382 848	-314 334	-22 670	156 400	557 338	55 782	-117 426	-1 394 616
Voksne (20-66 år)	1 087 837	1 445 174	2 660 206	173 461	513 816	469 450	171 071	-240 222	-641 834	180 850	-309 686	5 510 123
Eldre (67-79 år)	-867 971	-400 602	333 835	1 402 107	-1 402 107	-467 369	-1 402 107	667 670	534 136	-1 068 272	467 369	-2 203 311
Eldre (80-89 år)	9 078 712	9 300 144	3 321 480	3 542 912	9 078 712	7 307 256	5 314 368	2 878 616	5 757 232	7 307 256	3 321 480	66 208 168
Eldre (90 år og eldre)	-922 526	-2 306 315	-461 263	2 306 315	461 263	461 263	2 306 315	4 151 367	6 457 682	3 228 841	4 151 367	19 834 309
Total	11 617 174	-3 959 018	14 641 343	8 910 987	10 402 890	8 631 692	9 660 960	8 809 258	9 662 869	9 198 390	10 116 862	97 693 407

Klima og miljø

KLIMA OG MILJØ

Utslippsregnskap

Vågan kommune:

Regnskapet omfatter de direkte, fysiske utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grense. Dette betyr at

klimagassutslippene fra eksosrøret til en diesebil vil være inkludert under sektor veitrafikk, men kun utslippene som skjer mens bilen kjører innenfor kommunens geografiske grense. Utslipp i forbindelse med produksjon av bilen på ulike fabrikker vil være plassert på sektor 'industri, olje og gass' i de kommunene hvor fabrikkene er geografisk plassert. Utslipp som fysisk skjer i utlandet vil ikke være inkludert i det kommunefordelte regnskapet.

Oversikt

Sektorfordelte utslipp per år

Vågan

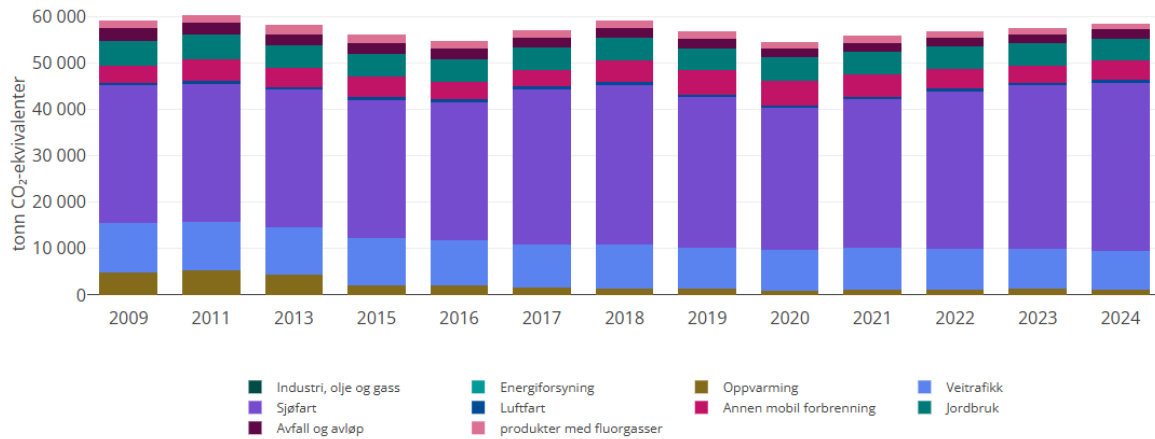
Graf Tabell

Sektor	2020	2021	2022	2023	2024
Industri, olje o...	0	0	0	0	
Energiforsyning	0	0	0		
Oppvarming	1000.4	1145.1	1204.6	1432.3	1046.2
Veitrafikk	8718.9	8977.3	8706.9	8528.4	8462
Sjøfart	30702.4	32100.7	34005.7	35162.5	36209.2
Luftfart	370.8	498.3	536	568.9	559.4
Annen mobil f...	5384.1	4710.4	4287.9	3822.7	4297.4
Jordbruk	4990.1	5066.7	4933	4761.2	4698.2
Avfall og avløp	1901.5	1831.7	1822.4	1910.6	1921
produkter me...	1546.3	1462	1340.9	1359.5	1292.5
Totalt	54614.5	55792.2	56837.4	57546.1	NaN

Kilde: Miljødirektoratet

Graf Tabell

Kilde: Miljødirektoratet

Klimabudsjett

År: 2025

Vågan kommune / Direkte utslipp

Visning: ☐ Vis alle klimatiltak ☒ Vis bare klimatiltak for mitt nivå

Klimatiltak	▼	Hovedmål	▼	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	▼	Kilde	▼	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Reduksjon 2028	Reduksjon 2029
Energi- og klimavennlig anleggsplass	-			0	Annen mobil forbrenning		Bygg og anlegg		100,0	0,0	175,0	300,0	325,0	325,0	325,0
Landstrømanlegg i Dampskipkaia	-			0	Sjøfart		Passasjer		50,0	0,0	200,0	400,0	600,0	800,0	800,0
Miljøkrav ved asfaltering	-			0	Innkjøp		Bygg og anlegg		0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	40,0	40,0
Redusere mengden avfall	-			0	Avfall og avløp		Annet		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Sambruk av kommunale biler	-			0	Veitrafikk		Bygg og anlegg		50,0	0,0	50,0	75,0	100,0	100,0	100,0
Utfasing av kommunens fossile kjøretøy	-			0	Veitrafikk		Tunge kjøretøy		20,0	0,0	40,0	60,0	80,0	80,0	80,0
Utvikling av kommunens gang- og sykkelveier	-			0	Veitrafikk		Personbiler		58,0	0,0	116,0	174,0	232,0	232,0	232,0
Sum	-			0					283,0	5,0	586,0	1 014,0	1 382,0	1 582,0	1 582,0

Energi- og klimavennlig anleggsplass:

Tilrettelegge for mer klimavennlige anleggsplasser i kommunen. Utarbeide miljøkrav ved anbud i kommunale investeringsprosjekter. Potensial for utslippskutt på 10 – 30% tilsvarende 137 - 411 tonn CO₂. Søke ENOVA og Klimasats (Miljødirektoratet) for å få tilgang til midler før bygge- og anleggsfasen. Kartlegging av mulige klimatiltak i byggeprosessen. Kostnader utredes ifm prosjektet.

Sørge for effektiv massetransport – utover business as usual. Etablere nye rutiner som tar større hensyn til klimagassutslipp.

Landstrømanlegg Dampskipkaia

Det planlegges å bygge et landstrømanlegg i Svolvær i løpet av 2024. Dette vil kunne tilføre strøm til kystrute-skip fra Havila og Hurtigruten. Salg av strøm vil fases inn fra 2024 og gradvis økes over 5-års periode.

Miljøkrav ved asfaltering

Det blir årlig tatt imot over 100 000 tonn gammel asfalt som knuses opp og brukes i ny asfaltproduksjon. Den gamle asfalten blir blandet sammen med ny olje og nyknust stein. Statens vegvesen tillater 40 % gjenbruksasfalt i si håndbok N200. Ved bruk av miljøasfalttype asfalt reduserer man CO₂ avtrykket 24 %. Ved bruk av miljøasfalt oppnås en besparelse på CO₂ på 42 %.

Vågan kommune har til hensikt å inngå rammeavtale på asfalt og asfaltlegging. Det skal leveres ny asfalt, gjenbruksasfalt og LTA (lavtemperatur asfalt). Det vil kunne bli både ny- og reasfaltering med utgangspunkt i Svolvær, Kabelvåg, Henningsvær, Laukvik og Skrova med nytt avrop- i tillegg til forespurt oppdrag. Det er tilbyders totalpris (bortsett fra opsjon på oppmerking) for estimert uttak for årene 2023 og 2024, samt CO₂ utslipp som vil danne grunnlag for hvem som får rammeavtalen. Ved bruk av gjenbruk asfalt legges det til grunn at det kan oppnås en utslippsreduksjon på 30% sammenlignet med dagens situasjon.

Grunnet mangel på tilbud, blir dette tiltaket noe utsatt men videreført til selskapene kan tilby dette i Lofoten.

Redusere mengden avfall

Kongsvatnveien 15 i Osan, Drift og forvaltning og Eierskapsenheten, er sertifisert som Miljøfyrtårn høsten 2024. I den sammenheng er det opprettet ulike tiltak for å redusere mengden avfall.

Sambruk av kommunale biler

Utrede og undersøke mulighetene for delingsordning av kommunens biler i arbeidstiden. Dagens utslipp fra transport innenfor kommunens drift er 1100 tonn CO₂, ved å redusere bilparken er det mulig å kutte i disse klimagassutslippene.

Bruk av eksisterende bilpark og nye/bedre IT-løsninger. Innføre digital kjøredagbok.

Samarbeide med andre kommuner i Lofoten om systemer, innkjøp og løsninger for bilparkene til kommunene.

Utfasing av kommunens fossile kjøretøy

Fem års utfasingsperiode av alle fossile kjøretøy i drift vil kutte utslipp med 100 tonn CO₂.

Utvikling av kommunens gang- og sykkelveier

Utvikling av kommunens gang- og sykkelveier. Ved økt tilrettelegging av gang/sykkelsti bør den "interne" kjøringen mellom Kabelvåg og Svolvær reduseres med omkring 20%, som er estimert

Miljøopprydding Svolvær havn

Vågan havnevesen KF har gjennom året gjennomført ulikt planarbeid, kommunikasjon og kartlegging av gjenstående utredninger i tiltaksområdet, ledet av egen prosjektleder. Dette er et arbeid med betydelig medfinansiering fra miljødirektoratet samt verkstedene i Svolvær som også deltar i prosjektet. Vi har tilskuddsmidler i denne omgang til 100 % finansiert prosjektleder fram til og med 2025.

Personal og organisasjon

Læringer

Årsmelding læringer 2025

Lærlingetiden er som hovedregel to år. I Vågan lønnes lærlingene 50 % av fagarbeiderlønn fra dag en og gjennom hele lærlingeperioden. Denne praksisen har alle vært godt fornøyd med.

Vågan kommune har læringer innenfor barn- og ungdomsarbeiderfaget (BUA), helsefaget og IKT.

Innenfor helsefag og BUA har Vågan valgt å dele lærlingetiden i to perioder, slik at BUA-lærlingene får ett år i f.eks. barnehage og ett år i skole/ SFO eller i habiliteringstjenesten, mens helsefaglærlingen får ett år i f.eks. institusjonsomsorgen og ett år i f.eks. habiliteringstjenesten eller hjemmetjenesten.

Med fagbrevet i hånda, sammen med gode referanser, er det mange muligheter for å få fast jobb. Noen læringer trenger tilpasninger underveis som medfører at lærlingekontrakten forlenges. Generelt er arbeidsplassene positive til å ta imot læringer og de strekker seg langt for å tilpasse slik at det er mulig å fullføre med bestått fagprøve.

Det jobbes kontinuerlig med spørsmålet hvordan Vågan kan rekruttere og beholde læringer/ ansatte, særlig innenfor helseområdet.

Under følger kort oppsummering av antall læringer og utfordringer mm. på hvert enkelt fagområde:

Helsefagarbeider læringer:

Totalt seks læringer har i 2025 vært i opplæringsløpet; en har valgt å stoppe opplæringskontrakten, to har tatt fagbrev, tre er i periode to, en startet periode en på høsten 2025.

Innenfor helse har Vågan fem faglige ledere.

Frem til høsten 2025 har det vært en klasse med VG2-elever innenfor helsefag ved Aust-Lofoten vgs. På grunn av lite søkere ble linjen lagt ned, slik at fire søkere måtte ta helsefaglinja ved Vest-Lofoten vgs. på Leknes. I forbindelse med YOU-messe i november inviterte Vågan disse elevene, med foresatte, til møte for å tilby elevene bl.a. garanti om lærlingeplass fra høsten 2026 i Vågan. I utgangspunktet hadde alle elevene planer om å søke seg inn på påbygg, men en av de fire elevene takket ja til å en forhåndsavtale og har planer om å kombinere lærlingeløpet med påbygg. Vågan kommune skal gjøre sitt ytterste for å tilrettelegge slik at denne kombinasjonen er mulig å gjennomføre.

Det er etablert et samarbeid mellom Vågan, vgs, opplæringskontoret og helseområdet for å se på mulige rekrutteringstiltak.

BUA læringer:

Totalt ni lærlinger; fire startet periode en, hvorav en av disse valgte tidlig å slutte for å endre retning i sitt utdanningsvalg, to har fullført fagbrev og tre startet periode to.

Vågan har fire faglige ledere og syv veiledere/ instruktører.

Det er i samarbeidsmøter med faglige ledere kommet frem ønske om at Vågan kommune lager en overordnet opplæringsplan, som den enkelte enhet må tilpasse sitt arbeidsområde. Det er også ønske om å styrke samarbeidet mellom skole/SFO/ barnehage/ habiliteringstjenesten for å kanskje få bedre oversikt over læringsmålene og for å forberede lærlingene til fagprøven på en best mulig måte. Dette kan gjennomføres med f.eks. veiledersamlinger/ erfaringssamlinger. Det er satt ned en arbeidsgruppe for å jobbe med dette fremover.

IKT lærlinger:

Lofoten IKT har hatt lærlingeplasser i sin organisasjon i mange år. I 2025 hadde Lofoten IKT for det meste to lærlinger.

Når det gjelder oppfølging av lærlinger, har Lofoten IKT per i dag én instruktør.

Lofoten IKT er i en brytningstid, som følge av kommende endringer i konstellasjonen av kommuner som utgjør det interkommunale IKT-samarbeidet. Det er derfor under utredning hva som er nødvendig å ha av personellressurser for drift av Lofoten IKT fra og med 2027. Herunder vurderes også hvorvidt lærlinger har en plass i Lofoten IKT etter reorganiseringen. Denne beslutningen må bli tatt vinteren 2026.

Likestilling

Likestilling

Likestillings- og diskrimineringsloven pålegger arbeidsgiver å arbeide aktivt med likestilling og mangfold, og årlig gi en redegjørelse for dette arbeidet.

Vågan kommune skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling, inkludering og mangfold. Dette krever konkrete mål og tiltak. Aktivitetsplikten handler blant annet om rekruttering, forfremmelse, utvikling, lønns- og arbeidsforhold og beskyttelse mot trakassering. Loven pålegger ikke bestemte tiltak. Det er opp til hver enkelt virksomhet å vurdere hva som er relevante tiltak ut fra egne utfordringer.

Handlingsplan for likestilling og diskriminering

I 2019 ble handlingsplan for likestilling og diskriminering revidert, og Kommunestyret vedtok i juni 2019 «*Handlingsplan for likestilling og diskriminering 2019-2023*». Planen skal nå revideres igjen.

Vågan kommune ønsker gjennom denne handlingsplanen å tydeliggjøre sine holdninger på området og sitt samfunns- og arbeidsgiveransvar for sine ansatte. Det gir Vågan kommune muligheter til å føre en moderne og tydelig arbeidsgiverpolitikk som vil gi positive konsekvenser for omdømme og derved bidra til gode rekrutteringsmuligheter og et godt omdømme i fremtiden.

Likestilling og mangfold er lik rett og mulighet for den enkelte til å utfolde sine evner uavhengig av kjønn, etnisk tilhørighet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn. Likestillings- og diskrimineringsloven har til formål å hindre diskriminering på grunn av kjønn og til å fremme likestilling mellom kjønnene og tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling.

Vågan kommune ønsker å fremheve en generell grunnholdning om et inkluderende og mangfoldig arbeids- og samfunnsliv, hvor det sikres like muligheter og rettigheter for den enkelte. Kommunen arbeider for å fremme likebehandling og forhindre diskriminering, herunder sikre at kvinner og menn i samme virksomhet skal ha lik lønn for samme arbeid eller arbeid av lik verdi.

Vågan kommune står foran flere utfordringer for å sikre likestilling, likeverd og mangfold for ansatte. For å oppnå dette er organisasjonen avhengig av godt lederskap og bevisstgjøring av holdninger på alle nivå. Likestilling må være integrert i det daglige personalarbeidet. Forholdene ved arbeidsplassen må legges til rette for mennesker med nedsatt funksjonsevne, ulik etnisitet og ulik livsfase. Likestilling skal gi rom for alle mennesker med ulike perspektiver, interesser og erfaringer.

Lønns- og arbeidsvilkår

Beregninger utført av KS på bakgrunn av tall fra kommunesektoren viser at lønnsgapet mellom kvinner og menn er betydelig mindre i kommunesektoren enn i øvrige sektorer. I Likelønnskommisjonens utredning anslås lønnsgapet til 15 % i Norge i dag. Det tilsvarende anslaget i kommunesektoren er fem til seks prosent. Dette fordi kommunesektoren konkurrerer med privat sektor om arbeidskraften og vil derfor være påvirket av forholdene mellom sektorene.

I Vågan kommune viser tabellen nedenfor følgende lønnsutvikling i 2025 på kvinner og menn i lag samt hver for seg (tall per 1.12.2024 og 1.12.2025 basert på KS' PAI-register):

Kjønn	Månedss- fortj. 2025	Grunnlønn 2025	(%) Endring i mnd. fortj. 2024-2025	Endring i grunnlønn 2024-2025	Årsverk 2025	(%) Endringer i årsverk
Kvinner og menn	54.650	51.960	1,8 %	3,2 %	851	5,3 %
Kvinner	53.992	51.117	2,2 %	3,1 %	637	5,9 %
Menn	56.605	54.468	0,6 %	3,7 %	214	3,3 %

Kjønnsfordeling, samt heltid- og deltid

Det var per 1.12.2025 ifølge PAI-registeret 851 årsverk i Vågan kommune (*inkludert alle foretak*). Av disse årsverkene er 637 kvinner og 214 er menn. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse per ansatt for kvinner er 82 %, mens for menn er den 79 %. For alle ansatte i kommunen er gjennomsnittlig stillingsstørrelse per ansatt 81 %.

I forbindelse med arbeidet med heltidskultur er det også foretatt en gjennomgang der man bl.a. så nærmere på og kartla situasjonen ytterligere mht. heltid / deltid i Vågan kommune (herunder ufrivillig deltid), og mulige tiltak som kan iverksettes for å øke stillingsstørrelsene ytterligere og motvirke ufrivillig deltid. Det var en arbeidsgruppe med deltakere fra både tillitsvalgte, verneombud, administrasjon og

politikere som har foretatt denne gjennomgangen. Det er fremlagt rapport fra dette arbeidet til behandling i Kommunestyret, og det ble der også vedtatt flere tiltak for bl.a. å øke stillingsstørrelsen til kommunens ansatte som det jobbes videre med. Det ble videre satt ned en arbeidsgruppe bestående av administrasjon, tillitsvalgte og politikere som møtes jevnlig og arbeider med disse problemstillingene.

Etnisitet, religion mv.

Det er ikke utarbeidet statistikk som viser hvor mange i Vågan kommune som har annen etnisk- og/eller nasjonal bakgrunn. I følge personalavdelingen har kommunen økt denne type ansettelse de siste årene og denne utvikling forventes å fortsette.

Universell utforming

Universell utforming (*tilgjengelighet for alle*) betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk skal utformes slik at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig, uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

HMS

HMS-arbeidet

HMS-arbeidet i kommunen foregår hver dag og på alle enheter, samt at det også foregår HMS-arbeid på et overordnet plan i kommunen.

Stillingen som HMS-rådgiver på personalavdelingen skal ha særlig fokus på HMS-arbeidet i kommunen, herunder internkontroll, sykefravær, forebyggende arbeid, oppfølging og generelt IA-arbeid. I 2025 har denne funksjonen blitt ivaretatt av avdelingsleder personalavdelingen.

Kommunen har en overordnet HMS-håndbok som er implementert og tatt i bruk, og denne blir fortløpende oppdatert med lokale rutiner og skjemaer etter behov. Denne inneholder de ulike sentrale og lokale retningslinjer som kan nyttiggjøres i det systematiske HMS-arbeidet ute på enhetene.

Oppgaven med kartlegginger, risikovurderinger, og tilhørende handlingsplaner for å ivareta et fullt forsvarlig arbeidsmiljø skal og må løses ute i alle kommunens enheter, og det er slik vi sørger for et levende HMS-arbeid i kommunen. Til dette arbeidet benyttes også vår bedriftshelsetjeneste som har god kompetanse på området og som har medvirket til både overordnet handlingsplan, samt handlingsplaner også på enhetsnivå i 2025. Vi har i tillegg god egen ekspertise på ROS-analyser i vår Brann og Redningstjeneste, og de fleste virksomheter har oppdatert sine ROS-analyser i 2025.

Kvalitetssystemet Compilo benyttes for avvikshåndtering og er implementert og tatt i bruk i de fleste kommunale enheter.

Personal- og HMS-håndbok finner man elektronisk tilgjengelig, og på kommunale skrivebord har man direkte link til vårt avvikssystem for å melde avvik. Dette ligger også tilgjengelig på nettside for ansatte.

Det tilstrebes et tett og målrettet samarbeid med våre eksterne samarbeidspartnere i HMS-arbeidet. Vi har per i dag en avtale med Sør-Troms HMS tjeneste AS som leverandør av HMS og

bedriftshelsetjenester. Alle enheter skal etablere handlingsplan med bedriftshelsetjenesten for å sikre en adekvat oppfølging av de ulike enheters bistandsbehov gjennom året.

Vi har i 2025 også benyttet NAV Arbeidslivssenter i vårt forebyggende HMS arbeid, og dette har vært et godt og nyttig samarbeid med fokus på enkle tiltak og gode velfungerende HMS grupper.

Det er aktive HMS-grupper ute i enhetene som gir et godt bidrag til HMS-arbeidet og som er gode og nyttige samarbeidsfora for kommunens ledere, tillitsvalgte og verneombud.

I 2025 ble det også gjennomført 40 timers verneombudskurs for verneombud, representanter i AMU og for nye ledere, helseundersøkelser for nattevakter og for brannmenn, samt førstehjelpskurs for ansatte. Det ble også gjennomført flere kurs innenfor vold og trusler med fokus på arbeidere i helsetjenesten, samt skoleansatte. I 2025 inviterte man også ansatte til åpne førstehjelpskurs med HRL i samarbeid med vår bedriftshelsetjeneste.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	1,60 %	0,89 %	2,49 %
Årlig sykefravær 2022	2,71 %	1,60 %	4,32 %
Årlig sykefravær 2023	1,50 %	2,48 %	3,97 %
Årlig sykefravær 2024	2,85 %	6,03 %	8,89 %
Årlig sykefravær 2025	1,41 %	8,99 %	10,40 %

Sykefravær Vågan kommune 2025

Sykefraværet for Vågan kommune endte i 2025 på 10,40 %. Dette er samlet fraværspersent inkludert egenmeldt fravær og legemeldt fravær.

	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	snitt
2024	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	snitt
kort	3,80 %	3,30 %	2,30 %	3,10 %	2,40 %	2,40 %	3,50 %	1,80 %	2,70 %	3,50 %	3,00 %	2,50 %	2,86 %
lang	7,00 %	6,80 %	6,10 %	5,70 %	5,90 %	6,30 %	7,00 %	2,20 %	5,70 %	6,20 %	6,10 %	7,50 %	6,04 %
totalt	10,80 %	10,10 %	8,40 %	8,80 %	8,30 %	8,70 %	10,50 %	4,00 %	8,40 %	9,70 %	9,10 %	10,00 %	8,90 %
2025	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	snitt
kort	1,48 %	2,06 %	0,61 %	1,33 %	1,35 %	1,11 %	0,89 %	1,04 %	1,31 %	1,66 %	1,45 %	2,02 %	1,36 %
lang	7,87 %	8,17 %	8,69 %	11,64 %	10,86 %	9,26 %	14,70 %	6,58 %	7,08 %	7,52 %	7,29 %	8,13 %	8,98 %
totalt	9,35 %	10,23 %	9,30 %	12,97 %	12,21 %	10,37 %	15,59 %	7,62 %	8,39 %	9,18 %	8,74 %	10,15 %	10,34 %
differanse	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	snitt
kort	-2,32 %	-1,24 %	-1,69 %	-1,77 %	-1,05 %	-1,29 %	-2,61 %	-0,76 %	-1,39 %	-1,84 %	-1,55 %	-0,48 %	-1,50 %
lang	0,87 %	1,37 %	2,59 %	5,94 %	4,96 %	2,96 %	7,70 %	4,38 %	1,38 %	1,32 %	1,19 %	0,63 %	2,94 %
totalt	-1,45 %	0,13 %	0,90 %	4,17 %	3,91 %	1,67 %	5,09 %	3,62 %	-0,01 %	-0,52 %	-0,36 %	0,15 %	1,44 %

Sykefraværet i Vågan kommune i 2024 var 8,90 %.

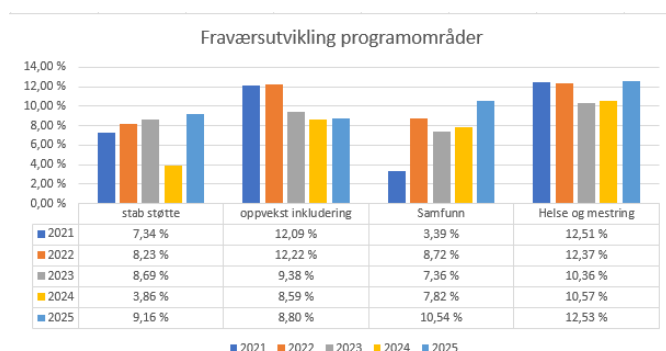
Et sykefravær for 2025 på 10,40 % er da som vi ser 1,5 prosentpoeng høyere enn sykefraværet var ved utgangen av 2024.

Korttidsfraværet i 2025 var 2,14 % og Langtidsfraværet 8,26 % samlet 10,40 %.

Sykefraværet i kommunen i 2025 hadde sin topp i juli måned med 15,6 %.

Trenden viser ellers et litt annet bilde enn foregående år hvor det i 2025 har vært et generelt høyere sykefravær gjennom de fleste tertial i forhold til tidligere år. I 2024 hadde man det høyeste fraværet i første tertial, mens man i 2025 hadde det høyeste fraværet i andre tertial.

Når det gjelder sykefravær for de ulike programområdene så har de fleste programområdene hatt et jevnt sykefravær de siste årene, mens det for Stab/støtte, Helse og Mestring og Samfunn har vært en markant økning i sykefraværet i 2025.

Eksempler på kontinuerlige tiltak i nærværarbeidet er bl.a.:

- Oppfølging av ansatte med sammensatte problemstillinger som utgjør en særlig risiko for sykefravær, samt de med mange og lange sykefravær.
- HMS-grupper på hvert arbeidssted, et forum for forebygging og arbeidsmiljø. Gruppen består av leder, verneombud og tillitsvalgt.
- Kontinuerlig sykefraværssrapportering for å tilstrebe bevissthet på status i egen avdeling til enhver tid og tidlig intervensjon ved behov.
- Samhandling med NAV og NAV Arbeidslivssenter med søkelys på løsninger.
- Lederstøttesamtaler med NAV Arbeidslivssenter.

· Samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

I en tid med omstilling og periodevist høyt sykefravær har Vågan kommune i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter etablert et nærværprosjekt med målsetting å øke arbeidsnærværet i Vågan kommune. Grunnet stort press på enhetene har det dessverre ikke vært mulig å ha like stor aktivitet i 2025 som i tidligere år, men det har vært stor aktivitet ved ulike enheter og dialog både ved Kabelvåg skole og Marithaugen sykehjem gjennom året.

Prosjektet viser at aktivitet gir effekt, og at tydelighet og fokus på dette arbeidet gjør også at forståelsen for tett oppfølging og åpen og ærlig dialog med fokus på restarbeidsevne og nødvendig tilrettelegging gjør at sykefraværet reduseres. Det spesielle i 2025 er at man ser en markant nedgang i korttidsfraværet, men at det er langtidsfraværet som har hatt en markant økning i 2025.

Det er viktig at man i 2026 fortsetter arbeidet med et godt fokus på arbeidsnærvær og at man om mulig er enda tettere på i oppfølgingen, da på omstillingsprosesser og omorganiseringsprosesser kan påvirke sykefraværet.

NAV Arbeidslivssenter har gjennom 2025 vært og vil også i 2026 i likhet som vår bedriftshelsetjeneste være en viktig ressurs, samarbeidspartner og støttespiller for kommunen i det kontinuerlige arbeidet for å øke kommunens arbeidsnærvær.

Internkontroll

Betryggende kontroll

Vågan kommune har ansvar for mange oppgaver som er viktige for innbyggerne, og det er nødvendig med god styring for å ivareta innbyggernes behov og rettigheter. Egenkontrollen er den samlede kontrollen kommunen fører med egen virksomhet, og bidrar til å bygge opp tilliten til kommunen. God egenkontroll vil kunne redusere statlig tilsyn og kontroll, og gir samtidig grunnlag for læring og forbedring.

Kommunedirektørens internkontroll er en viktig del av egenkontrollen og er med på å sikre kvalitet og effektivitet i tjenesteproduksjonen, at lover og regler etterleves og at uønskede hendelser unngås. I sum betyr dette at kommunen har ansvar for å holde orden i eget hus.

Kommunens arbeid med internkontroll:

For å ivareta virksomhetens systematiske internkontroll, har Vågan kommune et eget filbasert system for kvalitetsstyring med håndbøker og rutiner i tillegg til elektroniske verktøy for håndtering av risiko for å utarbeide og administrere risikovurderinger, avvikssystem for å melde og behandle avvik, personalhåndbok, HMS-håndbok samt årshjul. Vi benytter Compilo som vårt elektronisk avvikssystem i Vågan kommune og dette er et felles system som øvrige kommuner i Lofoten (IKT-samarbeidet) benytter seg av. Her rapporteres og meldes det avvik, samt foretas behandling og lukking av avvik med tilbakemeldinger.

Vi har også interne rutiner for å ivareta lover og forskrifter, vi har eksempelvis at endringer i sentrale lover og forskrifter oppdateres i de fleste systemer automatisk i våre håndbøker.

Vi har også flere interne rutiner som jevnlig revideres og oppdateres som eksempelvis Håndbok for oppfølging av sykefravær og permisjonsreglement, for å nevne noe.

Det er i 2025 initiert et arbeid for å vurdere om man kan forbedre oppbygging og analyse av avvik og forenkling av avviksrapportering, samt at man har utarbeidet et forslag til struktur for dokumentstyring av sentrale dokumenter i Compilo som vil bli implementert i løpet av 2026.

Det faktiske internkontrollarbeidet må til enhver tid finne sted ute i enhetene der de involverte «har skoen på» og det er av betydning av vi ivaretar dette og legger til rette for et godt internkontrollarbeid. Arbeidsgiver har ansvaret for at det legges til rette for internkontrollarbeidet i virksomheten, mens ansatte har også en plikt til å medvirke. Som prosess-støtte på HMS-arbeid kan også bedriftshelsetjenesten benyttes, og Arbeidstilsynet er også en viktig samhandlingspartner i tillegg til NAV arbeidslivssenter, både etter tilsyn og som rådgivende/veiledende aktør. Videre brukes det elektroniske hjelpemiddelet DSB-CIM til kartlegginger og ROS-analyser.

Vi er også med i ulike digitale nettverk for HMS og internkontrollarbeid, blant annet i KS og andre digitale fora som eksempelvis Compilo for aktivt å kunne søke løsninger og tilegne oss nyttige erfaringer og kunnskap i felleskap med andre.

Det er i løpet av 2025 gjennomført gode ROS-analyser ved de fleste virksomheter for å sikre og ivareta at vi har gode kontrollrutiner for hvilke hendelser som kan inntreffe, og hvilke tiltak vi setter i verk for å redusere sannsynligheten for at det inntreffer hendelser og minimere konsekvensene av dette.

Oppvekst:

I den nye opplæringsloven ligger det ikke et krav om at skoleeier må ha et forsvarlig system for vurdering av om krava i opplæringsloven og forskrifter blir oppfylte.

Dette ansvaret er nå regulert gjennom kommuneloven § 25-1, som pålegger kommuner og fylkeskommuner å ha internkontroll for å sikre at lover og forskrifter følges. Dette innebærer at skoleeiere, som kommuner og fylkeskommuner, må ha systemer som sikrer at opplæringen er i samsvar med gjeldende regelverk. Vågan kommune bruker fremdeles systemet fra Moava som heter 1310.no. Dette brukes også i forhold til barnehage og barnehagemyndighet.

Økonomisk internkontroll:

Med økonomisk internkontroll menes:

«Internkontroll er en prosess gjennomført av virksomhetens styre, ledelse og annet personell, og som er lagt opp slik at det gir en rimelig grad av sikkerhet for å nå mål innen følgende kategorier:

- *Måleffektiv og kostnadseffektiv drift*
- *Pålitelig regnskap og økonomisk informasjon*
- *Overholdelse av lover og bestemmelser»*

I Regnskapsforskriftenes § 15 heter det at *«Utarbeidelsen av rutinene skal dokumenteres og være gjenstand for løpende oppfølging. Utarbeidelsen av rutinene for intern kontroll skal skje i samråd med kommunerevisor»*.

Vågan kommune har delt opp dette med fokus på disse områdene:

1. Inntektsområdet
2. Lønnsområdet
3. Ajourhold av regnskap
4. Innkjøpsområdet
5. Økonomirapportering

Det er lagt inn sjekklister i vårt månedsrapporteringssystem Framsikt. Der blir det rapportert status på om enhetslederne har gjennomført økonomisk internkontroll på områdene:

1. Generelle nedtrekk, tiltak
2. Periodisering budsjett
3. Sjekkliste lønnsforslaget
4. Gjennomgang investeringer
5. Økonomisk Prognose 31.12

Lønn:

Lønnsavdelingen har også i 2025 arbeidet med fokus på å oppdatere, videreutvikle og kvalitetssikre rutinene knyttet til lønnsarbeid. I forbindelse med dette arbeidet er det bl.a. utarbeidet et overordnet

årshjul med arbeidsoppgaver, frister etc. som er sendt til alle lønnsansvarlige på de ulike enheter. Dette er et verktøy som sørger for enklere og riktig rapportering fra enhetene, og som reduserer merarbeid for lønnsfunksjonen ved lønnskjøring for kommunen. Det er også videreutviklet og implementert et forbedret system med kontroll av lønnsforslag, for ytterligere å styrke internkontrollen på dette området samt redusere risiko for feilutbetalinger.

Videre er det foretatt videreutvikling av etablert digital løsning for sykelønnsrefusjoner som effektiviserer og i enda sterkere grad kvalitetssikrer dette arbeidet. I tillegg har lønnsavdelingen arbeidet med og ferdigstilt et omfattende arbeid med endring av organisasjonsstruktur og har brukt mye av sine ressurser til å delta i prosjektet med implementering av nytt skybasert økonomi- og lønssystem i 2025.

Anskaffelser:

Det er satt i gang et arbeid med å utarbeide/oppdatere skriftlige innkjøpsrutiner for Vågan kommune som sikrer at anskaffelser og innkjøp gjennomføres i samsvar med Lov om offentlig anskaffelser og forskrift om offentlig anskaffelser. Plattformen som benyttes er Mercell som verktøy. Videre vil dette arbeidet med tilhørende analyser av innkjøpsprosessen kunne avdekke evt. avvik fra regelverk, og dette arbeidet vil også ha nytte med tanke på mulige effektiviseringstiltak. Vågan kommune har også vedtatt egne seriøsitetsbestemmelser og det er utarbeidet strategidokumenter for innkjøp og grønne innkjøp som skal ivareta miljøkravene. I forbindelse med kontrakt- og avtaleoppfølging har vi begynt med controllerfunksjon med timelister fra leverandører til Vågan kommune og kontroll av vare- og tjenestekontrakter. Videre har det vært arbeidet med å se på et felles innkjøpssamarbeid i Lofoten for evt. å styrke kompetansen, ressurstilgangen, kvaliteten og gi bedre priser på anskaffelsene i kommunene i Lofoten.

Eksempler på risikoområder:

- Planleggingsfasen og fremtidige behov
- Innkjøpsprosessen, forberede gjennomføring, strategier og terskelverdier
- Konkurransegjennomføring og evaluering
- Korrupsjon, misligheter og habilitet
- Avtale- og kontraktsforvaltning
- Lojalitet til inngåtte kontrakter

Etikk

Etikk

Innbyggernes tillit til kommunen fordrer en høy etisk standard av kommunens ansatte. Verdier, holdninger og kultur er grunnleggende elementer for å fremme etisk atferd.

Vågan kommune har vedtatt etiske retningslinjer som gjelder for de ansatte i kommunen. Målet med verdiene er å etablere god etisk praksis. Fokus i retningslinjene er høye krav til etiske holdninger og handlinger i tråd med lover og reglementer i møte med andre mennesker, og signaliserer for omverden hva som skal kjennetegne kommunens virksomhet.

Gjennomgang av de etiske retningslinjene foretas blant annet i lederforum.

Kommunen har også vedtatt et verdigrunnlag der verdiene «Åpenhet – Respekt – Omsorg – Lojalitet – Ansvar» skal prege arbeidsutøvelse og samhandling både internt blant kolleger og i møte med våre innbyggere.

Tilsyn

Tilsyn 2025

Oppvekst har hatt tre tilsyn fra statsforvalteren i 2025

- Pilottilsyn integreringsloven
 - Tilsynet er lukket. Kommunen fikk avvik på
 - Noen deltakerer fikk ikke fastsatt sluttmaal før oppstart i introduksjonsprogrammet.
 - Integreringsplanen ble ikke sendt ut samtidig som vedtak om introduksjonsprogram. 3.
 - Integreringsplaner manglet delvis begrunnelser på varighet, sluttmaal og hvilke elementer som er valgt, og hvilke forhold som er lagt til grunn for valgene.
- Barnehageloven §§ 41, 42 og 43
 - avvik på risikokartlegging. Avvik lukket og tilsyn avsluttet
- Individuell tilrettelagt opplæring og internkontroll
 - pågår

Tilsyn fra barnehagemyndighet på barnehageloven § 8.

- Tilsyn på barnehageeiers oppfølging av barnehagens oppfølging av barns rett til trygt og godt barnehagemiljø. Dette var første tilsyn den regionale barnehagemyndigheten har utført. Rapporten ikke klar enda. Tilsynet brukt for å lære hvordan dette gjøres.

Helse:

- Hjemmetjenesten hadde en arbeidstilsynssak fra 2024, som ble ferdigstilt og lukket i starten av 2025.

Årsberetning I hht Kommuneloven § 14

Vågan kommune Årsberetning 2025 jfr Kommuneloven § 14

Dette kapittelet av årsrapporten utgjør Vågan kommunes årsberetning etter kommunelovens kapittel 14 og forskrift 18.11.19 nr.1520 (forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner). Kapittel om finansforvaltning utgjør også obligatorisk årsrapportering for kommunens finansforvaltning i tråd med forskriftens § 9 og Vågan kommunes finansreglement.

Årsberetningen inneholder kommunens organisasjon og folketallsutvikling, deretter følger økonomisk utvikling, og finansutvikling. Årsberetningen omtaler også menneskelige ressurser, herunder samlet sykefravær, likestilling, etikk, HMS og internkontroll. Denne delen av årsberetningen ligger i eget kapittel.

Under økonomisk utvikling ser man nærmere på de sentrale postene, vesentlige avvik fra budsjett og premisser, nøkkeltall og handlingsregler. Her vurderes også kommunens stilling og økonomiske handleeve over tid

ØKONOMISK UTVIKLING

a) Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000	Regnskap 2025	Oppr. Bud.	Rev. Bud.	Regnskap 2024
Sum generelle driftsinntekter	-972 029	-955 438	-939 666	-864 824
Netto Finansutgifter	128 023	124 379	120 679	140 232
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	23 624	307	2 268	-82 932
Til disposisjon	-867 630	-833 323	-819 290	-807 524
Andre enheter	1 947	6 272	-38 225	-2 770
Stab/Støtte	43 377	49 790	45 533	47 166
Oppvekst og innkludering	370 565	346 069	361 120	338 756
Samfunn	56 855	61 410	62 588	55 707
Helse og omsorg	394 887	369 364	387 857	368 664
Sum disponering	867 631	832 905	818 873	807 523
Beløp i 1000	Regnskap 2025	Oppr. Bud.	Rev. Bud.	Regnskap 2024
Frie Disponible inntekter				
Rammetilskudd	-413 632	-405 297	-426 505	-384 861
Inntekts- og formuesskatt	-382 187	-374 683	-354 683	-331 519
Eiendomsskatt	-58 252	-61 267	-57 367	-55 773
Andre generelle driftsinntekter	-117 959	-114 191	-101 111	-92 670
Sum Frie Disponible Inntekter	-972 030	-955 438	-939 666	-864 823

b) Sentrale inntekter

Årsmelding 2025

Beløp i 1000	Regnskap 2025	Oppr. Bud.	Rev. Bud.	Regnskap 2024
Frie Disponible inntekter				
Rammetilskudd	-413 632	-405 297	-426 505	-384 861
Inntekts- og formuesskatt	-382 187	-374 683	-354 683	-331 519
Eiendomsskatt	-58 252	-61 267	-57 367	-55 773
Andre generelle driftsinntekter	-117 959	-114 191	-101 111	-92 670
Sum Frie Disponible inntekter	-972 030	-955 438	-939 666	-864 823

Rammetilskudd og skatt:

I opprinnelig budsjett for året var det lagt til grunn et rammetilskudd på 405,297 mill. og inntekts- og formuesskatt med 374,683 mill. Anslaget var basert på prognosemodellen fra KS høsten 2024.

I mai 2025 forelå ny prognoseanslag for rammetilskudd og skatt utfra årets innkommende inntekter for de første månedene. Ny prognose viste en økt rammeinntekt på 20 mill som følge av mindre skatteinngang. Dette ble i tertialene budsjettregulert opp med 20 mill. på rammetilskudd og tilsvarende ned på skatteinntekter. Ved årets slutt ble endelig resultat for Rammetilskuddet 12,9 mill lavere enn det regulerte budsjettet.

Skatteinntekter ble i tertialene regulert ned med 20 mill i forhold til opprinnelig budsjett. Endelig tall for 2025 så ble skatteinngang på 27,5 mill høyere enn det regulerte budsjettet. Dette kom på bakgrunn av en høyere skatteinngang de siste månedene og særlig i desember mnd.

Skatt og ramme endte dermed med positivt avvik på netto kr. 14,6 mill.

Eiendomsskatt:

Eiendomsskatt var i opprinnelig budsjettet med 61,267 mill i 2025. Eiendomsskatt endte med et positivt avvik på kr. 885.000,- etter at det ble gjennomført en budsjettregulering i tertialene fra opprinnelig budsjett og til regulert budsjett 57,367 mill.

Andre generelle driftsinntekter:

Ressurskrevende brukere var budsjettet med 21,957 mill. Det ble regnskapsført en inntekt på kr. 18,272 mill som dermed er kr. 4,543 mill lavere enn budsjett. Totalt er det en netto utgifter på kr. 50,6 mill. knyttet til ressurskrevende brukere. Kostnaddekningsgraden fra ordningen er dermed på 40,7 %. Innslagpunktet som er vedtatt for 2025 regnskapet er kr. 1.921.000,-.

Flyktningtilskuddet for 2025 var i opprinnelig budsjettet med kr. 83,776 mill. Dette ble økt i tertialene med 4,6 mill. Inntekten endte på kr. 92,7 mill. Dette utgjør da en merinntekt på kr. 4,334 mill

Havbruksfondet var opprinnelig budsjettet med kr 5,1 mill. Vi regulerte denne inntekten i tertialene med 5 mill i flg. nye prognoser og endte med en regnskapsført inntekt på kr 10,1 mill som er i balanse i hht. regulert budsjett.

Netto driftsresultat er negativt kr. 23,6 mill. og det ble et regnskapsmessig merforbruk på kr. 19,885 mill etter Netto avsetninger og bruk bunde fond på -3,740 mill. Det er ikke noe disposisjonsfond igjen til å dekke merforbruket og vi måtte stryke vår budsjetterte beløp på kr. 2,476 mill som var vedtatt til dekning merforbruk tidligere år.

Akkumulert merforbruk er nå på kr. 173.654.000 pr 31.12.2025.

c) Finansinntekter og –utgifter

Beløp i 1000	Regnskap 2025	Oppr. Bud.	Rev. Bud.	Regnskap 2024
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter	-10 262	-7 910	-8 910	-10 540
Utbytter	-17 069	-7 380	-16 080	-7 380
Renteutgifter	95 944	85 758	87 758	98 776
Avdrag på lån	59 410	53 911	57 911	59 376
Sum Finansinntekter/-Utgifter	128 023	124 379	120 679	140 232

Renteinntekter:

Renteinntekter var i Opprinnelig budsjett 2025 8,910 mill og denne var for lavt budsjettert med 1 mill. når vi laget prognose på rentene i mai. Dette ble budsjettregulert i 1. tertial. Denne posten endte med kr 1,3 mill høyere inntekt i hht. det regulerte Budsjett.

Kalkulatoriske renteinntekt som beregnes fra selvkostområdene ble lavere enn budsjettert. Kalkulatorisk rente er beregnet fra NIBOR rente fra Norges Bank pluss et påslag med 0,7 %. Denne ble lavere i 2025 enn vi hadde beregnet i selvkost kalkylen for budsjettet og det ble et avvik på kr. 456.380,-.

Avdragsutgifter:

Avdragsutgifter på lån ble bokført med kr. 59,410 mill i regnskap 2025. Budsjett ble regulert i tertialene med 4 mill. fra kr 53,911 mill til 57,911 mill. Ved beregning av minste tillatte avdrag for 2025 endte denne dermed på 1,5 mill høyere enn regulert budsjett. Dette er en beregningsmetode som er lovpålagt å følge. Dette tar hensyn til inngående balanse for langsiktig gjeld og for anleggsmidler. Videre så er det regnskapsårets avskrivninger som er en del av formelen for å beregne hva vi må bokføre i avdragsutgifter.

Renteutgifter:

Renteutgifter i 2025 var budsjettert med kr. 85,758 mill. I tertialene økte vi denne posten med 2 mill. Denne renteutgifter var beregnet i 1. tertial opp mot hva vi hadde i prognose i renteutgifter til kassekreditte. Det endte med kr. 10,885 mil i utgifter i 2025 til renter og provisjon vedrørende kassekreditte mot et opprinnelig budsjett på 6,2 mill. , videre så ble avviket mellom regulert budsjett og regnskap høyere i på kr 8,2 mill ved regnskapsårets slutt.

d) Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for tjenesteområdene

Beløp i 1000	Regnskap 2025	Oppr. Bud.	Rev. Bud.	Regnskap 2024
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Overføringer til investering		0	800	
Avsetninger til bundne driftsfond	8 601	766	3 343	8 861
Bruk av bunde driftsfond	-12 341	-10 958	-7 167	-9 626
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	3 067	240	0
Dekning av tidligere års merforbruk		4 857	2 476	
Netto avsetninger	-3 740	-2 268	-308	-765

Disposisjonsfondet ble ferdig disponert i 2023.

Beløp i 1000	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fordeling Disposisjonsfondet							
Flyktningefond	-114	-114	0			0	0
Disposisjonsfond	-50 024	-45 431	-961	-2 282	-3 682	0	0
Næringsfond kommunal del	-2 655	-2 703	-1 821	-1 671	-1 672	0	0
Næringsfond fiskeridel	-2 257	-2 257	-2 307	-2 247	-2 247	0	0
Rentereguleringsfond	-8 000	-8 000	-8 000		0	0	0
Fremtidig premieavvik	-20 000	-20 000	-20 000		0	0	0
Folkehelsefond	0	0	-1 000	-1 000	-1 000	0	0
Pandemifond	0	0	-4 622		0	0	0
Sum Disposisjonsfond	-83 050	-78 505	-38 711	-7 200	-8 601	0	0

e) Vesentlige avvik fra budsjettpremisser og budsjett

Vesentlige budsjettavvik Bevilgningsoversikt § 5-4 første og andre ledd er kommentert under hvert enkelt programområde kapitlene.

Vesentlige budsjettavvik Bevilgningsoversikt §5-5 første og andre ledd

Investeringsramme i varige driftsmidler regulert budsjett for 2025 er på kr 72,2 mill . Sum investeringsutgifter ble på kr 73 mill.

Det ble bruk kr 21,5 mill i lån i 2025 for å dekke investeringskostnadene. Hovedsakelig knyttet til vann og avløp prosjektene. Vi brukte også av ubrukte lånemidler fra tidligere år. Det ble tatt opp nye lån i tertialene. Rest ubrukte lånemidler 31.12 er på kr. 9,5 mill

Budsjettavvik i hht. Bevilgningsoversikt Investeringer § 5-5 andre ledd er kommentert i programområdene i årsmeldingen.

f) Nøkkeltall

Fram til 2019 har Vågan kommune vært i KOSTRA- gruppe 11.

I KOSTRA for 2025 er Vågan plassert i kommunegruppe 2, dvs. kommuner med 2000 til 9999 innbyggere og middels eller høye korrigerte inntekter.

Tre indikatorer er sentrale for å kunne vurdere kommunens økonomiske utvikling og stilling:

- **Fondsgrad** – her definert som disposisjonsfond per 31.12. som andel av årets brutto driftsinntekter. Disposisjonsfond viser beholdningen av reserver til valgfrie drifts- eller investeringsformål.
- **Gjeldsgrad** – her definert som netto lånegjeld per 31.12. som andel av årets brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld tilsvarer i praksis alle rentebærende innlån med fradrag for alle utlån og for ubrukte lånemidler.

- Resultatgrad – her definert som årets netto driftsresultat som andel av årets brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat viser hvor mye som er igjen av drifts- og finansposter for å finansiere investeringer eller bygge opp reserver. Brutto viser driftsinntekter på sin side summen av statlige overføringer, skatteinntekter, salgs- og leieinntekter samt inntekter fra andre kommuner.

Resultatgrad vil bli omtalt under kommunens handlingsregler.

Fondsgrad

Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til å dekke utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Størrelsen på disposisjonsfondet er et uttrykk for hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift, og er den delen av reservene som best gir uttrykk for den økonomiske handlefriheten. Det finnes ingen klar norm for disposisjonsfondets størrelse, men i en rapport om økonomiske nøkkeltall anbefaler Telemarksforskning at disposisjonsfondet utgjør mellom fem og ti prosent av kommunens inntekter.

Dess mindre handlingsrom kommunen har i sin ordinære drift, dess viktigere blir det å ha et disposisjonsfond som kan møte plutselige utfordringer, eller som kan benyttes til å delfinansiere investeringer for å holde gjeldsgraden nede.

Vågan kommune har per 31.12.2024 et disposisjonsfond på kr. 0. I følge handlingsregelen så skal vi ha et disposisjonsfond som er på 10 % av sum driftsinntekter. Dette vil tilsvare kr. 125 mill.

Gjeldsgrad

Vågan kommune har per 31.12.2025 en saldo på rentebærende gjeld på kr 1,285 mill. Da er Husbanklånene trukket ut og lån til andres investeringer og Minimumsavdraget.

Beløp i 1000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Startlån	-173 688	-186 096	-198 556	-213 927	-230 067	-216 836
Lån til andres inv.					-7 738	-11 514
Minimumsavdrag					-5 235	-3 657
Andre lån	-1 343 516	-1 331 108	-1 318 648	-1 303 277	-1 274 164	-1 285 197
Total lånegjeld	-1 517 204	-1 517 204	-1 517 204	-1 517 204	-1 517 204	-1 708 193
Rentebærende gjeld	-1 343 516	-1 331 108	-1 318 648	-1 303 277	-1 287 137	-1 491 357

g) Handlingsregler

Hensikten med å vedta langsiktige finansielle måltall er å forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

I Vågan kommune har vi vedtatt følgende finansielle måltall, som legger føringer for hvordan vi innretter den langsiktige økonomiplanleggingen:

- Netto drifts Resultat minst 1,75 % av brutto driftsinntekter: Resultat 2025 – 1,88 %
- Disposisjonsfond minst 10 % av sum driftsinntektene: Resultat 2025 0 %
- Netto lånegjeld maks 85 % av driftsinntektene: Resultat 2025 114 %

Handlingsregel 1: Netto driftsresultat på 1,75 % av brutto driftsinntekter

Dette er den viktigste indikatoren for å vurdere kommunens økonomiske tilstand.

Netto driftsresultat viser hvor mye som er igjen av drifts- og finansposter for å investere eller bygge opp reserver.

Overskudd er ikke det primære målet for kommunen, men vil ha betydning for handlingsrommet kommunen har for å opprettholde gode tjenester i fremtiden, og til å møte uforutsette utgifter og renteøkninger.

Brutto driftsinntekter viser på sin side summen av statlige overføringer, skatteinntekter, salgs- og leieinntekter samt inntekter fra andre kommuner.

Ved tolking av resultatgrad er det imidlertid viktig å huske på at indikatoren også har noen svakheter:

1. **Betalte avdrag** på lån er en utgift i kommuneregnskapet, og denne virker inn på netto driftsresultat. Derimot er det avskrivningene – “kapitalslitet” – og ikke avdragene som best viser hva kommunen taper i verdi på eksisterende eiendeler (sagt på en annen måte: hva kommunen måtte satt av for å opprettholde verdien på eiendelene), og denne størrelsen virker ikke inn på netto driftsresultat.
2. **Bruk av bundne fond** fører ofte til at man samtidig får en driftsutgift, mens avsetning til bundne fond kommer ofte av at man samtidig har fått en driftsinntekt. Alle driftsinntekter og -utgifter virker inn på netto driftsresultat, mens fondsføringer ikke gjør det samme. Dermed kan det oppstå tilfeldige variasjoner i netto driftsresultat som ikke nødvendigvis gir uttrykk for tilsvarende endringer i handlingsrommet.

FINANSFORVALTNING

a) Aktiva

Denne tabellen viser ledig likviditet pr 31.12 i de årene som vises her.

For 2025 har det vært nødvendig med bruk av kassekreditt. Limit på kassekreditten er 300 mill. 31.12.25 var det brukt kr. 158 mill. Dette er en nedgang i bruk av kassekreditten på kr. 30,8 mill. Likviditeten er lav og for å dekke opp for den har vi også vært nødt til å bruke av premiefondet til KLP for å dekke pensjonspremien til KLP.

I hht. Finansreglementet pkt 3.2 Skal det kun plasseres som innskudd i bank. Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 3 mnd. og et enkelt innskudd skal ikke utgjøre mere enn 50 mill. av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng.

Vi hadde ingen ledig likviditet i 2025 og rentebinding på gjelden via renteswap som gjorde at vi ikke plasserte noen midler i 2025.

Endringen fra 2020 til 2021 er Vågan Eiendom KF som er en del av IB til 2022

Årsmelding 2025

Beløp i 1000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ledig likviditet og midler til driftsformål	214 572	427 499	144 718	24 302	26 395	2 972
Sum Bankinnskudd	214 572	427 499	144 718	24 302	26 395	2 972

b) Passiva

I passivklassen (finansiell gjeld) rapporteres det på én kategori - gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler.

I hht. finansreglementet skal minst 33 % av gjeldsporteføljen være sikret i fastrente for lån som skal finansiere investeringer, dvs. uten Husbanklånene.

Når vi hensyntar porteføljen sin gjeld så er bare 25 % sikret pr 31.12.2025. Det ble høsten 2024 vedtatt nytt finansreglement som skal være gjeldende fra 01.01.2025 slik at sikringen skal økes i løpet av 2025 til minimum 33 %. Gammelt reglement viser til en sikring på 25 %.

Det har ikke vært gunstige tilbud på fastrenter i 2025 som har gjort at vi ikke sikret mere i 2025. Vi har en sikring som nå tas opp i januar 2026 på 53,3 mill og rente 4,55 %. Da mangler vi en sikring på 2,2 mill for å være sikret 33 %.

Beløp i 1000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gjeldsportefølje						
Kommunalbanken						
Lån til flytende rente (3M NIBOR + margin)	709 365	780 541	850 143	631 865	532 304	319 710
Grønn p.t. rente					2 662	31 322
Lån til flytende rente (pt-rente)	108 274	92 860	103 351	174 004	177 636	128 128
Fastrente	3 148	3 001	2 782	112 227	220 074	272 605
KLP Kommunekreditt						220 074
Lån til flytende rente (3M NIBOR + margin)	532 227	527 099	517 051	616 799	592 615	508 518
Fastrente						53 000
Sum Lån til egne investeringer	1 353 014	1 403 501	1 473 327	1 534 895	1 525 291	1 480 357
Husbanken						
Lån til flytende rente	173 688	186 096	177 311	200 502	218 442	216 836
Fastrente			21 244	12 227	11 625	11 000
Sum lån til videreformidling	173 688	186 096	198 555	212 729	230 067	227 836

Rentebytteavtalene

Det betales en fastrente på 4,3 % på rentebytte avtalen på 80 mill. med flytende rentesats 3 MND NIBOR som motpost.

Det betales en fastrente på 4,66 % på rentebytte avtalen på 50 mill. med flytende rentesats 3 MND NIBOR som motpost.

Finansiell eiendel Sikring i 1000	Beløp	Utløp år
Rentebytteavtale Nordea	80 000	2 033
Rentebytteavtale Nordea	50 000	2 032
Sum sikringer	130 000	

Finansrapport

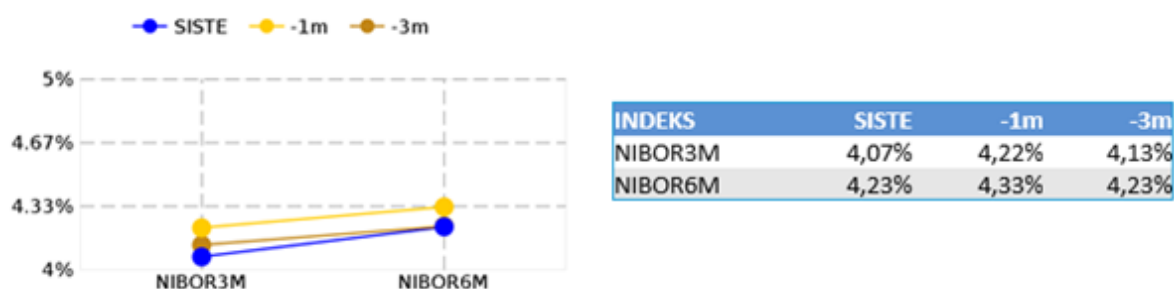
Alle tall under er hentet ut 16.03.2026. Analysedato 31.12.2025

Rapporten viser tall uten Husbanklånene.

Alle NIBOR renter har vi et påslag på 0,7 % margin på.

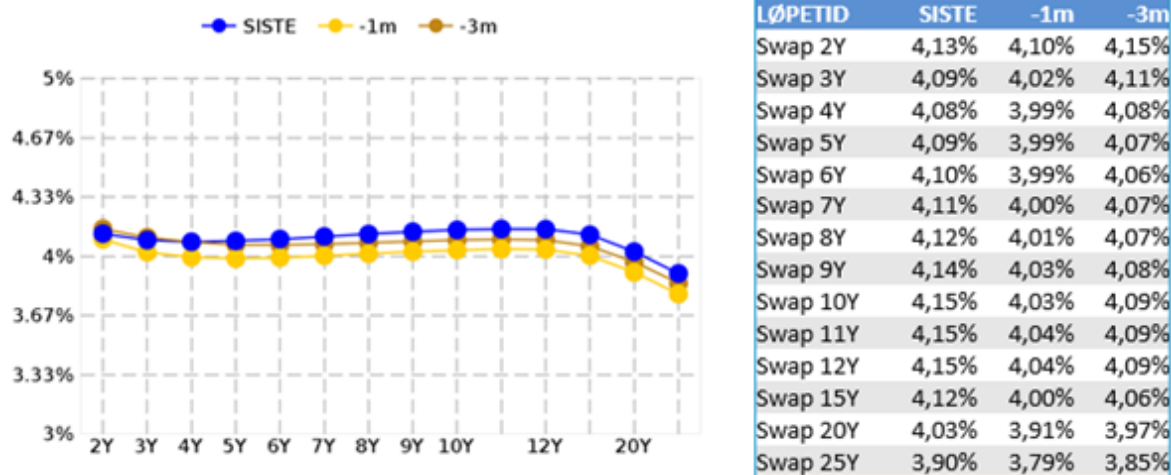
På rapportdagen var NIBOR3M 4,07%, NIBOR6M 4,23% og 10-års swaprente 4,15%. Grafer og tabeller nedenfor viser en nærmere oversikt.

Flytende renter (NIBOR)

3 måneders NIBOR er den mest benyttede referanserenten for flytende rente i Norge. Dette er en flytende rente som varer i 3 måneder av gangen. Lån tilknyttet NIBOR har normalt i tillegg et marginpåslag fra banken. Endringer i NIBOR vil relativt raskt påvirke rentekostnaden for lån med flytende rente.

Fastrenter

Bankenes fastrenter settes med utgangspunkt i swaprentene. Swaprentene som vises her utgjør "sålen" for fastrenten man kan få på et lån. Banken legger normalt i tillegg et marginpåslag på swaprenten, og i sum utgjør dette den fastrenten man kan inngå.

Tips: Om den blå grafen er relativt flat, indikerer dette at markedet ikke forventer store renteøkninger fremover. Er grafen brattere legger markedet til grunn at rentene skal opp.

Forventede NIBOR-renter

Tabellen nedanfor viser forventede renter frem i tid (implisitte renter), basert på markedsdata på analysetidspunktet.

Indeks	Siste	Forventet om 1 år	Forventet om 2 år	Forventet om 3 år
NIBOR3M	4,07%	3,83%	3,74%	3,78%
Endring		-0,24%	-0,33%	-0,29%
NIBOR6M	4,23%	3,94%	3,90%	3,94%
Endring		-0,29%	-0,33%	-0,28%

Kommunen er sårbar for store renteendringer grunnet høy gjeld. Vi har i 2025 bare økt gjelden i forbindelse med planlagte låneopptak for vann og avløp på 14,4 mill. Det ble i tertialene vedtatt nytt låneopptak i hht. lavere inntekter på salg av eiendom. Vi tok opp kr 24 mill ekstra. Dekning av investeringsutgifter har blitt gjort med ubrukte lånemidler, bruk av kapitalfond, parkeringsfond og salg av eiendom.

En enkel stresstest av renterisikoen der renten endrer seg raskt med 1 prosent viser at rentekostnadene vil endre seg med nesten 8,3 millioner i 2026 i hht ventet rentekurve og ingen økning av lånegjelden.

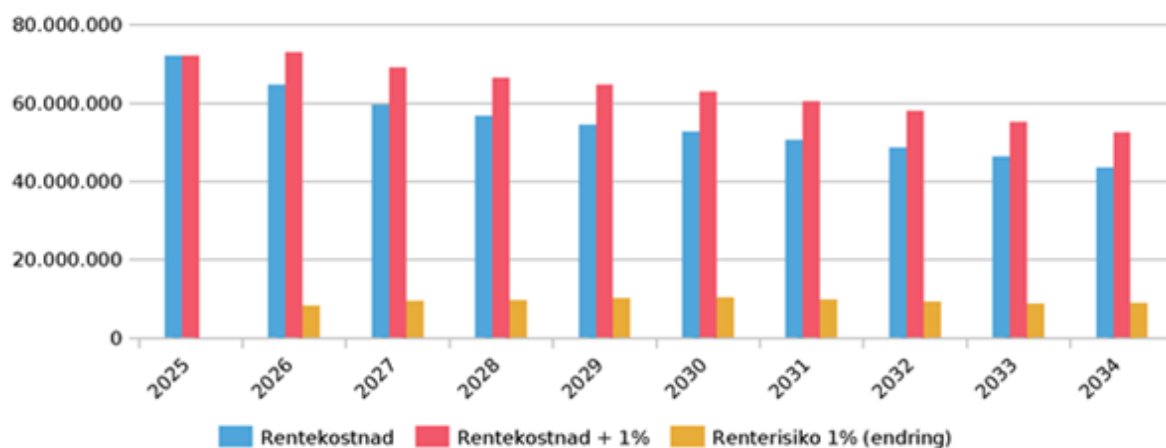
Det er for budsjett 2026 ikke vedtatt nye opptak av lån annet enn for selvkostområdet VA. Andre investeringer skal dekkes av videre salg av tomter og eiendommer for at gjeldsgraden skal bli lavere de neste årene.

Kategori	Utestående	Andel
Ordinær p.t.	128.127.880	9,07%
NIBOR3M	980.566.293	69,41%
Fastrente	272.605.315	19,30%
Grønn p.t.	31.322.400	2,22%

Tabellen og diagrammet nedenfor viser endring (rentesensitivitet) i rentekostnader dersom den flytende renten øker med 1% (100bp). Rentekostnadene inkluderer effekten av eventuelle derivater, forventede refinansieringer og simulerte nye låneopptak i porteføljen.

Periode	Rentekostnad	Rentekostnad +1 %	Andel økning renterisiko 1%
2025	72.204.677	72.204.677	0
2026	64.750.967	73.064.764	8.313.797
2027	59.603.254	69.128.121	9.524.867
2028	56.815.430	66.398.924	9.583.494
2029	54.537.271	64.666.002	10.128.732
2030	52.708.305	63.029.828	10.321.524
2031	50.668.589	60.469.475	9.800.886
2032	48.719.687	58.032.082	9.312.394
2033	46.284.402	55.096.387	8.811.985
2034	43.496.621	52.534.450	9.037.829

Denne endringen med 100 bp (1%) vil potensielt medføre 0 kr høyere rentekostnad for inneværende år, og inntil totalt 84.835.508 kr over de 10 kommende årene.

Gjeldsporteføljens gjennomsnittlige kapitalbinding er 14,45 år og den gjennomsnittlige rentebindingen er 1,10 år. I porteføljen har 4,10% en kapitalbinding på 1 år eller mindre, og 75,89% har en rentebinding på 1 år eller mindre. Uten derivater hadde 81,55% av porteføljen hatt en rentebinding på 1 år eller kortere.

	Rentebinding (år)	Rentebinding (kr)	Kapitalbinding (år)	Kapitalbinding (kr)
0-1 År	0,12	1.071.984.303	0,50	57.901.211
1-2 År	1,40	11.967.730	1,50	57.901.211
2-3 År	2,16	62.342.897	2,50	57.712.281
3-4 År	3,42	186.326.958	3,50	57.901.211
4-5 År	0,00	0	4,48	56.221.841
5-6 År	0,00	0	5,49	53.659.851
6-7 År	0,00	0	6,49	53.659.851
7-8 År	7,96	80.000.000	7,49	53.659.851
8-9 År	0,00	0	8,49	53.480.301
9-10 År	0,00	0	9,49	53.659.851
Over 10 År	0,00	0	20,65	856.864.430
Totalt	1,10	1.412.621.888	14,45	1.412.621.888

OBS! I analysen av finansiell risiko inkluderes ikke effekten av forventede refinansieringer i porteføljen.

Tabellen [nedfor](#) viser periodisk utvikling i gjeldens volum og rente. OBS - rapporten viser periodenes beregnede gjennomsnittlige lånevolum, ikke inngående eller utgående balanser.

Periode	Løpende lån	Refinansierte lån som forfaller	Sum løpende og refinansierte lån	Snittrente løpende lån	Snittrente hensyntatt refin. og simulerte lån
2025	1.444.340.031	0	1.444.340.031	5,01%	5,01%
2026	1.383.438.343	0	1.383.438.343	4,70%	4,70%
2027	1.325.532.536	0	1.325.532.536	4,53%	4,53%
2028	1.267.701.196	0	1.267.701.196	4,52%	4,52%
2029	1.209.773.999	0	1.209.773.999	4,54%	4,54%

Årsmelding 2025

Tabellen nedenfor viser utvalgte nøkkeltall for gjeldsporteføljen for Vågan Kommune i Vågan kommune.

	31.12.2025	30.09.2025	30.06.2025
Utestående nettobalanse	1.412.621.888	1.429.051.486	1.445.386.421
Utestående bruttobalanse	1.412.621.888	1.429.051.486	1.445.386.421
Utestående nominelt i derivater	130.000.000	130.000.000	130.000.000
Derivater i % av restgjeld	9,20%	9,10%	8,99%
Gjennomsnittlig rente siste 12 mnd	5,01%	5,10%	5,19%
Gjennomsnittlig rente eks. derivater siste 12 mnd	5,01%	5,12%	5,21%
Rentekostnader siste 12 mnd	72.326.519	74.469.130	76.224.138
Rentekostnader eks. derivater siste 12 mnd	72.376.869	74.678.585	76.505.104
Rentebinding (år)	1,31	1,37	1,43
Andel rentebinding < 1 år	72,35%	72,66%	72,56%
Rentebinding (år) eks. derivater	0,66	0,70	0,74
Andel rentebinding < 1 år eks. derivater	81,55%	81,76%	81,55%
Kapitalbinding (år)	14,45	14,54	14,62
Andel av kapitalbinding < 1 år	4,10%	4,31%	4,26%

På analysedagen var snittrenten (siste 12 mnd) 5,01% (30/360 basis) på utestående nettobalanse 1.412.621.888 kr. Rentekostnad (siste 12 mnd) frem til analysedato er 72.326.519 kr.

Det finnes 1 ulike låntakere. Den største av disse er Vågan kommune med en andel på 100% tilsvarende 1.412.621.888 kr.

Økonomisk status og utvikling

Den økonomiske status og utviklingen

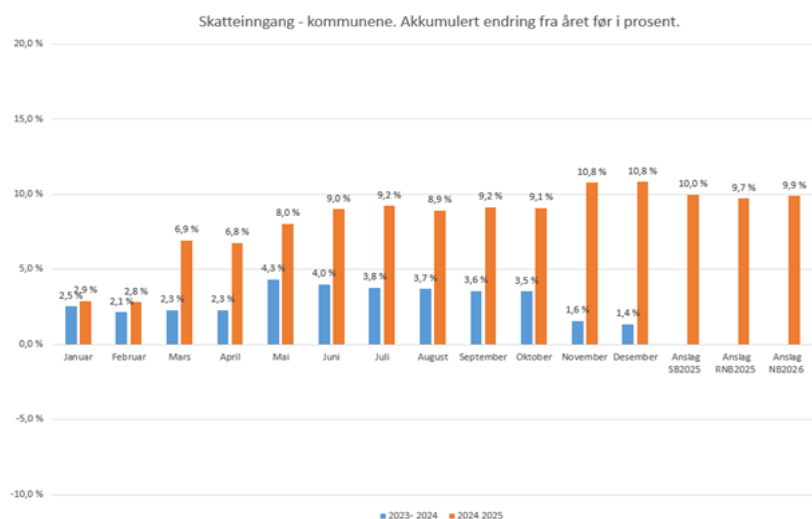
Skatteinngangen for kommunesektoren i 2025 var 10,7 prosent høyere enn i 2024.

Opprinnelig budsjett for Vågan kommune var 374,683 mill og vi har en bokført merinntekt i regnskapet på skatteinntekter med kr 27,5 mill. opp mot det regulert budsjett, men dette må sees mot inntektsutjevning om kommer via frie inntekter/rammetilskuddet. Netto merinntekt på skatt og rammetilskudd ble kr. 14,6 mill.

Det ble regulert budsjett for skatteinntekter med en nedgang med 20 mill i tertialene i 2025 til rev.budsjett kr. 354,683 mill.

Skatteinngangen var lav i de første månedene gjennom 2025, men det kom en økning fra juni og særlig for november/desember var skatteinngangen høy.

Figuren under viser utviklingen av skatteinngangen for landet og med akkumulert endring fra året før i prosent.

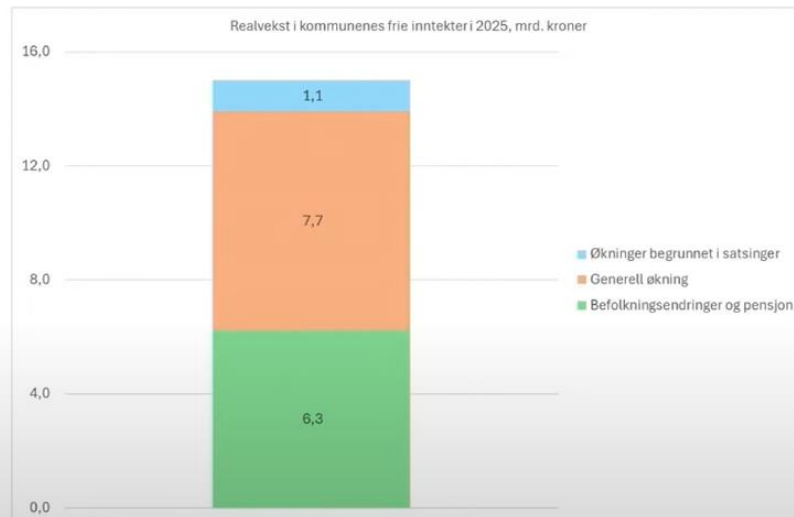

Frie inntekter 2025

Kommunenes frie inntekter har styrket seg med 15 mrd.kroner i 2025. I tillegg ble skatteinntektene 1,8 mrd. høyere enn opprinnelig anslått

Kommunenes frie inntekter har styrket med 15 mrd. kroner i 2025

I tillegg ble skatteinntektene 1,8 mrd. kroner høyere enn opprinnelig anslått

Kommunens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om lag 72 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter som kommunene kan disponere fritt uten andre føringar fra staten enn gjeldende lover og regler.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet.

De øvrige inntektene består av øremerkede tilskudd, gebyrer og momskompensasjon.

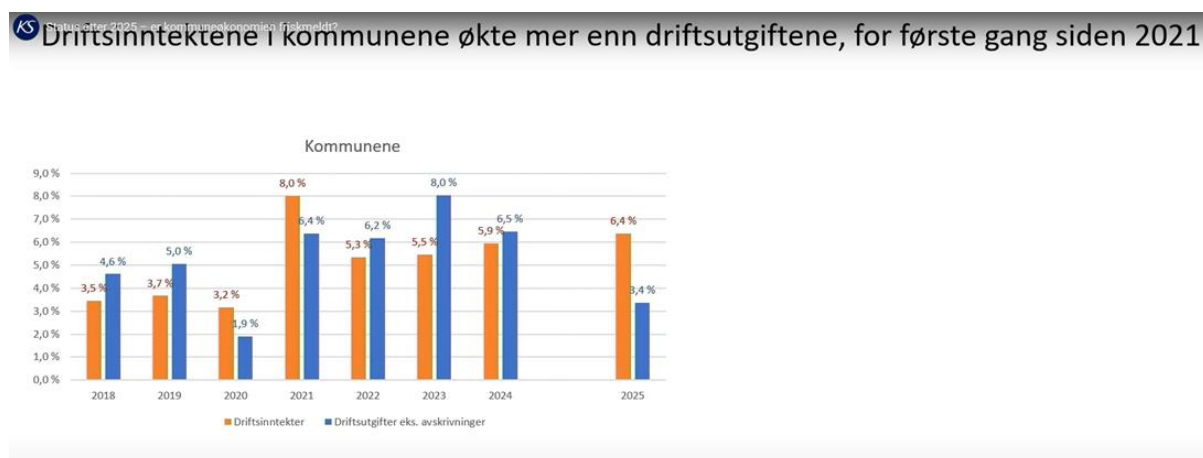
Nominell vekst i frie inntekter for Vågan kommune i Statsbudsjettet 2025 ble 8,2 prosent.

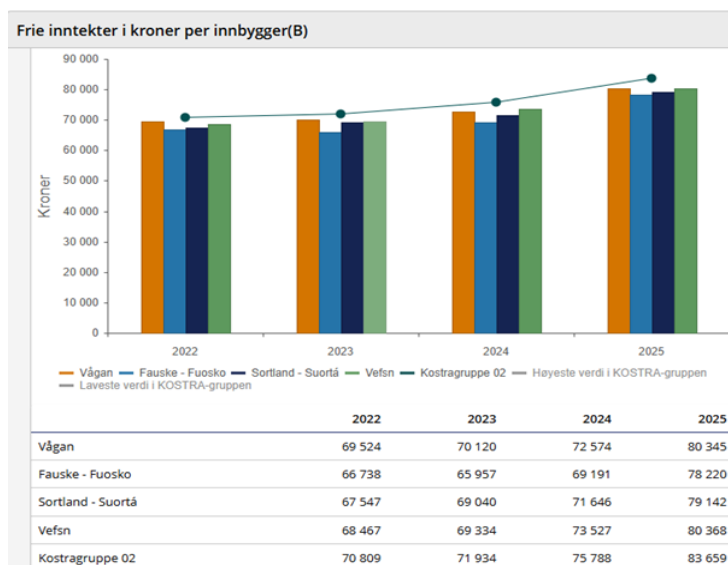
Vågan kommune budsjetterte i opprinnelig budsjett kr. 405.297 mill i rammeoverføringen.

Det ble regulert budsjettet for rammetilskudd med en økning på kr. 21,208 mill i tertialene og regnskapet endte på kr. 413.648 mill som er kr. 12.856 mill lavere enn budsjettet.

Årsaken til avviket er sammenheng med skatteinntektene. Ved høyere skatteinntekt vil det i en inntektsutjevning bli reduserte inntekter over rammeoverføringen for å kompensere eller tilføre for skattesvikten.

Netto merinntekt med skatt og rammetilskudd ble for 2025 kr. 14,6 mill i forhold til rev.budsjett.

Det nasjonale utfordringsbildet nå bærer preg av et redusert handlingsrom i kommunesektoren, ved innføringer av nye bemanningsnormer de siste årene, og høyere krav innenfor flere områder, samtidig som det er en høy vekst i ressurskrevende tjenestebehov innenfor omsorgstjenester.

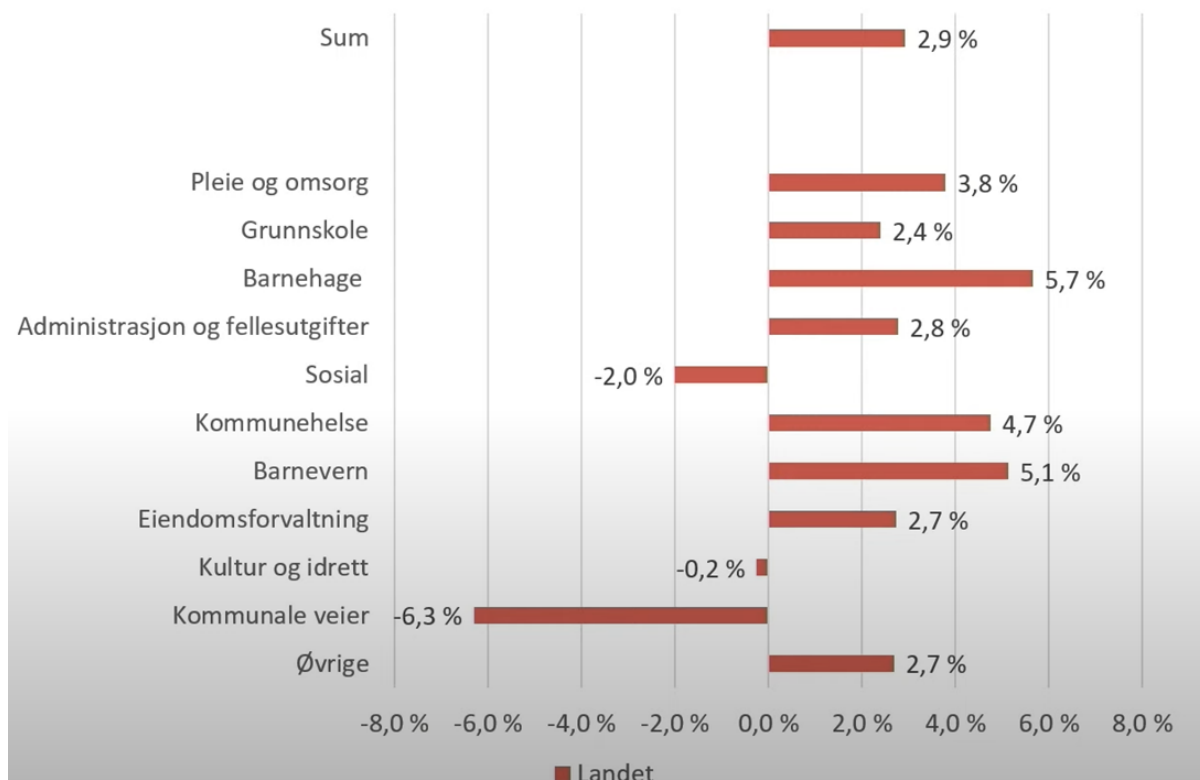
Den økonomiske veksten i kommunesektoren er også forventet å bli lavere de neste årene.

Vi blir flere eldre, og utgifter til pleie, omsorg og pensjon vil øke. Vi blir færre i yrkesaktiv alder, og skatteinntektene vil avta. På nasjonalt må det forventes en omdisponering av ressursinnsats fra skolesektoren til omsorgssektoren på grunn av fallende elevtall og dermed fallende kostnadbehov.

Vekst i brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger og pensjon 2024 til 2025 Landet

Størst utgiftsvekst i 2025 innen barnehage og barnevern, mens kommunale veier, sosial og kultur/idrett har nedgang

Vekst i brutto driftsutgifter ekskl avskrivninger og pensjon 2024 til 2025

Større Investeringer 2025:

- Storgata vei, vann og avløp total investeringsutgift på 22 mill.

Med store investeringer øker også lånegjelda til kommunen, og for å kunne gi et godt tjenestetilbud til nye og eksisterende innbyggere investerer vi i forkant av veksten.

Dette innebærer en økt gjeldsgrad i en periode, der en større andel av inntektene våre går med til å betjene lån. Med en høy lånegjeld er kommunen spesielt sårbar for renteøkninger som vi har opplevd nå de siste årene, og dersom befolkningsveksten blir forsinket eller investeringsbehovet øker vil gjeldsgraden øke ytterligere.

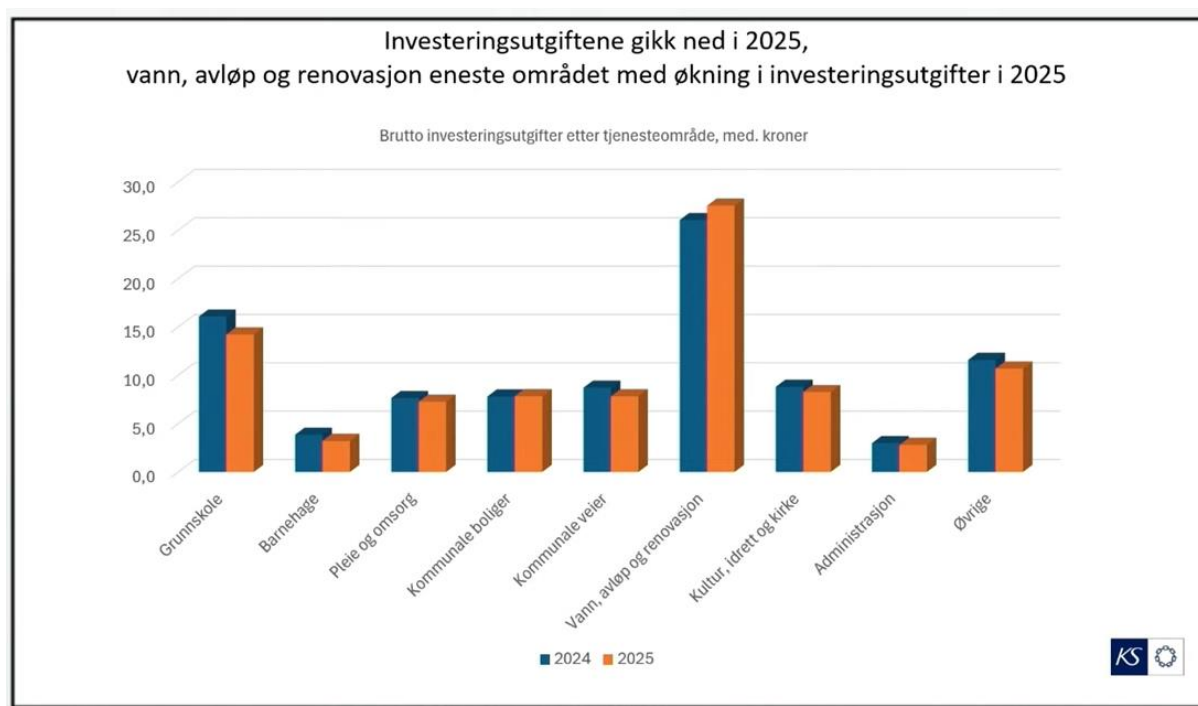
Her er en oversikt over gjeldsgraden de siste årene og dette viser en bevisst stopp i investeringstakten som også reduserer ytterligere låneopptak.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gjeldsgrad						
Netto Langsiktig Gjeld	1 294 539 000,00	1 422 688 000,00	1 488 304 000,00	1 448 402 756,00	1 477 781 534,00	1 434 402 126,00
Driftsinntekter	872 630 227,00	922 428 660,00	1 017 836 425,00	1 049 437 000,00	1 169 281 000,00	1 255 301 000,00
Nøkkeltall	148,35	154,23	146,22	138,02	126,38	114,27

For å få kontroll på den økonomiske utviklingen er det behov for å ta i bruk virkemidler for å dempe gjeldsgraden og sikre at vi får den veksten vi ønsker, i områder der vi har kapasitet slik at veksten ikke utløser ytterligere investeringsbehov. Det er behov for å tilpasse økonomien til utfordringsbildet gjennom effektivisering og reduserte driftskostnader.

Vågan kommune har klart å redusere investeringene fom 2021 som vist i tabellen ovenfor og det jobbes videre i planperioden 2026-2029 med kun prioriterte investeringer.

Tabell på landsbasis: Kilde KS

Finansielle måltall

Hensikten med å vedta langsiktige finansielle måltall er å forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

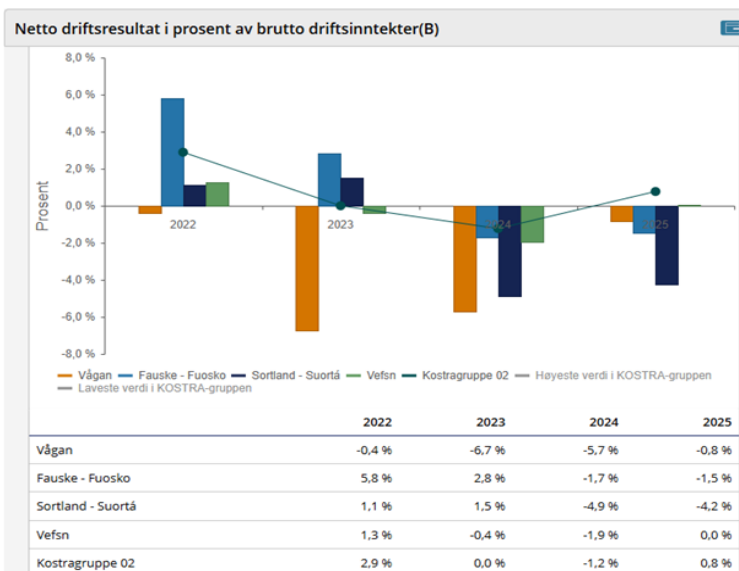
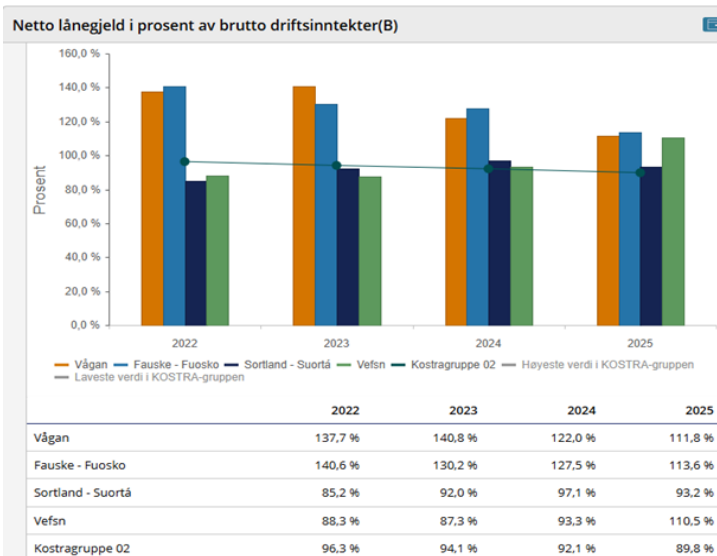
I Vågan kommune har vi vedtatt følgende finansielle måltall, som legger føringer for hvordan vi innretter den langsiktige økonomiplanleggingen:

- Netto driftsresultat minst 1,75 % av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfond minst 10 % av sum driftsinntektene
- Netto lånegjeld maks 85 % av driftsinntektene

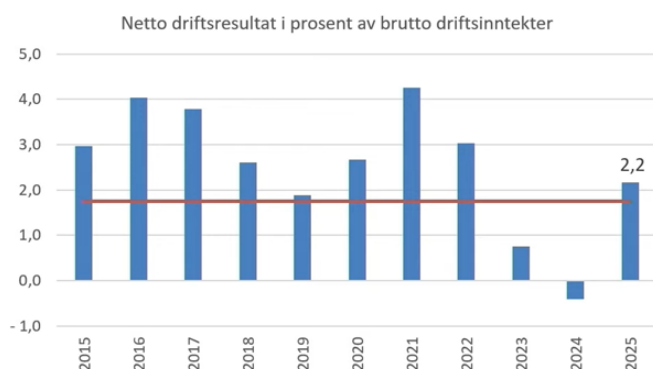
Resultatet for 2025:

- Netto driftsresultat på -1,88% som er en vesentlig bedring fra 2024 som var på -7 %.
- Disposisjonsfondet er 0 %
- Netto lånegjeld 114% mot 126,38 % i 2024

Tabellen under viser tall på konsern nivå (inkludert Vågan Havnevesen KF og Lofoten Kulturhus KF)

Netto driftsresultat i 2025 ble bedre enn kommunenes samlede langsiktige måltall

For å lykkes med innsparingen må vi ta i bruk virkemidler som digitalisering, innovasjon og effektive innkjøp, og prioritere utviklingsarbeid som gir økonomiske gevinster. Vi må løse oppgavene mer effektivt, både i tjenesteytingen til eksisterende og nye innbyggere. Bedre flyt i oppgaveløsingen får vi gjennom helhetlige tjenester og samhandling, og gjennom å satse på innbyggernes mestring.

Redusert sykefravær vil gi lavere vikarkostnader. Å løse flere tjenestebehov i grupper som inkluderer flere fremfor individuelt vil bidra til å redusere kostnadene, spesielt innen skoler og barnehager der vi har en høy andel enkeltvedtak om tilrettelegging.

Vi må unngå overbemanning og sikre at bemanningsnivået er riktig i henhold til tjenestebehov, bemanningsnormer og lovkrav. Dette er aktuelt for barnehagene, der vi vil ha synkende eller stabile barnetall en periode før innbyggerveksten bidrar til en økning. Innen helse, omsorg og velferd er det behov for aktiv styring for å tilpasse bemanningsnivået til faktiske vedtak.

Risikobildet i 2026

Risikobildet i 2026 bærer først og fremst preg av at det er uløste behov i enhetene. Det er forsøkt å kompensere i rammene ved:

- Løpende volumøkninger i tjenestene
- Vikarinnleie/kjøp av tjenester - regnskapet for 2025 viser en vikarinnleie for Vågan kommune på kr. 10,2 mill.
- Kostnadsøkninger
- Antall barn i kommunale barnehager
- Føringer i statsbudsjettet
- Særskilt risiko i enkeltenheter

Vågan kommune drifter med underskudd og det akkumulerte driftsunderskuddet er blitt betydelig. Det er derfor nødvendige å ta omfattende grep for å oppnå overskudd i driften. De demografiske endringene som vil slå ut i Vågan, blant annet en aldrende befolkning krever omfordeling av måten ressursene brukes. Det er lite trolig at staten vil bidra vesentlig til en bedre kommuneøkonomi. Reduksjoner i renten er lite sannsynlig slik den nasjonal og internasjonal situasjon, fortoner seg i øyeblikket. Ytre forhold gjør omstillingsbehovet større og mer krevende.

Den økonomiske situasjonen som Vågan er i, krever at det blir gjort effektfulle og varige tiltak for å komme oss over på positiv side og få en økonomisk bærekraftig drift så raskt som mulig. Det betyr blant annet at drift- og investeringsnivået må reduseres. Det skjer gjennom konkrete tiltak som månedlig vil bli vurdert.

Større omstilling er risikofylt, i den forstand at mange forhold er i endring, eksempelvis ansatte og deres arbeidsoppgaver, arbeidsflyt og endrede rapporterings former. Endrede forutsetninger og andre forhold underveis i prosessen, kan bidra til at tiltak kan gi andre resultater enn forutsatt. For å redusere risiko for ikke å oppnå budsjett er det derfor satt i gang prosesser for å klargjøre ytterligere tiltak som om nødvendig kan kompensere for eventuelle avvik i allerede vedtatte tiltak. Dette vil også redusere risikoen for ikke å nå budsjett i økonomiplanperioden.

Kommunale foretak

Vågan Havnevesen KF - Årsmelding for 2025

Oppsummering:

Havnevirkksomheten hadde positiv utvikling og vekst i 2025, et år som også ga et solid økonomisk resultat.

Kystruten var i normal drift og ble operert av Hurtigruten AS med 7 fartøy og Havila AS med 4 fartøy, totalt 11 fartøy. Nytt i år er en betydelig økt trafikkvekst fra asiatiske distansereisende med kystruten mellom Svolvær og Tromsø.

Skreisesongen på våren ble på nytt heller svak med lite fisk på innsiden av Lofoten. Til tross for dette var det endel aktivitet med besøk av fiskebåter til Svolvær, Laukvik og særlig Henningsvær, som har blitt kommunens største fiskerihavn.

Den maritime bedriftsklyngen i Svolvær består av 4 verksteder og en stor variasjon av spesialistbedrifter og utstyrsleverandører. Totalt sett bidrar dette miljøet til et variert flåtebesøk gjennom året, noe som gir store økonomiske ringvirkninger for lokalsamfunnet vårt.

Reiselivsnæringen er inne i en langsiktig veksttrend som preger hele Lofoten. Næringen gir mye aktivitet og trafikk i Svolvær havn tilknyttet RIB, Trollfjordbåter, fisketurisme og seilskuter. Vi hadde et normalt besøk fra fritidsbåter gjennom sesongen. Svolvær og Henningsvær er særlig populære gjestehavner.

Vi fikk besøk av totalt 65 cruise fartøy til Svolvær. Selv om dette var 9 færre enn året før, er vi inne i en veksttrend over flere år. Foruten et normalt sommerbesøk, skjer cruisebesøkene høst, vinter og vår, noe som er svært positivt.

Vågan havnevesen KF har stabile inntekter fra utleie av kontorer, godsekspedisjon, hybler til hurtigbåt, maritime bedrifter mv. Våre lokaler var fullt utleid gjennom 2025. Vi fikk også en gledelig vekst i landet godsmengde i 2025. Vi har en økt tonnasje til våre havner, noe som viser betydningen av særlig cruise- og annen passasjertrafikk.

Årsmelding 2025

Inntektene til Vågan havnevesen KF økte i 2025 med 6,5% til kr. 18.910.000, -. En nøktern drift gjennom året ga en betydelig reduksjon i driftsutgiftene. Når det gjelder finansutgiftene var de på linje med året før, og fortsatt preget av et noe høyt rentenivå.

Oppsummert ga havnedriften et positivt netto driftsresultat/mindreforbruk på kr. 4.238.000, -, vesentlig bedre enn tidligere år. Mindreforbruket er avsatt til havnevesenets disposisjonsfond med kr. 3.134.348,- samt at kr. 1.103.782, - er avsatt til bundet driftsfond (selvkostfondet).

Investeringer i 2025 var: Kjøp av to større flytebrygger i Svolvær gjestehavn, prosjektarbeid tilknyttet Renere Svolvær havn, oppgradering lysarmatur for Osan kai, teknisk oppgradering av havneterminalen, kjøp av nye aksjer for 1,5 mil. kroner i Plug Vågan AS i forbindelse med etablering av landstrømanlegg til kystruten samt utbytte til kommunen på 1 mill.kr. tilknyttet kryss, vei og fortau til Ørnavik industriområde i Osan.

Ole Osland

Havnesjef

Lofoten kulturhus KF

STYRETS ÅRSBERETNING 2025

Utdrag av årsmelding fra Lofoten kulturhus KF:

Lofoten kulturhus KF

Lofoten kulturhus KF har ansvar for drift av Lofoten kulturhus og Svolvær filmteater.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i foretaket er etter vår oppfatning godt. Det har vært lavt sykefravær i foretaket i 2025. Foretaket har ikke hatt noen skader eller ulykker i 2025.

Ytre miljø

Driften ved Lofoten kulturhus KF påvirker ytre miljø til en viss grad. Men vi forsøker å tenke miljø i vår drift.

- Vi har fjernvarme!
- Vi har ledlys!
- Vi sorterer søppel!
- Vi forsøker å programmere artister som er på turne!
- Vi bruker gjenvinningsplastglass!
- Vi jobber med å iverksette grønn rider!

Styret og dets virksomhet

Harry Strøm (AP)	Leder
Sissel Pedersen (H)	Nestleder
Andreas Thorvardarson (H)	Styremedlem
Lise Strømqvist (SV)	Styremedlem
Jarl Gåsvær (MDG)	Styremedlem
Paul-Einar Olsen (Lofotrådet)	Styremedlem
Brita Skare Malvik (Ansatterep.)	Styremedlem

Det har vært gjennomført 8 styremøter og 16 saker.

Styregodtgjørelser

Det ble utbetalt kr. 77 749,- i godtgjørelse til styrets medlemmer i 2025.

Internkontroll

Vågan kommune har avtale med Sør-Troms HMS tjenester AS, dette gjelder også de kommunale foretakene. Vi kjøper inn tjenesten som brannvernleder.

Målsetting HMS for Lofoten kulturhus KF

Vi ønsker at våre ansatte skal ha et arbeidsmiljø som gir trygghet og god helse. Ingen skal utsettes for fysiske eller psykiske belastninger som kan skade helse og velferd.

-Vi har alle et ansvar for å nå våre mål!

Bedriften skal forhindre ulykker og verne det ytre miljøet for forurensing.

Økonomisk internkontroll

Vi har en vedtatt økonomisk internkontrollrutine som beskriver hvordan vi jobber for å sikre en betryggende håndtering av vår økonomi.

Instruksen for økonomisk internkontroll skal definere og gjøre tydelig hvordan økonomien i Lofoten kulturhus KF skal ledes og styres, slik at håndtering av økonomiske saker skjer på en betryggende måte i tråd med lover, forskrifter og regler fastsatt av Vågan kommunestyre. Instruksen skal gjøre tydelig hvordan økonomien i foretaket er organisert og hvilke rutiner som gjelder, herunder hvilke roller og ansvar de involverte har i økonomiske saker.

Økonomiske internkontrollrutiner for foretaket er i utgangspunktet dekket av Vågan kommunes «Økonomiske internkontrollrutiner». Disse er ytterligere presisert i vår instruks for økonomisk internkontroll.

Innholdet i instruksen er våre rutiner innenfor:

Fakturering

Betalinger

Reise og reiseregninger

Lønn

Årsbudsjett og budsjettoppfølging

Likestilling/ Diskriminering

Vi arbeider for likestilling, vi er opptatt av at alle kjønn har de samme mulighetene.

Av våre fast ansatte er vi tre kvinner og tre menn. I styret sitter det tre kvinner og fire menn.

Vi arbeider aktivt og målrettet med å fremme likestilling og hindre diskriminering innen vårt virkeområde. Vi tilbyr likeverdige tjenester til hele befolkningen og vårt program skal treffe alle med hensyn til bl.a. kjønn, minoriteter og funksjonsevne.

- **Programmering**

Vi sørger for, i vår programmering, at vi har alle kjønn representert på scenen.

- **Tilgjengelighet i sal**

Lofoten kulturhus er designet for svaksynte (skilt i braille og følgestriper på gulvet) det er også gjort plass til rullestoler i salene.

- **Lyd**

Publikum med nedsatt hørsel har anledning å knytte seg opp mot vårt infrarøde system som forsterker lyden, enten direkte i høreapparat eller i våre apparater som vi har til utlån.

Etisk standard

Kommunen har utarbeidet og iverksatt etiske retningslinjer i kommuneorganisasjonen, som også Lofoten kulturhus KF er en del av.

I enhver organisasjon møtes etiske utfordringer både i møte med personlige holdninger og ferdigheter, ulike valgsituasjoner, organisasjonskultur og innen ledelse. Etikk er systematisk refleksjon over hvordan ting kan være, hva som er rett og galt, godt og vondt, rettferdig og urettferdig i ulike situasjoner. Etikk handler også om å bli enige om et sett av verdier, hvordan verdien skal komme til syne i praksis og om å forstå konsekvenser av handling. Det er de faktiske handlingene hos ansatte og styremedlemmer som danner grunnlaget for foretakets omdømme hos innbyggerne.

Vi legger til rette for alle innbyggerne i Vågan, i både hvordan vi programmerer kulturhus og kino og hvor tilgjengelig husene er.

Lofoten kulturhus KF

Lofoten kulturhus har i 2025 gjennomført planlagte forestillinger og arrangement i henhold til program. Programmeringen på kulturhuset gjøres slik at vi stort sett skal kunne drifte dette med eget personell. Vi har minimalt behov for innleid hjelp.

Faste ansatte:

Lofoten kulturhus: 4,7 årsverk (herfra drives adm. kino også)

Svolvær filmteater: 0,39 årsverk

I tillegg kommer timeansatte på kulturhus og kino i form av kinoverter, vertskap, bærehjelp og riggehjelp.

Visjon:

*"Lofoten kulturhus skal være et kraftsenter
for kreativ utfoldelse".*

Aktivitet og besøkstall 2025

Billettsalget i Lofoten kulturhus i 2025 har vært godt. Vi opplever at vårt program treffer godt.

Totalt billettsalg gjennom Lofoten kulturhus:

2021	9856	
2022	13583	
2023	18716	(12 049 uten Hølla/Kuba)
2024	16 263	(15 538 uten Hølla/Kuba)
2025	15 218	

Kurs og konferanse-markedet har er fortsatt på vei opp, som igjen har gitt oss god aktivitet på kulturhuset. Bankett, konferanse, julebord og VM-fest har gitt oss 5613 besøkende på kulturhuset i tillegg til eget billettsalg.

Familielørdagene våre, et gratis tilbud til alle, samlet 1006 personer til en hyggelig lørdags formiddag.

Vår sommervisning ga ikke like stort besøk som håpet, vi vurderer fortløpende sommeraktivitene på Lofoten kulturhus.

Det har vær 82 øvinger som inkluderer 1115 personer. Dette er kun lokale utøvere som har forberedt sine forestillinger hos oss.

Dette vil si at det har vært ca 22 952 personer på besøk hos oss i 2025!

Kommunens tjenesteområder

Sektor: Fellestjenester

Bykasse - Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025
Rammetilskudd		-384 861	-405 297	-426 505	-413 632
Inntekts- og formuesskatt		-331 570	-374 683	-354 683	-382 187
Eiendomsskatt		-55 722	-61 267	-57 367	-58 252
Andre skatteinntekter		-104	-103	-103	16
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-124 688	-132 858	-117 753	-119 250
Overføringer og tilskudd fra andre		-135 646	-69 019	-88 874	-131 164
Brukerbetalinger		-44 576	-42 655	-38 369	-49 277
Salgs- og leieinntekter		-92 114	-103 724	-97 409	-101 556
Sum driftsinntekter		-1 169 281	-1 189 607	-1 181 063	-1 255 301
Lønnsutgifter		628 513	594 022	598 905	654 469
Sosiale utgifter		105 730	102 207	107 194	120 460
Kjøp av varer og tjenester		327 252	293 760	314 608	329 215
Overføringer og tilskudd til andre		50 485	77 502	39 979	46 758
Avskrivninger		74 363	74 371	74 371	77 566
Sum driftsutgifter		1 186 343	1 141 862	1 135 057	1 228 468
Brutto driftsresultat		17 063	-47 745	-46 005	-26 833
Renteinntekter		-10 540	-7 910	-8 910	-10 262
Utbytte		-7 380	-7 380	-16 080	-17 069
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		98 776	85 758	87 758	95 944
Avdrag på lån		59 376	53 911	57 911	59 410
Netto finansutgifter		140 232	124 379	120 679	128 023
Motpost avskrivninger		-74 363	-74 367	-74 367	-77 566
Netto driftsresultat		82 932	2 268	307	23 624

Årsmelding 2025

	Note Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	0	800	0
Avsetninger til bundne driftsfond	8 861	766	3 343	8 601
Bruk av bundne driftsfond	-9 626	-10 958	-7 167	-12 341
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 067	240	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	4 857	2 476	0
Sum	-765	-2 268	-307	-3 740
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat				
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	82 167	0	0	19 885

Kommentar til status økonomi

KOMMENTAR TIL STATUS ØKONOMI

Programområde Fellestjenester består av :

RKK - regionalt kompetanse senter

Formue-, inntekt og eiendomsskatt

Statlige tilskudd inkl. rammetilskuddet

Avskrivninger

Fellesutgifter

Renteutgifter, renteinntekter, avdrag

Avsetninger

Kommentar økonomisk status for programområde Fellestjenester for 2025

Formue-, inntekt og eiendomsskatt

- Skatteinntekter ble i tertialene regulert ned med 20 mill i forhold til opprinnelig budsjett. Endelig tall for 2025 så ble skatteinngang på 27,5 mill høyere enn det regulerte budsjettet. Skatt og ramme endte dermed med positivt avvik på netto kr. 14,6 mill.
- Eiendomsskatt var budsjettert med 58,2 mill i 2025. Det ble redusert med 3,9 mill i tertialene. Denne endte med et positivt avvik på kr. 885.000, -.

Statlige tilskudd, inkl. rammetilskudd

- Rammetilskuddet ble i tertialene regulert opp med 20 mill. Rammetilskuddet endte med 12,9 mill høyere enn det regulerte budsjettet. Inntektsutjevningen fra skatt føres under denne posten når tallene for skatt 2025 var klare.
- Ressurskrevende brukere som ligger under andre generelle driftsinntekter, var budsjettert med 10,966 mill på fellesområdet. Totalt for kommunen var budsjett 2025 på kr. 21,957 mill. Vi fikk refusjon på kr. 18,272 mill som er kr. 4,543 mill lavere enn budsjett. Totalt var det utgiftsført utgifter på kr. 50,6 mill. knyttet til ressurskrevende brukere.
- Havbruskfondet fikk en inntekt i hht. revidert budsjett med kr. 10.100.000,- og dermed i balanse med justert budsjett.
- Flyktningtilskudd fikk en merinntekt i hht. revidert budsjett med kr. 4.334.249,-

Avskrivninger:

- For området avskrivninger så er det her vi bokfører tap på krav vedrørende både kundefordringer og andre tap i regnskapet som må føres. Her er avviket relatert til de bokføringene.

Fellesutgifter:

- Budsjettjusteringene ved tertialene i 2025 ble dekket i hht. prognoser på enhetene og ført som et mot tiltak her på felles. Dette ble ført som nedtrekk på lønn og dette nedtrekket er ikke gjennomført i sin helhet og resultatet er et avvik på kr. 24 mill som gjelder dette tiltaket.
- Tiltak reduserte strømutfgifter på kr. 1 mill. Dette er totalt er et avvik mot budsjett på 2 mill. for hele kommunen.
- Merkostnad på pensjonsutgifter i 2025 utgjør kr. 3,8 mill. vedrørende premieavvik og akk. premieavvik. Så er det ytterligere avvik på pensjon knyttet til økte kostnader bl.a. AFP ordningen kr. 7,2 mill.
- Tiltak sykkelønsrefusjon på kr. 3 mill mangler kr. 1 mill for å nå målet for 2025.
- Det var ikke budsjettert Helfo på gjesteinnbyggere med kr. 580.000,- .

Renteutgifter

- Renteutgifter i 2025 var budsjettert med kr. 85,758 mill. I tertialene økte vi denne posten med 2 mill. Dette gjaldt renteutgifter koblet til kassekrediten. Det endte med kr. 10,885 mil i utgifter i 2025 til renter og provisjon vedrørende kassekrediten, videre så ble avviket mellom regulert budsjett og regnskap høyere i på kr 8,2 mill ved regnskapsårets slutt.

Renteinntekter

Årsmelding 2025

- Renteinntekter var i Opprinnelig budsjett 2025 for lavt budsjettert med 1 mill. Denne posten endte med kr 1,3 mill høyere inntekt i hht. rev. Budsjett.
- Kalkulatoriske renteinntekt som beregnes fra selvkostområdene ble lavere enn budsjettert. Kalkulatorisk rente er en 5 års SWAP rente fra Norges Bank. Denne ble lavere i 2025 enn vi hadde beregnet i budsjettet og ble et avvik på kr. 456.380,-.

Avdrag

- Avdragsutgifter på lån ble bokført med kr. 59,410 mill i regnskap 2025. Budsjett ble regulert i tertialene med 4 mill. fra kr 53,911 mill til 57,911 mill. Ved beregning av minste tillatte avdrag for 2025 endte denne dermed på 1,5 mill høyere enn regulert budsjett 194 Avsetninger

Avsetninger

- Merforbruket for regnskapet 2025 er bokført med kr. 19.884.583,-

Kostra-analyse - Kommunale boliger

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Dekningsgrad						
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	34	32	21	23	29	27

Kostra-analyse - Eiendomsforvaltning

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Eiendomsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr *)	8 939	8 427	8 288	8 046	7 161	8 233
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	6,1	6,2	4,0	7,1	6,1	5,9

*) Inflasjonsjustert med deflator

Kostra-analyse - Kirke

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Netto driftsutgifter til funksjon 392 tilskudd til tros- og livssynssamfunn pr. innbygger *)	0	0	0	0	0	0
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner (B) *)	771	755	942	969	733	954

**)

Produktivitet

Årsmelding 2025

Brutto driftsutgifter til funksjon 390, 393 pr.innbygger i kroner *)	792	755	942	969	733	962
Dekningsgrad						
Døpte i prosent av antall fødte (B)	51,0 %	55,2 %	65,1 %	69,4 %	77,3 %	70,8 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	47,2 %	62,6 %	66,0 %	63,0 %	73,8 %	69,3 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	65,1 %	64,5 %	76,4 %	69,1 %	77,5 %	76,0 %
Medlemmer i tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke i prosent av antall innbyggere	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Andre nøkkeltall						
Kirkelige gravferder i prosent av antall døde	130,9 %	86,0 %	90,1 %	78,0 %	98,6 %	93,5 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Hovedtall drift

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy Kostragruppe 02
Økonomi					
(Fylkes-)Kommunekasse Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	-7,1 %	-1,9 %	-1,5 %	-4,3 %	-1,7 %
Disposisjonsfond (K) (Fylkes-)Kommunekasse Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	6,1 %	6,7 %
Frie inntekter per innbygger (kr) *)	75 477	80 345	78 220	85 042	83 431
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	-5,7 %	-0,8 %	-1,5 %	-4,2 %	-1,4 %
Netto lånegjeld (Fylkes-)Kommunekasse Andel av brutto driftsinntekter (prosent)	126,5 %	114,4 %	114,4 %	108,0 %	91,7 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett		Årets budsjett		Status
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap	
AIDN It prosjekt 2025	0	1 576	0	1 576	Ikke vurdert
Finansiering investering	0	9 023	0	6 000	Ikke vurdert
Nettverksenheter, sikkerhetsløsninger	-	-	250	0	Ikke vurdert
Oppgradere pianoer	0	0	-150	0	Ferdig
Pensjonskostnader	2 725	5 275	2 725	2 731	Ikke vurdert
Salg av realaktiva	0	1 688	0	1 688	Ikke vurdert
Skole CB utskiftingsplan	-	-	100	0	Ikke vurdert
Systemer til sky, nye fagsystemer og systemløsninger	3 000	0	3 000	0	Ikke vurdert
Utsifting digitale tavler alle skoler	1 600	0	1 600	0	Ikke vurdert
Sum	7 325	17 563	7 525	11 996	

Statustekst investeringer

AIDN It prosjekt 2025

Prosjekt AIDN er digitalisering av elektronisk pasient journal system innenfor Hjemmetjenesten. Dette er finansiert av midler fra skjønnsmidler Statsforvalteren og midler fra Helsedirektoratet.

Prosjektet sluttføres i 2026

Finansiering investering

Innenfor dette prosjektnummer så bokføres Videreutlån av husbankmidler, mottak av avdrag av videreutlån og finansiering ved bruk av lån til andre investeringer.

Det ble brukt 21,5 mill i lånemidler for å finansiere årets investeringer.

Pensjonskostnader

Pensjonskostnader er bokført i hht. budsjettet. Dette gjelder egenkapitalinnskudd i KLP.

Salg av realaktiva

Opprinnelig budsjett for 2025 var på 36 mill i salg av eiendommer. Det ble nedjustert med 19,5 mill i tertialene. Det endte da på en inntekt med 16,5 mill som er i hht. det reviderte budsjettet

Sammendrag status investeringer

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2024	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årlig sykefravær 2025	0,22 %	0,00 %	0,22 %

Sektor: Stab/Støtte

Kommentar til status økonomi

Årsmelding 2025 programområde stab og støtte

Programområde stab og støtte består av følgende avdelinger:

- Servicetorget
- Lønn og Personal
- Lofoten IKT
- Økonomi
- Eierskapsenheten

I tillegg ligger de frikjøpte hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og kommuneadvokat under dette programområdet.

Programområdet ledes av kommunalsjef stab og støtte.

Viktige resultater i 2025

- Opplæring og bistand i saksbehandler- og arkivsystemet WebSak.
- Veilede brukere inn mot rett tjenesteyter, og/eller rett saksbehandler – og fortløpende håndtert en rekke spørsmål og veiledning i skranke og på telefon.
- Servicetorget har saksbehandlet bostøtte, tildeling barnehage herunder vedlikehold og aktualisering av register i IST, skjenkebevillinger, bestilling av vigsel, torgleie, møteromsadministrasjon, administrasjon av bilnøkler m.m.
- Møtesekretær for politisk – forberedelse, innkalling, protokoll med mer.
- Arkivarbeid – både daglig post- og arkivarbeid og veiledning, bistand og opplæring av ansatte i arkivrelatert arbeid, samt kvalitetssikring av historisk data i WebSak og de fysiske arkiv.
- Salg av billetter til kulturhus.
- Lønnsavdelingen kjører lønn, A-melding, rapportering mv. for ca. 1000 ansatte og totalt 5 enheter hver måned. I tillegg er lønnsavdelingen superbruker i Agresso for flere Lofotkommuner. Lønnsområdet har videre arbeidet godt med å fokusere på implementering av rutiner og systemer som skal effektivisere lønnsarbeidet og funksjonen for kommunen som helhet. I tillegg har lønnsavdelingen gjennom året hatt et viktig arbeid med implementering og drift, videreutvikling av det nye lønssystem som ble operativt i januar 2025.
- Revidering og utvikling av rutiner for lønnsarbeid, herunder utarbeidelse av årshjul for 2025 med frister etc. til alle lønnsansvarlige.
- Fokus på og arbeid med økt digitalisering av lønnsarbeid.
- Videreført påbegynt arbeid med effektivisering av digitale løsninger for lønnsarbeid og sykelønnsrefusjoner.
- Årlige lønnsforhandlinger og særskilte forhandlinger gjennomført av det administrative forhandlingsutvalget.

- Utarbeidelse og oppfølging av kompetanseplan for 2025 som ble vedtatt i AMU, samt administrering av bruken av kompetansemidlene, bistand ved utarbeidelse av søknader om kompetansemidler etc.
- Personalavdelingen arbeider intensivt med rekruttering og bistod med bl.a. annonsering, kandidathåndtering, ansettelsesmøter og kontraktskriving for til sammen ca. 480 utlysninger av 238 stillinger hvor det har vært 1100 søkere og blitt foretatt 169 rekrutteringer. Personalavdelingen har videre vært sterkt knyttet til flere viktige prosjekter i kommunen, og er en bidragsyter og støttespiller for kommunens enheter og virksomheter på lønns- og personalrelaterte oppgaver. Avdelingen har videre hatt fokus på effektiviseringstiltak ved gjennomgang og revisjon av rutiner og prosedyrer i avdelingen.
- Bidratt til etablering av kommunens overordnede kompetansestrategi som ble vedtatt juni 2025.
- Ansettelse og oppfølging av lærlinger.
- Bistand til kommunens enheter ifm. sykefraværsarbeid, både generelt nærværsarbeid / arbeidsmiljøprosesser og bistand i en rekke enkeltsaker.
- Videreført lederstøtte i kommunen i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter.
- Etablert og gjennomført opplæring i bruk av systemer og rutiner for nytilsatte ledere.
- Kontinuerlig gjennomgang av gamle/utgående innkjøpsavtaler og utlysning av nye anbudskonkurranser.
- Utarbeidelse og ferdigstillelse av årsregnskap og årsmelding for kommunen, foretakene og kirkelig fellesråd innen tidsfristene.
- Arbeid med økonomisk internkontroll, rutiner etc.
- Agresso er løftet til skyløsning ERP kommune fra 01.01.2025 og standardiseringer av kontoplaner er gjennomført.
- Økt krav til skille mellom driftsregnskap og investeringsregnskap i samarbeid med enhetslederne.
- Kontinuerlig arbeid med digitalisering av økonomiarbeidet.
- Desentralisert utgående fakturering og tatt i bruk WEB løsninger.
- EPJ – pleie og omsorg - anskaffelse og innføring av nytt EPJ-system (Aidn). Satt i produksjon i alle samarbeidskommuner før utgangen av 2025 og videreføres med delprosjekter i 2026 knyttet til arkivløsning, Mitt Aidn og mobilapplikasjon.
- Telefoni og digital servicevert. Anskaffelser gjennomført i 2025 - Serit/Omnibus (telefoni/sentralbord) og Procon (digital servicevert). Prosjektene har hatt forsinket oppstart og tekniske utfordringer, men det forventes produksjonssetting første halvår 2026.
- Fiberutbygging – Laukvik gjennomført i samarbeid med Telenor. Forsinket av praktiske og økonomiske forhold, men forventes ferdigstilt i 2026.
- Midlertidig organisering av velferdsteknologiske løsninger videreført.
- eADM-prosjektet (grunnmoduler) innført i alle kommuner.
- Pilotering av ny EPJ for legetjenesten i Vågan.
- Avvikling av Citrix, erstattet med MS RDS-basert løsning.
- Tilpassing av KOBO for å søke om kommunal gjennomgangsbolig.
- Eierskapsenheten, Drift og forvaltning og Vann og avløp er Miljøfyrtårnsertifisert.
- Boligplan for Vågan kommune utarbeidet av Eierskapsenheten og vedtatt av Kommunestyret.

Dette jobber vi videre med

- Økt digitalisering / implementering nytt telefonsystem / implementering digital servicevert.
- Arbeid med oppdatering og revidering av arkivplanen og arkivrutiner.

- Arbeid med å flytte det fysiske papirarkivet i rådhuskjelleren.
- Fordeling av saksbehandleroppgaver på grunn av redusert bemanning.
- Kompetanseheving og opplæring / bistand til brukere på alle i nivå i WebSak, samt kvalitetssikring av historisk data i WebSak.
- Kontinuerlig arbeid med og utvikling av internkontrollen, både sentralt og ute på enhetene.
- Systematisk bruk av den nye strategiske kompetanseplanen.
- Implementere nytt fagsystem for skolesektoren som ivaretar lønn- og fraværsregistrering.
- Kontinuerlig arbeid med rekrutteringsprosesser.
- Videre arbeid med innbyggerdialog og digitalisering.
- Digital beredskap og informasjonssikkerhet.
- Fortsette med gjennomgang av gamle/utgående innkjøpsavtaler og fortløpende arbeid med nye anbudskonkurranser.
- Videreutvikle Framsikt som et verktøy for virksomhetsstyring av Vågan kommune.
- Anskaffelse av turnusgenerator med fraværsprediksjon.
- Anskaffelse av nytt ressursstyringssystem.
- Ny informasjonssikkerhetsstrategi med tilhørende tiltak.
- Ferdigstillelse av telefoni- og servicevertprosjektene.
- Innføring av «Mitt Aidn» og tilhørende løsninger.
- Videreføring av eADM-prosjektet.
- Oppgradering og skybasering av sak- og arkivsystem (oppstart høst 2026).
- Bidrag til anskaffelse av ny velferdsteknologisk plattform.
- Utarbeidelse av ny samarbeidsavtale.
- Støtte til kommuner som trer ut av samarbeidet.
- Øvrige utviklings- og forbedringstiltak.

Politisk virksomhet

I 2025 er det behandlet følgende antall saker i Vågan kommune sine politiske organer (tall fra 2024 tas også med for sammenhengens skyld):

	2025	2025	2024	2024
	Politiske saker	Delegerte saker	Politiske saker	Delegerte saker
Kommunestyret	131		134	
Formannskapet	128	59	93	75
Hovedutvalg for helse, omsorg og forebygging (HOF):	30	46	47	58
Hovedutvalg for oppvekst, kultur og inkludering (OKI)	43	8	45	9
Hovedutvalg for miljø, plan og næring (MPN):	126	534	137	542

Kommentar økonomisk status for programområde stab og støtte for 2025

- Programområdet stab og støtte leverte samlet sett et regnskap med mindreforbruk i 2025, og det var kun Økonomiavdelingen av enhetene på stab og støtte som hadde et merforbruk i 2025, mens de andre enhetene hadde mindreforbruk/gikk i balanse.
- For Servicetorget skyldes mindreforbruket bl.a. lavere lønnsutgifter og lavere driftsutgifter enn budsjettet, samt merinntekter på salgs- og skjenkekontroller.
- Økonomiavdelingens merforbruk skyldes merforbruk på lønn i forbindelse med overtid.
- For Lønn- og personalavdelingen skyldes mindreforbruket bl.a. vakanser grunnet sykefravær hvor det ikke har blitt benyttet vikar samt øvrige besparelser og mindre lønnsutgifter til lærlinger.
- Eierskapsenheten har totalt et mindreforbruk i årsbudsjettet. Det har vært betydelig økte utgifter for å leie inn boliger til flyktninger, men det er klart kompensert med økte inntekter gjennom 2025.
- For Lofoten IKT skyldes mindreforbruket at inntektsøkningen var større en utgiftsøkningen.

Investeringsprosjekter Eierskapsenheten 2025

- Servicebygg i Rørvika ferdigstilt våren 2025. Samlet kostnad kr. 1 334 852,-, dvs. innenfor budsjett på 1,4 millioner.
- Ombygging Brennaveien 730 til ressurskrevende bruker ferdigstilt høsten 2025. Budsjett 2025 kr. 1,885 mill. finansiert med bruk av ubundet kapital fond kr. 1 mill. Regnskapført kr. 2 mill. Finansiert videre med mva. inntekt på kr. 402 000,-. Det var vedtatt overføring fra drift til investering med kr. 800 000,- men dette måtte strykes iht. regler i regnskapet når vi gikk med merforbruk i drift. Økte kostnader knyttet til utbedring av grunnforhold og drenering.
- Arbeidet med utvidelse av gravlund i Sydalen med planlagt ferdigstillelse 2026. Samlet kostnad kr. 474 997,-, budsjett kr. 800 000,-. Utført i egenregi med lavere lønnskostnader enn budsjettet.
- Arbeidet med detaljregulering av Kabelvåg gravlund med planlagt ferdigstillelse 2026. Samlet kostnad kr. 168 431,-, innenfor budsjett på kr. 280 000,-.
- Gjennomført detaljprosjektering av kryss E10 Korsveien innenfor driftsbudsjett til Eierskapsenheten.
- Startet opp arbeidet med Storråganveien med vann, avløp og gang- og sykkelvei med planlagt ferdigstillelse våren 2026. Foreløpig kostnad kr. 2 220 412,-, innenfor budsjett kr. 20 000 000,-. Utsatt oppstart, budsjettet på nytt i 2026.
- Planlegging og vurdering rundt mulighetene for ny brannstasjon i Henningsvær sammen med Vågan brannvesen som innsparingstiltak. Ingen påløpte kostnader.
- Planlegging av felles beredskapssenter i Osan med tilknyttet til Vågan brann- og redningstjeneste for Sivilforsvaret og SARG, med flere. Ingen påløpte kostnader.
- SKREI: Det var opprinnelig budsjettet med kr. 20 mill. til investeringer i infrastruktur til området. Pga. forsinkelser så ble dette budsjettregulert ned i tertialene til kr. 7,5 mill., men det ble ytterligere forsinket og vil rebudsjetteres inn i 2026.

IKT investeringsprosjekter 2025

- Regnskapssystemet Agresso ble flyttet til skyløsning i 2025. Regnskapført kr. 715 000,-.
- KomTek: kommunalavgifter sitt gebyrsystem ble flyttet til skyløsning i 2025. kr. 370 000,- Dette var et samarbeidsprosjekt i Lofoten IKT.
- Budsjett skyløsninger for 2025 var på kr. 3 mill.

Årsmelding 2025

- Overgang til nytt telefonsystem startet i 2025 med en kostnad på kr. 218 000,-. Sluttføres i 2026.
- IKT skole som omhandler digitalt klasserom var budsjettert med kr. 1,6 mill. og ble regnskapsført med kr. 1,9 mill. etter omfordeling av midler innenfor IKT.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Adm, styring og fellesutgifter

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) **)	132	130	186	120	332	328
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	5,2 %	4,6 %	6,1 %	8,0 %	5,9 %	6,5 %
Andre nøkkeltall						
Netto driftsutgifter (100) Politisk styring *)	4 441	4 113	7 329	3 463	3 831	88 935
Netto driftsutgifter (110) Kontroll og revisjon *)	1 982	1 975	2 417	700	1 706	25 283
Netto driftsutgifter (120) Administrasjon *)	41 770	36 553	40 952	33 767	39 124	605 344

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	2,14 %	0,44 %	2,58 %
Årlig sykefravær 2022	6,00 %	2,83 %	8,83 %
Årlig sykefravær 2023	2,86 %	5,38 %	8,24 %
Årlig sykefravær 2024	1,90 %	1,96 %	3,85 %
Årlig sykefravær 2025	0,99 %	8,17 %	9,16 %

Sektor: Oppvekst og inkludering

Kommentar til status økonomi

Statusrapport for programområde Oppvekst og Inkludering

Organisering av programområdet

Programområdet Oppvekst og inkludering omfatter følgende tjenester:

- Barnehage og grunnskole
- Familieenheten, som inkluderer PPT, barnevern, helsestasjon, logoped, jordmor og rådgiver for forebygging barn og unge. Flyktningetjenesten er nå samlokalisert med familieenheten.
- VIO-skole, som organiserer norskopplæring og grunnskole for voksne.

- Kultur og idrett, som har ansvar for frivilligsentralen, BUA, Ung i Vågan og allmenn kultur.
- Skole- og barnehageavdelingen, som administrerer spesialpedagogisk hjelp til barnehager, barnehageopptak, godkjenning og tilsyn av barnehager. Avdelingen leder også vedlikeholdsopplæring for voksne.

Mål for oppvekstområdet

Barn og unge i Vågan skal gjennom sin oppvekst oppleve et trygt og godt oppvekstmiljø som rustet dem for et videre godt liv – både som enkeltindivider og medborgere. For å oppnå dette, fokuserer programområdet på:

- Tidlig innsats og tverrfaglig samhandling
- Gode relasjoner mellom barn, unge og voksne
- Lærende organisasjoner som utvikler ansattes kompetanse
- Høy kvalitet på tjenestene i alle ledd
- Gode overganger mellom barnehage, skole og videregående opplæring
- Trygge møteplasser for barn og unge
- Tilpassede og tilgjengelige kultur- og fritidstilbud
- Tiltak som fremmer god fysisk og psykisk helse for alle barn og unge

Kultur og idrett

Miljøpatruljen ble gjennomført i Henningsvær og Svolvær i samarbeid med innbyggerforeningene med ca. 30 deltagende ungdom. Småjobbsentralen fikk mange interesserte ungdom, men mangel på innkommende oppdrag gjorde dette til en begrenset suksess i 2025. Jobber for å få flere oppdrag i 2026. Torsketoget ble gjennomført med elever fra Svolvær skole / kulturskolen. TV-aksjon fikk det 3 høyeste resultat gjennom alle år. Dette var gledelig overraskende siden formålet gikk til Atlasalliansen, som er en ganske ukjent paraplyorganisasjon.

BUA (utstyrssentral) var åpen 2 dager i uka hele året og hadde igjen et rekord høyt utlån – 11075 enheter ble utlånt. Har også noe utstyr på biblioteket og dette fortsetter vi også i den nye lokaliteten. Samarbeidet med UNGiVÅGAN, Friluftsrådet og Fremtiden i våre hender og gjennomførte aktiviteter og arrangement.

I 2025 organiserte også Frivilligsentralen «fritidskasse» som støttet barn/unge med midler til å gjennomføre organiserte aktiviteter (utstyr, treningsavgift, støtte til cup etc.). Frivilligsentralen driftes gjennom søknad om driftstøtte gjennom Lotteritilsynet og i stor grad av andre omsøkte midler. Det ble også søkt om midler til å drifte UNGiVÅGAN, ferietilbud, aktivitetskort og flere andre kulturtilbud. "Faste" tilskudd er ca 470000,- Lotteritilsynet og 450000,- fra BUFDIR. 2026 er det siste av 3 årig tilskudd fra BUFDIR og det må søkes på nytt for 2027 - 2029. Av andre større tilskudd så fikk BUA 300000,- fra Gjensidigestiftelsen rett før jul.

Samarbeidet med lag og foreninger og støttet opp om søkeprosesser der det var behov. Har bl.a. bistått Kabelvåg pensjonistforening. Samarbeidet med kulturskolen m/ flere rundt konsert i fengselsparken også i 2025.

Kulturskolen har startet opp med en voksengruppe dette skoleåret. Skolen har 50 års jubileum dette skoleåret.

Bosetting og kvalifisering.

I 2025 bosatte vi 46 flyktninger hvor 10 disse var barn. Antall introdeltakere har variert mellom 40 og 60. VIO skole har hatt full drift og vi ser gode resultater av å ha hatt en egen ansatt som har fulgt opp elever i praksis. Tall fra statistisk sentralbyrå viser at Vågan er den 3. beste kommunen i landet til å få Ukrainere ut i jobb.

Elevtall VIO

Januar - juni 2025: 130 elever

Juli - desember 2025: 92 elever

Nedtrekk på 1 lærerstilling fra 1. til 2. halvår.

Utfordringer:

Lite rekruttering til FOV(Forberedende opplæring voksne) (grunnskolen). 5 moduler fordelt på 2 klasser. Elevene i FOV har lite og ingen skolebakgrunn (en god del analfabeter). Behov for pedagogisk medarbeider for å støtte elevene

Prosjekter:

FOV - "Nye broer til arbeidslivet" - VIO skole har i 2025 fått midler fra IMDI for å drive prosjektet "nye broer til arbeidslivet", sammen med Andøy kommune, som går ut på å gi deltakere som står langt fra arbeidslivet en fot innenfor yrker som ikke krever fagbrev for å få jobb. Opplæringen er organisert slik at deltakerne er i praksis på ulike dager, så følger de fag på FOV og har egne arbeidsrettede timer på skolen der praktiske oppgaver som deltakerne får for å jobbe med i praksis, følges opp. Opplever svært motiverte elever som trives godt med å være noen dager i praksis. Vi har i dag deltakere i praksis på Rema, Coop og Kiwi. Prosjektet går over 3 år, og 2026 er siste år vi kan søke om midler.

Kombinasjonsløp - VIO skole samarbeider med videregående skole om å gi elever som går på grunnskolen (FOV) hos oss tilbud om å starte på yrkesfagsopplæring samtidig. Elevene kombinerer grunnskole for voksne, videregående og praksis. Vi har deltakere i helsefagarbeider, salgsfag, ernæringskokkfaget og renholdsoperatørfaget. Vi samarbeider med Vest-Lofoten VGS, Aust-Lofoten VGS og Hadsel VGS. VIO skole har blitt bedt om å dele erfaringer på ulike konferanser i Norge (av HK dir, Imdi,statsforvalteren og NFK) fra vårt arbeid i forsøktiden og det vi jobber med for tiden.

Familieenheten

Det har vært høy aktivitet i tjenesten. Gjennomåret har det vært arbeidet med prosjektet **Våganhjelpa**, et lavtterskeltilbud psykisk helse barn og unge. PPT har fremdeles et høyt arbeidstrykk med mange saker. Har deltatt i "Fremtidens PPT" og det blir spennende når dette begynner å gi resultater i tjenestene. Prosjektet "Felles barnevern Lofoten" strandet i mai, da det ble tydelig at forankringen av i prosjektet ikke var godt nok hos våre naboer. Stillingen som oppvekstkoordinator ble fjernet våren og det er merkbart i forhold til det tverrfaglige samarbeidet i programområdet og rammer i hovedsak det forebyggende arbeidet.

Barnevernet: Det har i 2025 vært høy aktivitet i tjenesten, med flere akutte saker, som har krevd både økt reisevirksomhet og overtidsbruk. Vi ser blant annet en betydelig større aktivitet på tjenestens beredskapstelefon sammenliknet med året før.

Tjenesten har hatt mange komplekse saker, og flere saker har vært behandlet i barneverns- og helsenemnda, og flere saker er berammet på nyåret av 2026. I tillegg har vi hatt flere barn som har vært i tilrettelagte avhør ved Statens barnehus i Bodø. Dette er alvorlige saker som omhandler vold/overgrep. Oppsummert så har dette medført ytterligere merforbruk på reise, overtid og juridisk og sakkyndig bistand.

Barnevernets utgifter er uforutsigbare, og styres i stor grad av kompleksiteten i sakene vi til enhver tid jobber med og tilfang av saker. Vi må være forberedt på at det også ved inngangen av 2026 vil være høy aktivitet og betydelige utgifter ut ifra dagens sakskompleks. Mer utdyping av barnevernets aktivitet vil bli grundig behandlet i barnevernets årsrapport som kommer til politisk behandling våren 2026.

Grunnskole

Grunnskolene jobber fortsatt systematisk med utviklingsarbeidet sitt og har vi har et godt samarbeid med matematikk og skrivesenteret på NTNU. De skolene som er med i læringsmiljøprosjektet opplever dette som positivt. Vi ser en positiv utvikling på resultatene i skolen, dette vil bli mer utdypet i kvalitetsmeldingen til grunnskolen våren 2026

Barnehage

Høsten 2025 ble barnehagen i Digermulen åpnet. 5 barn har plass i barnehagen pr tiden. Barnehagene jobber fremdeles systematisk med å forbedre praksisen sin og har hatt god nytte av støtten de får fra Nord universitet gjennom REKOM. Kommunen oppfylte retten til barnehageplass i henhold til retningslinjene, men det oppleves som utfordrende for familier som kommer flyttende midt i året og for de som får barn etter 1. desember, flere av disse får ikke barnehageplass før neste barnehageår. Barnehagene praktiserer løpende opptak så lenge det er plass til barn, og de private barnehagene får tilskudd endret i henhold til endring av barnetall fra første måned etter endring.

Omstilling

Gjennom 2025 har programområdet redusert mange årsverk. Dette merkes selvfølgelig ute i enhetene. Innenfor skole er det redusert 15 årsverk, i tillegg er det redusert årsverk på VIO og oppvekstkoordinator. Omstillingen fortsetter, men det blir stadig mer utfordrende å finne innsparingsmuligheter. Det gjennomføres en grundig gjennomgang av lovpålagte og ikke lovpålagte oppgaver.

Kommentar økonomi -

Totalt sett hadde programområdet et positivt avvik på 7 mill totalt, eller tilsvarende 2 %. Det er vi veldig fornøyde med. Under følger utvalgte avvik

Svolvær skole merforbruk 800 000. I mai ble det hentet ut sykelønnsrefusjon til utligning av avvik i 1. tertial, uten dette ville enheten gått i balanse. Negativt avvik på 1%

Henningsvær skole mindreforbruk på 600 000 tilsvarende 9 %. Avviket skyldes blant annet refusjon for lærere i videreutdanning, uten at det ble satt inn vikar. Et ledd i omstillingen, samt betydelig lavere energikostnader da bassenget ble stengt.

Laupstad oppvekstsenter endte ut på et merforbruk på 600 000 (6%). Avviket skyldes i hovedsak av ta budsjettet i utgangspunktet var lagt med tanke på nedleggelse fra 1. august, men det ble utsatt.

Gimsøy oppvekstsenter- positivt avvik 380 000 (5%). Fikk tilført midler i 1. tertial da det ble meldt om mangler i lønnsbudsjettet. Det ble i den forbindes avglemt et nedtrekk av årsverk fra 1. august og tilføringen var dermed ikke nødvendig.

Digermulen oppvekstsenter positivt avvik på 360 000 (9%) avviket skyldes i hovedsak at barnehagen ikke kom igang så tidlig om budsjettet og mindre utgifter her enn forventet.

Familieenheten positivt avvik på 5,491 millioner (6%). Barnevern ble tilført 4 millioner i 1. tertial.

Barnevern et positivt avvik på 2,293. Det avviket skyldes i hovedsak at tjenesten fikk 1,7 millioner fra IMDI til tilskudd 2 for å dekke ekstra ordinære utgifter ved bosetting. Tjenesten hadde et merforbruk på lønn på 320. Mindreforbruk på driftsmidler 895 000, dette skyldes særlig at det ble tilført midler til kjøp at tjenester.

Tiltak flyktninger: Hadde et avvik positivt avvik på 1,1 mill. Skyldes i hovedsak færre bosettinger enn budsjetter for. Dermed mindre innkjøp til klargjøring av boliger, mindre tomgangseie i påvente av bosetting.

Habilitering barn og unge mindreforbruk 970 000. Dette er et ansvar det er noe utfordrende å budsjetter korrekt. Utgiftene avhenger av hvordan vedtak som blir fattet til avlastning, støttekontakt og BPA. Ikke alle vedtak på BPA timer blir brukg to dermed får kommunen tilbake penger fra BPA leverandør. Det positive avviket skyldes mer i refusjon for særlig ressurskrevende brukere enn budsjettet.

Forebyggende barn og unge - positivt avvik på 200 000. Dette skyldes at ansvaret ble avsluttet tidligere enn budsjettet.

VIO positivt avvik på 268 000.- (3%). Skyldes mindre forbruk på prosjekter vi har fått midler til, samt en stillng som ble holdt vakant høsten 2025.

Kostra-analyse - Grunnskole

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy Kostragruppe 02	
Dekningsgrad						
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	13,0 %	10,7 %	6,8 %	12,8 %	10,9 %	7,7 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	8,3 %	7,6 %	4,3 %	10,6 %	9,6 %	5,4 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	14,1 %	13,5 %	9,8 %	8,7 %	12,8 %	9,0 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	18,3 %	12,5 %	7,8 %	19,8 %	10,2 %	9,2 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	4,7 %	5,8 %	3,8 %	5,3 %	3,9 %	6,5 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	76,9 %	73,8 %	72,3 %	65,3 %	71,7 %	67,8 %
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	35,2 %	29,2 %	27,1 %	21,1 %	24,4 %	20,2 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	68,5 %	60,3 %	54,3 %	38,9 %	71,6 %	62,4 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	59,8 %	60,0 %	54,2 %	56,8 %	63,1 %	61,1 %
Kvalitet						
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	8,6	9,2	9,1	11,7	9,2	9,9
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	8,6	7,9	10,2	12,5	12,6	10,6
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	8,1	8,7	11,8	14,8	10,6	11,7

Kostra-analyse - Barnevern

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy Kostragruppe 02	
Produktivitet						
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	15,7	13,0	14,4	21,4	17,8	16,2
Dekningsgrad						
Andel barn med tiltak som er plassert (funksjon 252) ift. ant innbyggere 0-17 år (B)	1,5 %	1,1 %	2,1 %	0,9 %	1,3 %	1,1 %
Kvalitet						
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	5,5	6,1	7,8	4,5	4,3	5,3

Kostra-analyse - Barnehage

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy Kostragruppe 02	
Prioritet						
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger (211) Styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	573	504	795	431	1 160	777

Årsmelding 2025

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager *) **)	233 474	244 237	239 670	256 063	255 011	253 772
Produktivitet						
Barn i barnehage (antall)	414	408	403	188	343	5 171
Dekningsgrad						
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	88,2 %	87,9 %	92,8 %	87,8 %	91,5 %	91,2 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	93,5 %	96,2 %	98,0 %	91,0 %	98,1 %	97,6 %
Kvalitet						
Leke og oppholdsareal per barn i barnehage (m2)	6,8	6,9	7,1	6,9	5,4	6,9
Andre nøkkeltall						
Andel barn, eks. minoritetsspråkl, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i komm. bhg	2,9 %	5,0 %	3,8 %		6,3 %	3,4 %
Netto driftsutgifter (211) Styrket tilbud til førskolebarn *)	9 751	9 772	7 542	3 070	8 908	106 028

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	1,66 %	1,70 %	3,36 %
Årlig sykefravær 2022	0,33 %	1,35 %	1,68 %
Årlig sykefravær 2023	0,88 %	0,00 %	0,88 %
Årlig sykefravær 2024	2,46 %	6,14 %	8,59 %
Årlig sykefravær 2025	1,30 %	7,50 %	8,80 %

Sektor: Samfunn

Kommentar til status økonomi

Årsmelding 2025 - Samfunnsområdet.

Programområde Samfunn består av enhetene Plan- og byggesak, Drift og Forvaltning, Vann og avløp og Vågan Brann og redning. I løpet av 2024 ble Vågan kommune registrert i ROBEK – noe som gir behov for å videreføre og intensivere omstillingsprosessene som allerede har pågått noen år.

Programområdet opplever en viss økning i arbeidsbelastningen for de ansatte, både på grunn av stadige innstramminger og redusert antall årsverk, men også som følge av utfordringer med rekruttering av nye medarbeider, hvor vakante stillinger i noen tilfeller blir stående ubesatte lenger enn ønskelig.

Vi arbeider kontinuerlig for å forvalte ressursene våre på en optimal måte – med mål om å sikre både en stabil tjenesteleveranse og høy tilfredshet blant mottakerne, selv under stramme økonomiske forhold. Vi lever i en verden i konstant endring, noe som krever fleksibilitet og vilje til å tilpasse organisasjonen vår i tråd med dette. De siste årene har endringstakten i våre omgivelser økt markant, med betydelig prisvekst, høyere rentebelastning og økende geopolitisk uro som noen av komponentene. Denne utviklingen vil sannsynligvis føre til nasjonale prioriteringer hvor man vil se økt ressursbruk knyttet til

forsvar og beredskap – noe som potensielt kan gå på bekostning av andre offentlige behov, inkludert kommunenes drift.

Gitt disse endringene, i kombinasjon med de demografiske utfordringene vi står overfor i våre lokalsamfunn – der andelen arbeidsføre innbyggere synker i forhold til andelen eldre i befolkningen, og hvor helseområdet må forventes å oppta en stadig større andel av den kommunale «budsjettkaken» – kan ikke Samfunnsområdet forvente å få styrket de økonomiske rammene i årene som kommer. Vi vil fortsette å arbeide kreativt og løsningsorientert for å finne stadig mer effektive måter å oppfylle våre oppdrag på, slik at vi i størst mulig grad kan opprettholde gode, lovpålagte tjenester innenfor de rammene vi får tildelt. Det er samtidig viktig å peke på at disse omstillingsprosessene kan sette oss som samfunn i posisjoner hvor vi må venne oss til tanken om at gamle, kjente måter å løse oppgavene på, kan måtte bli erstattet av nye, og mer ukjente måter.

Økonomisk status.

Regnskap for Programområde Samfunn viser et positivt avvik på drøyt 2,8 millioner kroner for 2025 når selvkostområdene Vann og avløp holdes utenfor. Det store bildet er at Drift og Forvaltning bidrar med et mindreforbruk på drøyt 3,5 millioner, samtidig som Plan og byggesak har et merforbruk på ca. 0,7 millioner, og Brann i stort går i balanse. Nærmere beskrivelser om enhetene fremgår i avsnittene nedenfor for hver enkelt enhet.

For selvkostområdet Vann og Avløp viser resultatet følgende for 2025:

- Vann: kr 3 020 094
- Avløp: kr -1 323 278

Totalt resultat for vann- og avløpsavdelingen ble dermed kr 1 696 816,- Det positive resultatet innen vannsektoren skyldes i hovedsak økte inntekter samt at driftskostnadene har blitt holdt på et relativt lavt nivå. Underskuddet i avløpssektoren skyldes lavere inntekter enn budsjettet, selv om driftsutgiftene også her har vært lavere enn budsjettet.

Sykefravær.

Samlet sett vurderes sykefraværet som høyt for 2025, hvor det for året samlet ligger på 9,36% og hvor dette så og si utelukkende handler om langtidsfravær. Det gledelige er imidlertid den svært tydelige utviklingen vi ser gjennom året, hvor det i første kvartal 2025 var et sykefravær på 10,9%, fallende til ca 5,2% i 4.kvartal 2025.

Enhetene.

Drift- og forvaltningsenheten har i 2025 hatt ansvaret for drift av formålsbygg, idrettsanlegg, parker og friluftsområder, kommunale veger, parkeringsplasser, parkeringskontroll og trafiksikkerhetsarbeid. Våre tjenester leveres som en kombinasjon av eksterne kontrakter/anbud og egenarbeid. 63,2 årsverk og noe vikarinnleie (ferie) går med til tjenesteproduksjonen i egenregi.

Avdelingene bygningsdrift og vegdrift gjennomfører også mindre investeringsprosjekter, de fleste i egenregi.

Enheten har i 2025 hatt stort fokus på kostnadskontroll og forsøkt å balansere dette opp mot nødvendige vedlikeholdsoppgaver. Det viktige har vært å bidra til å at kommunens merforbruk blir så lavt som mulig. Enhetens bidrag var på 3,56 millioner (mindreforbruk).

Administrasjon og ledelse: Består pr. i dag av enhetsleder og to avdelingsingeniører. Avdelingsingeniørene står for prosjektledelse, vegforvaltning og faglig støtte til hhv. bygningsdrift og vegdriften. Øvrige oppgaver, inkl. trafiksikkerhetsarbeid, ivaretas av enhetsleder.

Vegdrift (Teknisk drift): Avdelingen består av 12,5 årsverk og ivaretar alle oppgaver knyttet til drift og vedlikehold av kommunale veger, gang- og sykkelveger og gatelys (på kommunal, riksveg og fylkesveg). Avdelingen gjennomførte også en del investeringer i egenregi.

Avdelingen hadde en brutto omsetning på kr. 21,4 millioner, hvorav eksterne brøytekontrakter utgjorde 8,84 millioner. Avdelingen leverte et mindreforbruk på kr. 1,76 millioner.

Parkering:

Parkeringsavdelingen består av 4 årsverk, fordelt på leder/saksbehandler og 3 betjenter. Avdelingen tilbyr parkeringstjenester på kommunale parkeringsområder og langs offentlig veg, inkl. kontroll av disse. Avdelingen har også levert parkeringskontroll på vegne av private parkeringstilbydere. Avdelingen hadde en brutto omsetning på kr. 13,5 millioner og et overskudd på kr. 2,6 millioner.

Bygningsdrift:

Avdelingen drifter og vedlikeholder alle kommunale formålsbygg, omsorgsboliger, idrettsanlegg, servicebygg, parker og friluftsområder. Totalt ca. 70.000 m². Avdelingen har 14 årsverk og ivaretar bygg fra Digermulen i øst til Gimsøy i vest. Avdelingen har i 2025 hatt et merforbruk i størrelsesorden 2,1 millioner, som i all hovedsak skyldes store vedlikeholdsbehov, økte strømutfgifter og betydelig kostnadsøkning på serviceavtaler mv.

Renhold:

Avdelingen har ansvar for renhold av kommunale formålsbygg, omsorgsboliger, idrettsanlegg og tilfeldig renhold i boliger (kapasitetsbestemt). Disse oppgavene ivaretas av 29,2 årsverk, hvor over halvparten har fagbrev. Avdelingen hadde i 2025 en brutto omsetning på 20,68 millioner, og leverte et mindreforbruk på kr. 1,28 millioner. Mindreforbruket skyltes at stillinger ble holdt vakant.

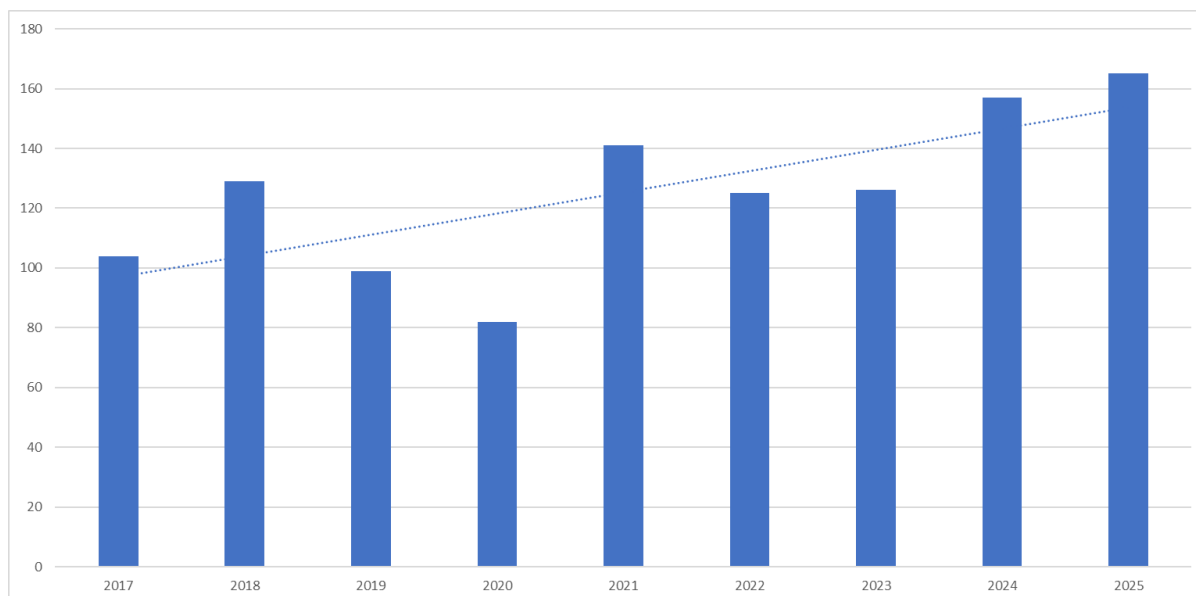
Vågan brann og redning

Brannvesenets drift er i balanse, selv om det er noen avvik internt. I all hovedsak dreier disse avvikene seg om feil i budsjettering på lønn, da enkelte poster ikke har blitt justert etter lønnsoppgjøret.

Brannvesenet har fortsatt vekst i antall oppdrag, dette er noe vi har hatt gjennomgående de siste fem år.

Tabell: Utrykninger Vågan brann og redning.

Årsmelding 2025

I 2025 har vi ikke hatt de største hendelsene, men vi har likefullt hatt endelser som krever mye av brannmannskapene. Spesielt nevnes brannene i Laukvik som medførte både økt beredskap og flere utrykninger. Kostnadene for den digitale driften av brannvesenet som blir pålagt oss fra staten har også fortsatt å øke.

Hva har vi gjort i 2025: Vi jobber fortsatt med omstilling, men vi har også ferdigutdannet de aspirantene som vi nevnte i fjorårets rapport. Imidlertid har vi måttet rekruttere to nye, da andre har sluttet, disse aspirantene er nå i utdanningsløp.

Vi er i all hovedsak ferdig med det største generasjonsskiftet blant de ansatte for denne gang, vi har fått tilført veldig mye god kompetanse og flere flinke folk. Dette har vært et resultat av spesifikk målsetning ved rekruttering. Imidlertid har mye erfaring forlatt korpset de siste årene, noe som gjør at øvelse og treningsbehovet har blitt større. Dette i tillegg til at dreininger i oppdragstype medfører at vi må øve på hendelser som vi i mindre grad håndterte før. Eksempelvis redning i bratt lende, helseoppdrag mv.

Vi har ferdigstilt forebyggendeanalysen for brannvesenets forebyggende avdeling, og vi nærmer oss ferdigstillelse av beredskapsanalysen for beredskapsavdelingen. Disse vil bli presentert samlet for politisk ledelse når sistnevnte er ferdigstilt.

Vi har anskaffet ny, «gammel» brannbil til Henningsvær og skaffet båt for feierne for å dekke øyer / ullent tilgjengelige områder, vi har plassert Henningsværs gamle brannbil i Skrova, vi har anskaffet båt og ny røykdykkerkompressor. I tillegg har vi kjørt medarbeiderundersøkelse og vi har gjennomført totalrevisjon på internkontrollsystemet til brannvesenet. Videre har den vi gjort strukturelle endringer for utalarmering av mannskaper for å effektivisere ressursbruken, noe vi mener å se resultater på. Dette har blant annet vært mulig på grunn av tilførselen av støttestyrke i 2024, samt god intern kompetanse til opplæring. Endringene er blant annet gjort på bakgrunn av evalueringer som er nevnt i de foregående årsmeldingene. Evalueringer har vi fortsatt stort fokus på.

Investeringer brann:

Budsjett 2025 kr. 800.000,- . Ny røykdykkerkompressor kr. 428.000,- og båt feiing kr. 323.000,-. Feiing sine fremtidige renter og avdrag finansieres igjennom selvkost til feiing.

Hva skal vi gjøre i 2026: Vi skal ivareta vårt samfunnsoppdrag.

Vi skal fortsette utdanningen av våre mannskaper i henhold til opplæringsplanen fra DSB og Norges brannskole. Vi skal se på mulighetene for bedre utnyttelse av våre forebyggende mannskaper og jobber for å øke robustheten til brannvesenet. Brannvesenet er en del av totalforsvaret, og er eksplisitt nevnt i forbindelse med totalforsvarsåret. Dette henger også sammen med forebyggende og beredskapsanalysen. Vi skal utdanne flere dronepiloter og flere båtførere, for å sikre en bedre tilgjengelighet ved aksjoner. Vi skal også gjenoppta arbeidet med Brannsikringsplanen i Henningsvær. Samlet sett tror vi at dette kommer til å legge beslag på mye av brannvesenets kapasitet i 2026.

Vi har hatt et godt samarbeid og vi skal fortsette å utvikle samarbeidet mellom eksterne aktører, som Sivilforsvar, Politiet, Ambulansetjenesten, Redningsselskapet, samt de frivillige lokale organisasjonene.

I tillegg vil vi nevne at vi har et godt samarbeid med de andre enhetene innenfor Samfunnsområdet og med øvrige avdelinger i kommunen, spesielt gjelder dette Eierskapsenheten, Havnevesenet, legevakten og nå større deler av helsetjenesten.

Om kommunal beredskap: Verdenssituasjonen endrer seg raskt, og vi lever i en usikker tid. Fokuset har i stor grad dreid mot krig og konflikt og de påfølgende konsekvensene av dette. For beredskapskoordinatorrollen medfører dette at stadig mer av tiden går med til å arbeide med dette. Vågan kommune er på et godt nivå, hva gjelder krisehåndtering, og vi håndterer hendelser på en måte som beredskapskoordinator anser som god. De kommunale ROS-analysene ble ferdigstilt i 2025 og vi har ingen avvik fra den kommunale beredskapsplikten etter tilsynet fra Statsforvalteren. Kommunens beredskapssystem ble i 2020 bare benyttet av kommunens kriseledelse, systemet blir nå benyttet av langt flere avdelinger, som gir gode synergier og effektivisering. I tillegg til kommunens kriseledelse benytter nå brannvesenet, Vann og avløp (Dammsikkerhet), Legevakt, Kriseteam og beredskapskoordinator systemet i mer eller mindre grad systemet.

Som nevnt er vi inne i Totalforsvarsåret, beredskapskoordinator jobber nå sammen med Eierskap for å finne løsninger sammen med Sivilforsvaret på hvordan vi kan oppfylle forskriften om sivilforsvarslageret. Dette er ett av hovedfokusene, dels fordi det faktisk er et krav, dels fordi det gir gode synergier til den delen av kommunen som jobber med beredskap, ikke bare brannvesenet. Vi har også et ønske om å få etablert det vi tidligere har omtalt som «beredskapssenteret» i Osan, da med frivillige beredskapsorganisasjoner og sivilforsvar. Steg en er å finne en fornuftig plassering av brakkeriggen som skal huse deler av dette.

At brannvesenet ivaretar rollen som beredskapskoordinator er en god løsning for en kommune på Vågans størrelse. Det vises ikke i budsjetter, men beredskapen ivaretas innenfor rammene som er gitt til brannvesenet. Til tross for dette «ekstraoppdraget» drifter vi godt sammenlignet med KOSTRA.

Andre saker: Ta spranget er en løpende prosess som brannvesenet også er en del av, dette vil også ta tid, men vi ser positivt på en gjennomgang av organisasjonen

Enhet for Plan og byggesak

I all hovedsak er det et godt arbeidsmiljø på enheten, og til tross for fortsatt ressursmangel siste halvdel av året (i sum ca. 2 stillinger) har man hatt en relativ stor produksjon av vedtak/kartforretninger. Enheten skal normalt ha 12 medarbeidere fordelt på fagområdene plan, landbruk, miljø, oppmåling, viltforvaltning, eiendomsskatt, matrikkel og byggesak, i tillegg kommer prosjektstilling for oppfølging av fredningen av Henningsvær kulturmiljø. Samholdet og den faglige bredden gir et godt læringsmiljø, som igjen bidrar til kvalitetssikring av tjenestene som ytes.

Største utfordringen i 2025 har vært ulike former for langtidsfravær og en relativ høy andel uerfarne medarbeidere på enheten. De mest erfarne saksbehandlerne har derfor hatt et svært merkbart påtrykk og høy arbeidsbelastning. Det er fortsatt svært utfordrende å rekruttere nye kvalifiserte medarbeidere, samt å klare å holde på nyansatte i et langsiktig perspektiv.

Eiendomsskatt er en 50%-stilling som i mangel av alternativer fortsatt ivaretas av enhetsleder i tillegg til lederoppgaver. Det har blitt prioritert å gi nødvendig opplæring i plan/byggesaksbehandling for å få behandlet saker i restanse. Med mange uerfarne medarbeidere har det vært nok et svært ressurskrevende år mht. opplæring/ oppfølging, med tilhørende etterslep av saksbehandling og andre lovpålagte oppgaver som skal ivaretas på enheten. Ressurs-situasjonen er en utfordring da det er mange ulike fagområder/ spesialstillinger som skal dekkes av få ansatte. Krevende og komplekse saker må håndteres med begrensede ressurser. Basert på disse forutsetningene har nok kommunen tapt en del gebyrinntekter. Enheten har likevel forsøkt å yte tilfredsstillende tjenester i 2025 mht. kvalitet på saksbehandlingen og de lovpålagte tilsynsoppgavene man har fått gjennomført.

Enhetens økonomi gikk med underskudd som i hovedsak skyldes at inntekts/gebyrbudsjett samlet sett har vært for høyt. Gebyrinntekter kan variere ganske mye basert på type saker. De større byggesakene genererer vanligvis noe mer gebyrinntekter enn mindre saker, mens de mindre sakene på sin side kan kreve mer arbeid og ressurser. Antall vedtak ligger på ca. samme nivå som foregående år, i overkant av 530 vedtak på delegasjon.

Byggeaktiviteten i Vågan synes å ha noe mindre fart. Behovet for oppmålings- og arealplantjenester (reguleringsplanlegging) i kommunen er fortsatt stabilt. Oppfølging av ulovlige tiltak har vært på et minimum grunnet tilgjengelig personell og total kapasitet, men er fortsatt en oppgave som bør prioriteres. Det kan antas at det stabilt høye rentenivået og byggekostnadene er den vesentligste årsaken til at byggeaktiviteten har stagnert noe. Det kan også nevnes at enheten har hatt behov for innkjøp av juridisk bistand i enkeltsak, samt innleie av ekstern konsulent for å raskere kunne håndtere saksmengden / redusere ventetiden.

Saksbehandlingstiden på fagavdelingen er fortsatt utfordrende å holde innenfor gjeldende tidsfrister grunnet høy andel medarbeidere med begrenset erfaring, samt ressursmangel grunnet langtidsfravær. Sykefraværet for 2025 er samlet ca. 15%, men er vesentlig redusert mot slutten av året.

Vann og avløp

Generell driftsstatus

Vågan kommune har gjennom 2025 opprettholdt en stabil og sikker vannforsyning til kommunens innbyggere. Dette har vært til tross for krevende værforhold med perioder med betydelig nedbør, sterk vind og enkelte tekniske utfordringer knyttet til eldre infrastruktur, særlig innen vannforsyningen. Vann- og avløpsavdelingen har likevel klart å opprettholde god leveringssikkerhet. Dette skyldes blant annet et kontinuerlig fokus på forebyggende vedlikehold, god kjennskap til svakheter i ledningsnett og en velfungerende beredskapsorganisering.

I løpet av året har det oppstått flere driftshendelser i de kommunale vann- og avløpssystemene. Blant annet har det forekommet flere vannledningsbrudd samt perioder med høy belastning på avløpsnett. Disse hendelsene har blitt raskt lokalisert og utbedret. Den effektive håndteringen skyldes i stor grad avdelingens erfarne driftsoperatører, gode overvåkingsrutiner og en godt etablert beredskap.

De siste årene har avdelingen arbeidet målrettet med å redusere antall abonnenter som opplever avbrudd i vannforsyningen. Gjennom systematisk utbedring av kjente svakheter i ledningsnett har

slike hendelser blitt redusert. Det er også gjennomført flere oppgraderinger på avløpsnett, med særlig fokus på separering av spillvann og overvann. Dette er et viktig tiltak for å øke kapasiteten i avløpssystemet og gjøre infrastrukturen bedre rustet til å håndtere forventede økninger i nedbørsmengder i årene fremover.

Samtidig er det fortsatt store deler av både vann- og avløpsnett i kommunen som har behov for oppgradering, utskifting eller ytterligere rens tiltak. Avdelingen har også hatt økt fokus på overvåking av vannforsyningen, blant annet gjennom registrering av vannforbruk og trykk i ledningsnett. I tillegg er det igangsatt arbeid med å etablere bedre overvåking av de kommunale avløpssystemene.

Lekkasje i Kabelvåg (Foto: Stig Rune Dybwig)

Økonomi:

For regnskapsåret 2025 viser resultatet følgende for vann- og avløpssektoren:

- Vann: kr 3 020 094
- Avløp: kr -1 323 278

Totalt resultat for vann- og avløpsavdelingen ble dermed kr 1 696 816,- Det positive resultatet innen vannsektoren skyldes i hovedsak økte inntekter samt at driftskostnadene har blitt holdt på et relativt lavt nivå. Underskuddet i avløpssektoren skyldes lavere inntekter enn budsjettet, selv om driftsutgiftene også her har vært lavere enn budsjettet.

Den betydelige renteøkningen de siste årene har samtidig medført økte kapitalkostnader for VA-sektoren. Dette gjør det mer krevende å opprettholde økonomisk balanse innenfor selvkostområdet for vann og avløp. Avvik i gebyrinntektene skyldes blant annet økt bruk av vannmålere. Flere abonnenter, spesielt næringsaktører med høyt vannforbruk, har installert vannmålere. Variasjoner i faktisk

vannforbruk vil derfor påvirke de variable gebyrinntektene fra år til år. Avlesning av vannmålere gjennomføres i desember og januar hvert år. Disse dataene danner grunnlaget for beregning av de variable gebyrinntektene for påfølgende år.

VA-sektoren har de siste tre årene opplevd en betydelig økning i driftskostnader, særlig knyttet til:

- Strøm
- kjemikalier til vannbehandling
- drivstoff
- VA-materiell

Dette, kombinert med økte kapitalkostnader som følge av renteøkninger, har gjort den økonomiske situasjonen mer krevende. Avdelingen foretar derfor løpende vurderinger og prioriteringer for å sikre at nødvendige oppgraderinger gjennomføres uten at leveringssikkerheten i vannforsyningen eller funksjonaliteten i avløpssystemene svekkes. Det er de siste årene også gjennomført viktige oppgraderinger ved vannbehandlingsanlegget som forsyner Svolvær og Kabelvåg, samt enkelte forbedringer ved mindre kommunale vannverk. Kommunen har samtidig hatt en bevisst strategi om å unngå store gebyrøkninger på kort sikt. I stedet har man valgt en gradvis justering av gebyrene over tid for å redusere belastningen for abonnentene. Vann- og avløpssektoren drives som et selvkostområde. Eventuelle overskudd eller underskudd avsettes eller dekkes gjennom selvkostfondet.

Eldre vannrør i Storgata (Foto: Stig Rune Dybwig)

Bemanning og sykefravær: Bemanningen i vann- og avløpsavdelingen i 2025 har bestått av:

- 3 prosjektledere (inkludert resultatleder)
- 1 driftsleder
- 3 driftsoperatører

Sykefraværet i avdelingen har vært lavt gjennom hele året.

Investeringer Vann- og avløpsprosjekter:

Avdelingen har gjennomført flere større prosjekter i løpet av 2025, i tillegg til en rekke mindre tiltak på det kommunale ledningsnettet.

Overtakelse av Ørsnes Vassverk SA:

Ørsnes Vassverk SA har over lengre tid vært i dialog med Vågan kommune om en mulig kommunal overtakelse av vannverket som i dag forsyner områdene Ørsnes og Hopen. Arbeidet med kartlegging av vannverket er igangsatt, og saken vil på sikt bli lagt frem til politisk behandling. I 2024 ble det vedtatt i MPN og formannskapet at Vågan kommune skal inngå en intensjonsavtale med Ørsnes Vassverk SA. Det pågår nå et arbeid med å avklare økonomiske forhold samt sikre nødvendige tinglysninger knyttet til vannverket. Prosessen kan ta noe tid, blant annet på grunn av involverte private eiendommer.

Vannledning mellom Svolvær og Kabelvåg:

Prosjektet med ny vannledning mellom LAS og Svolvær er foreløpig utsatt til perioden 2026–2027. Vågan kommune følger utviklingen i området, blant annet fremdriften til Elmea AS og videre utvikling av Osan Syd.

Avløpskartlegging i Henningsvær:

Det ble gjennomført en kartlegging av avløpssituasjonen i Henningsvær sommeren 2021. Kartleggingen danner grunnlaget for arbeidet med en mer helhetlig avløpsløsning med særlig fokus på Henningsvær havn. En mulighetsstudie ble ferdigstilt og senere videreført i et forprosjekt som ble avsluttet i starten av 2024. Prosjektet har hatt noe redusert fremdrift grunnet begrenset administrativ kapasitet samt værmessige utfordringer i forbindelse med kartlegging i sjø. Prosjektet ble presentert i MPN 19.06.2024, og det ble vedtatt at prosjektet skal inngå i arbeidet med ny hovedplan for avløp. Ny hovedplan for avløp ble vedtatt i kommunestyret 22.09.2025, og prosjektet inngår i tiltaksplanen for planperioden.

Tilbakeslagssikring på avløpsnettet:

Det er gjennomført flere tiltak for å sikre avløpsnettet mot tilbakeslag i blant annet Kabelvåg og Svolvær. Tiltakene har vist seg effektive og er en del av et systematisk arbeid med å kartlegge og utbedre svakheter i avløpssystemet.

SD-overvåkning:

Avdelingen har igangsatt flere tiltak for å forbedre overvåkningen av både vann- og avløpssystemene. Økt bruk av SD-overvåkning vil bidra til bedre kontroll med driftssituasjonen og mer effektiv håndtering av eventuelle driftsavvik.

Villaveien i Kabelvåg:

Dette prosjektet gjennomføres i samarbeid med drift- og forvaltningsavdelingen i Vågan kommune og omfatter utskifting av deler av det kommunale VA-systemet i Villaveien i Kabelvåg. Prosjektering og prosjektledelse er utført av kommunens VA-avdeling.

Prosjektet er delt inn i tre faser:

Fase 1: ferdigstilt september 2024 – utskifting av 120 meter vannledning

Fase 2: ferdigstilt høsten 2025 – utskifting av 130 meter avløpsledning

Fase 3: planlagt oppstart april 2026 med ekstern entreprenør

Prosjektet gjennomføres i samarbeid med enhet for Drift og Forvaltning, og med Elmea.

Storgata i Svolvær:

Prosjektet i Storgata startet med prosjektering i 2020. Etter politisk behandling ble prosjektet vedtatt i kommunestyret i desember 2021. Arbeidet startet i januar 2023. Prosjektet har hatt flere utfordringer knyttet til fjell i grunnen, omfattende sprenging og eksisterende infrastruktur i bakken, herunder fjernvarmerør, elkabler og eldre VA-ledninger. Dette har krevd omfattende koordinering mellom prosjektledelse og entreprenør. I 2025 har prosjektet hatt god fremdrift og ble ferdigstilt høsten 2025. Det vil bli utarbeidet en egen prosjektrapport fra VA-avdelingen i løpet av 2026 som vil bli lagt frem for kommunestyret.

Vannledning mellom Brettesnes og Skrova:

Det er lagt om lag 5 km ny vannledning fra Vikan mot Skrova. Prosjektet vil bidra til å sikre en mer stabil vannforsyning til området. Prosjektet har hatt enkelte utfordringer knyttet til værforhold og dykkeoperasjoner, men ble avsluttet i november 2025.

Hovedplan for avløp:

Arbeidet med revidering av hovedplan for avløp startet i mai 2024. I denne prosessen ble kartgrunnlaget oppdatert for å sikre et best mulig beslutningsgrunnlag for fremtidige investeringer og tiltak. Revidert hovedplan ble ferdigstilt i august 2025 og vedtatt i kommunestyret 22.09.2025.

Alle investeringsprosjektene innenfor vann og avløp har vært i hht. vedtatt budsjett investeringer 2025:

Avløp kr. 12,1 mill

Vann kr. 4,9 mill

Oppsummering og fokus fremover:

Vann- og avløpsavdelingen har gjennom 2025 hatt et høyt aktivitetsnivå og vært involvert i en rekke prosjekter og utbyggingssaker. Avdelingen er i kontinuerlig dialog med både lokale og eksterne utbyggere, og det legges stor vekt på samarbeid og tilrettelegging for både pågående og fremtidige byggeprosjekter i kommunen. Med de utbyggingsplanene som foreligger forventes aktivitetsnivået å forbli høyt også i årene fremover. I 2026 vil det blant annet bli arbeidet med tiltak for å styrke vannforsyningen mot Risvær. Området forsynes i dag av eldre sjøledninger som er sårbare for værpåvirkning og mekaniske belastninger.

Videre vil det bli igangsatt tiltak for å forbedre avløpsrensing i områder med høy menneskelig aktivitet, blant annet for å redusere fekal forurensning i sjøområder.

Avdelingen vil også videreføre arbeidet med oppfølging av private avløpsanlegg og generelt arbeide for en mer robust og fremtidsrettet vann- og avløpinfrastruktur i Vågan kommune.

INVESTERINGER DRIFT OG FORVALTNING 2025:

8033 Gang- og sykkelveg Kongsvatnveien

Prosjektet har hatt som målsetting å bygge gang- og sykkelveg i Kongsvatnveien, fra kryss E10 og opp til kryss Falkveien. Prosjektet er finansiert med 80 % trafikksikkerhetsmidler, og er ferdigstilt iht. plan.

Budsjett 2025 var på kr. 3 mill og regnskapet ble på kr. 2,550 mill. Finansiert av tilskudd 2,2 mill. og resten lån.

8051 Storgata oppgradering

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med VA og Elmea og har hatt som målsetting å oppgradere Storgata i Svolvær med tosidig fortau, gatelys og oppgradert veg. Prosjektet er ferdigstilt.

Prosjektet startet med en bevilgning på 6,8 mill i 2022 budsjettet. Budsjett 2024 4,2 mill. Totalt budsjett 11,3 mill. Belastningen av regnskapet startet først i 2024 med kr. 6,4 mill. Dekket av ubunde investeringsfond med 4,2 mill og resten lån. Regnskap 2025 endte på kr. 14,358 mill.

8052 Asfaltering

Prosjektet hadde som målsetting å fortsette gjennomføring av vedtatt asfaltprogram. Ingen arbeider påbegynt. Investeringsmidlene inndratt.

8053 og 8235 Trafikksikring – sikker skoleveg

Prosjektet omfattet i 2025 prosjektering av ny gang- og sykkelveg i Mølnosen, som grunnlag for søknad om tilskudd i 2026. Ferdigstilt.

Budsjett 2025 var på kr. 1 mill og regnskap endte på kr. 654.000,-. Finansiert av mva.komp og lån.

8096 Parkeringsplass servicebygg Rørvika

Prosjektet har som målsetting å bygge parkeringsplass utenfor det nye servicebygget i Rørvika, primært for å legge til rette for korttidsparkering for dem som ønsker å benytte servicebygget eller bare gjennomføre et kort stopp for å ta noen bilder. Prosjektet ble som følger av forsinkelser og kapasitetsutfordringer ikke påbegynt i 2025, men vil bli sluttført innen sommeren 2026.

8125 Fortau Svolvær sentrum

Prosjektet omfattet i 2025 etablering av fortau flere plasser i Svolvær sentrum, for å tilrettelegge for kantsteinparkering. Finansiert over parkeringsfondet. Ferdigstilt.

Budsjett 3,5 mill og finansiert av parkeringsfond. Regnskap 2025 kr. 2,124 mill.

8127 Fortau Kabelvåg sentrum

Prosjektet hadde som formål å etablere ny fortau i Kabelvåg sentrum. Ikke arbeider påbegynt. Investeringsmidler inndratt.

8132 Oppgradering kjøkken Marithaugen sykehjem

Prosjektet gjelder oppgradering av bogruppekjøkken ved Marithaugen sykehjem. Forrige nybygg og oppgradering av sykehjemmet var i 2006, og særlig kjøkken er utsatt for stor slitasje. Det er derfor nødvendig med en full oppgradering av alle seks bogruppekjøkken. Til nå er 3 kjøkken tatt, mens 3 gjenstår (ikke finansiert i 2026).

Budsjett 2025 kr. 800.000,- og regnskapsført kr. 643.000,-

8188 Gang- og sykkelveg Villaveien Kabelvåg

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med VA og Elmea, og har som målsetting å oppgradere VA-anlegg og samtidig etablere gang- og sykkelveg fra Hans Egedes plass til kryss Storvåganveien. Gang- og sykkelveg i Storvåganveien er et eget prosjekt knyttet til Skrei. Prosjektet er i full gang og har som målsetting å være ferdigstilt i oktober 2026.

Budsjett 2025 kr. 6,625 mill og regnskap kr. 806.000,-. Denne må trebudsjetteres inn i budsjett 2026.

8199 Ombygging Svolvær omsorgsboliger

Prosjektet har hatt som målsetting å bygge om leiligheter ved Svolvær omsorgsboliger slik at disse er bedre tilrettelagt for omsorg til livets slutt. Særlig soverom og bad er slik utformet at det gjør stell av pasienter uhensiktsmessig og belastende på ansatte. Leiligheter har blitt bygget om fortløpende (ved ledighet). Flere leiligheter gjenstår, men det er ikke vedtatt videre finansiering.

8213 Parkeringsplasser 2024

Prosjektet er en videreføring fra 2024 og har hatt som målsetting å etablere kantsteinparkering i flere gater i Svolvær, i praksis ved etablering av nye fortau. Det blir således en dobbel gevinst. Prosjektet er ferdigstilt.

8214 Støttemur Storgata

Det ble i forbindelse med oppgradering av Storgata oppdaget at muren til vårt parkeringsområde «Meieritomta» begynte å svikte, og sto i fare for å skli ut i vegen. Uavklarte forhold knyttet til trærne på tomte gjorde at det kun ble gitt delvis byggetillatelse, slik at bare deler av området ble belagt med ny mur i 2025. Prosjektet er videreført inn i 2026 og vil bli ferdigstilt i løpet av april måned.

Budsjett 2025 2,4 mill og regnskapsført kr. 3,239 mill. Finansert med 1,920 mill bruk av parkeringsfondet.

8233 Mølnosen – omlegging av kommunal veg

Det ble i 2025 avsatt kr. 2 millioner til flytting av den kommunale vegen inn i Mølnosen, i tråd med ny reguleringsplan. Disse midlene var egenkapital for søknad om fylkeskommunale midler. Denne søknaden ble avslått, og investeringsmidlene inndratt.

8241 Barnehage Digermulen

Det i 2025 vedtatt oppstart av barnehage i Digermulen og prosjektet hadde som målsetting gjennomføre nødvendige bygningsmessige arbeider. Arbeidene med selve barnehagen stor ferdig i september og barnehagen ble tatt i bruk. Men samtidig gjenstår det nødvendige arbeider i skolebygningen som må gjennomføres og finansieres i 2026.

Budsjettet 1,625 mill. Regnskapsført kr. 1,665 og dekket ved bruk av kapitalfondet kr. 800.000,- . Mva.komp inntekt kr. 211.000,- og resten lån.

8243 Erstatning kulvert Garsosen

Det har de senere år vært en del oversvømmelser i et område i Garsosen, i området der Svolvær barnehage ligger. Disse kommer som følge av store vannmengder fra fjellet og en mistanke om at kulverten som leder vannet ut i Garsosen kan ha kollapset (ikke vært mulig å avdekke). Det ble søkt Statsforvalteren om kriseskjønnsmidler med kr. 1.940.000,- og søknaden ble innvilget. Dessverre kom svaret så sent på året at det ikke gikk å komme i gang i 2025, men arbeidene er nå godt i gang og målsettingen er at kulverten skal være ferdig i løpet av april måned, og nyoppføring av garasje i løpet av høsten. Det ble avsatt til bundne investeringsfond kr. 1.618.000,- som skal benyttes i 2026.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Kultur og idrett

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	3 348	2 804	2 313	3 865	2 299	3 437
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger (B) *)	202	96	213	537	60	226
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	1 407	689	1 629	4 137	391	1 577
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B) *)	415	405	273	290	272	435
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) *) **)	630	543	1 029	2 142	825	888
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B) *) **)	538	504	64	250	17	532
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B) *)	5 436	5 892	2 319	5 331	5 361	5 318
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger (B) *) **)	-28	-14	13	118	178	87
Dekningsgrad						
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	3 525	3 538	9 707	3 690	4 356	3 228
Kvalitet						
Besøk i folkebibliotek per innbygger	3,2	2,1		2,6	1,4	4,2
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Besøk i folkebibliotek, totalt antall besøk	31 112	20 377		12 103	11 146	494 064
Voksenlitteratur, totalt bokutlån voksenlitteratur fra folkebibliotek	7 034	7 047		5 189	7 127	129 601

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	93	142	139	158	255	247
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B) *)	252	265	293	307	435	458
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Gebyr for privat forslag til reguleringsplan (kr) *)	62 696		100 909	75 640	30 260	87 066
Reguleringsplaner vedtatt (antall)	0		1	4	0	47

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Vann, avløp og renovasjon

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Dekningsgrad						
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)	92,9 %	98,1 %	78,4 %	61,1 %	77,1 %	
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	17,7 %	18,5 %	31,1 %	31,5 %	23,4 %	
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	1,1 %	2,2 %	0,3 %	0,6 %	0,8 %	
E.coli: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	

Kostra-analyse - Brann og ulykkesvern

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	17,6	16,4	7,2	13,7	10,6	15,9
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B) *) **)	115	162	292	-79	-57	111
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B) *) **)	1 340	1 350	1 241	1 128	1 411	1 414
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg (B)	1,5 %	1,6 %	1,8 %	1,0 %	1,4 %	1,6 %
Produktivitet						
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	0,40	0,40	0,75	0,37	0,67	
Kvalitet						
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	635	526	470	1 050	817	638

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse - Samferdsel

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Produktivitet						
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B) *)	191 334	178 860	149 520	111 557	68 388	131 395
Dekningsgrad						
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier (prosent)	66,1 %	66,1 %	40,7 %	16,4 %	30,6 %	46,6 %
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	32	32	26	108	15	32
Andre nøkkeltall						
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	24,0 %	0,0 %	57,7 %	8,2 %	46,3 %	32,1 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

Kostra-analyse - Næringsforv. og konsesjonskraft

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Kommunal næringsvirksomhet brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr) *)	162	0	0	0	0	648
Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet i prosent av samlede netto (B)	0,3 %	0,3 %	-2,3 %	0,2 %	0,3 %	0,2 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	293	299	-1 988	153	306	185

*) Inflasjonsjustert med deflator

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årlig sykefravær 2022	0,66 %	0,00 %	0,66 %
Årlig sykefravær 2023	0,45 %	1,96 %	2,41 %
Årlig sykefravær 2024	2,41 %	5,42 %	7,82 %
Årlig sykefravær 2025	1,11 %	9,42 %	10,54 %

Sektor: Helse og Mestring

Kommentar til status økonomi

Innledning:

Programområdet består av følgende enheter

- Tidelingskontoret med koordinerende enhet
- Vågan lokalmedisinske senter med Byparken, Legetjenesten, Psykisk helse og avhengighet og rehabiliteringstjenesten
- NAV
- Habiliteringstjenesten
- Hjemmebaserte tjenester
- Institusjonsomsorgen

Oppfølging av kommunestyrevedtak i 2025

Styrke velferdsteknologi- kommunen har i de ulike tjenestene hatt satsning på mer bruk av velferdsteknologi, med den største satsningen på økt bruk av medisintil levering fra dispenser i hjemmetjenesten.

Hjemmetjenesten dagsenter - vi har økt åpningstiden og antall brukere som får plass innen demensomsorgen

Ikke bruk av vikarbyrå i habilitering - habiliteringstjenesten har fått til en satsning på bruk av egne ansatte gjennom langvakter og turnusarbeid slik at bruken av vikarer reduseres, og byrå ikke benyttes

SLT - koordinator opphørt i 2025. SLT er en metode for samarbeid mellom kommune og politi rundt forebygging av debut innen avhengighetsproblematikk

Tannhelseapp - delvis tatt i bruk, men på grunn av tekniske utfordringer med brannmur og innlogging på håndholdte enheter har kommunen ikke fått full effekt i 2025, men ser på å få dette løst i 2026

Boligstruktur i habilitering - prosjektet pågår med videre arbeid for å samle tjenestetilbudet for boliger innen habilitering, og kommunen vurderer samtidig å se om dette har effekt innen andre tjenesteområder

Økt bruk av innbyggerdialog. Gjennom nytt journalsystem for helse og mestring gis mulighet for brukere og pårørende med direkte innsyn i planlagte og gjennomførte tilsyn

Enhetsleder VLMS - Stillingen som Enhetsleder VLMS og Kommuneoverlege ble i 2025 delt til to stillinger. Årsaken var at Vågan kommune inngikk avtale om salg av de samfunnsmedisinske oppgavene til Moskenes kommune.

Digital hjemmeoppfølging og sykepleierpoliklinikk - tiltaket er ikke gjennomført i 2025. Det er to pågående prosjekter knyttet til dette som videreføres.

Økt samarbeid mellom legetjenestene ble gjennomført med økt utnyttelse av felles administrative ressurser, koordinering av hjelpepersonell, flytting av stillingsressurser internt.

Utfordringer og satsninger i 2025

2025 var et krevende år for helse og mestring. Flere enheter har i perioder hatt betydelige arbeidsmiljømessige utfordringer. Sektoren har derfor vært tvunget til å gjøre ekstraordinære tiltak

knyttet til bemanning, oppfølging av ansatte, bruk av vikarbyrå og ombygginger/ strukturendringer i bygg. I perioder har bemanningsutfordringene spesielt knyttet til institusjon vært så krevende at antall senger og plasser har måttet bli redusert. Gjennom året har dette likevel gradvis blitt bedre og vi går inn i 2026 med en stor bedring i driftstilbudet.

Helse og mestring gjennomførte en stor satsning på å bytte journalsystem for hele tjenesten, i samarbeid med de andre kommunene i Lofoten. Tjenestene melder om at dette systemet gir en god del gevinster da det er mer moderne og intuitivt å arbeide i, samtidig er det noen endringer i programmet som må til for å optimalisere dette

Helse og mestring startet satsningen på TØRN med prosjekter knyttet til institusjonsomsorgen spesielt. TØRN er en metode for kartlegging av arbeidsoppgaver i tjenesten der disse i større grad fordeles ut fra kompetansen til de ansatte.

Kommunen avsluttet alle kjøp av helsetjenester fra andre og tok hjem ressurskrevende brukere

Tildelingskontoret lyktes med å gå fra helt manglende drift og høyt sykefravær til tilnærmet normal drift i løpet av året gjennom systematisk arbeidsmiljøarbeid av konstituert leder.

Kommunen har også i 2025 hatt et tett og godt samarbeid med Nordlandssykehuset gjennom helsefellesskapet, LofotENhelse og egne samhandlingsmøter for å se på felles utfordringer knyttet til utskrivningsklare pasienter, pasientforløp og demografiutviklingen.

Sektoren har i 2025 kontinuerlig jobbet med å møte økningen i behov for tjenester gjennom å se på rekruttering, heltidskultur, langvakter og annen organisering av turnus.

Økonomi

Området er tilført midler i 2 tertial for å dekke prognosene, men utgiftene er fortsatt økende på utskrivningsklare pasienter og innleie av vikarer på overtid og vikarbyrå for å dekke behovet i befolkningen.

Tildelingskontoret har et samlet merforbruk for 2025 på 2 092 863, der årsaken er et merforbruk på utskrivningsklare pasienter på 2 798 682. Avdelingen hadde et mindreforbruk på lønn på 738313 på grunn av vakanser.

VLMS har merforbruk grunnet innleie av vikarbyrå, ekstra innleie, overtid og utgifter knyttet til bruk av eksterne tjenester. Disse eksterne tjenestene er nå sagt opp og kommunen drifter alle tjenestene sine selv. Over tid vil kommunen se en betydelig innsparing på den endringen, men det krever fortsatt en innkjørfase og også en del strukturelle endringer i løpet av neste år for å få full effekt av tiltakene.

Nav sosial endte opp med et mindre merforbruk på 916 678 selv etter tilførselen på 6 mill i tertial. Årsaken her er økningen innen økonomisk sosialhjelp

Habiliteringstjenesten er mindreforbruk på 2 729 466, selv etter nedtrekket i 1. tertial. Tjenesten har mindreforbruk på fastlønn på grunn av at det er midlertidige driftsendringer som gjør at noen vakante

stillinger kan stå vakante i 2025. Noen tjenester har forsinket oppstart og man har kunne samkjørt internt mellom avdelinger gjennom året.

Hjemmetjenesten har lite merforbruk på 227 027. Avviket er knyttet til merforbruk på Omsorgslønn og en økning av BPA. Det har vært mindreforbruk på lønn i avdelingene på grunn av mange vakante stillinger. Det har vært gjennomført en stor endring i bruk av medisindispensere som gjør at behovet for mer personell knyttet til den formidable økningen i brukere har blitt bremsert opp. I høst har hjemmetjenesten måtte leie inn ekstra personell for å håndtere 1-1 bemanning i omsorgsbolig og kreftomsorg.

Institusjonsomsorgen har merforbruk på 2 711 298. årsaken til dette er manglende budsjett på ferievikar, overtidbruk knyttet til vakante stillinger og ekstra innleie på grunn av en betydelig økning i IPLOS-score på pasienter i bemannede omsorgsboliger KOMB og avlastning på SVOMB. IPLOS er en score på hvor stort funksjonstap en bruker har. Det er fortsatt ikke vært mulig å ta i bruk tannhelsenapp på grunn av en IKT feil som gjør at dette ikke kan effektueres i 2025. Et økende sykefravær i høst har gitt enda større utfordringer på vikarbruk og det er tatt i bruk av vikarbyrå i tjenesten.

Tjenesteområdet har i dag mange vakante stillinger. Det jobbes intenst med å få tilsatt personer i de manglende stillingene, på slutten av året så man en bedring i søkertall de fleste steder.

Helse og mestring fikk selv med tilførsel i tertialene med kr. 18,5 mill så ble det et merforbruk for 2025 på 4 519 611

Investeringer helse og Mestring:

Aidn - Elektronisk pasientjournal system innenfor hjemmetjenesten. Finansierte ved skjønnsmidler og tilskudd fra Helsedirektoratet. Total ramme på ca. 3 mill. Dette er et samarbeidsprosjekt i regi av Lofoten IKT og blir slutt ført i 2026.

Utkjøp av legevaktbil ble budsjettet med kr. 350.000,- i 2025 og er gjennomført.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Pleie og omsorg

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Andel beboere i bolig m/ fast tilknyttet bemanning hele døgnet som er 80 år og over (prosent)	52,5 %	54,1 %	0,0 %	0,0 %	61,8 %	43,0 %
Dekningsgrad						
67-79 år Heimeteneste	75,6	98,1	65,3	80,3	97,1	71,5
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
67-79 år Institusjonstjenester	19,2	22,9				15,1
Omsorgstjenester - brukere per 1000 innbyggere (antall)						
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	33,8 %	30,7 %	29,2 %	22,3 %	22,5 %	27,6 %

Årsmelding 2025

Andel beboere i institusjoner 80 år og over (B)	53,5 %	49,1 %	63,6 %	67,9 %	60,8 %	65,6 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	98,3 %	94,6 %	95,8 %	92,5 %		92,2 %
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	9,0 %	9,8 %	4,1 %	8,4 %	7,7 %	7,3 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	22,6 %	21,9 %	12,0 %		17,7 %	17,8 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	24,7 %	22,7 %	13,6 %		21,5 %	16,9 %
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	6,2 %	6,0 %	0,0 %	0,0 %	8,9 %	4,7 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	40,0 %	39,5 %	44,7 %	25,0 %	29,1 %	30,6 %

Kostra-analyse - Kommunehelse

	Vågan 2024	Vågan 2025	Fauske - Fuosko	Øksnes	Brønnøy	Kostragruppe 02
Prioritet						
Annet forebyggende helsearbeid brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	0,8 %	1,0 %	0,5 %	0,0 %	0,6 %	0,4 %
Diagnose, behandling, re-/habilitering brutto driftsutgifter andel av totale utgifter (prosent)	5,4 %	5,8 %	7,1 %	5,1 %	6,5 %	5,3 %
Dekningsgrad						
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)	1,7	2,7	3,2	8,6	2,6	4,3
Pasienter på fastlegeliste per kapasitet i prosent (B)	100,6	98,9	96,1	99,3	99,1	97,9
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	8,0	8,2	8,6	12,8	12,6	8,7

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2024	3,69 %	7,15 %	10,85 %
Årlig sykefravær 2025	1,72 %	10,81 %	12,53 %